

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/09

URBROJ: 65-22-07

Zagreb, 28. travnja 2022.

P.Z.E. br. 256

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 27. travnja 2022. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinskića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/21-01/108
URBROJ: 50301-05/16-22-13

Zagreb, 27. travnja 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

PREDSJEDNIK
sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE
VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ**

Zagreb, travanj 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O UVOĐENJU EURA KAO SLUŽBENE VALUTE U REPUBLICI HRVATSKOJ

DIO PRVI OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: uvođenje eura), pravila za preračunavanje, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj, dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, financijski planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom ovoga Zakona te prekršajne odredbe.

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 2.

Ovim se Zakonom osigurava provedba sljedećih akata Europske unije:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL L 162, 19.6.1997.), kako je izmijenjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2595/2000 od 27. studenoga 2000. (SL L 300, 29.11.2000.; u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1103/97)
- Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L 139, 11.5.1998.), kako je posljednji puta izmijenjena Uredbom Vijeća (EU) br. 827/2014 od 23. srpnja 2014. (SL L 228, 31.7.2014.; u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 974/98)
- Uredba (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovanicama neprikladnim za optjecaj (SL L 339, 22.12.2010.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1210/2010)
- Uredba Vijeća 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj (preinaka) (SL L 194, 2.7.2014.; u daljnjem tekstu: Uredba Vijeća 729/2014)
- Uredba (EU) br. 651/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica (SL L 201, 27.7.2012.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 651/2012)
- Uredba (EU) br. 1214/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o profesionalnom prekograničnom cestovnom prijevozu gotovog novca u eurima između država članica europodručja (SL L 316, 29.11.2011.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 1214/2011)
- 2003/206/EZ: Smjernica Europske središnje banke od 20. ožujka 2003. o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2003/5) (SL L 78, 25.3.2003.), kako je posljednji put izmijenjena Smjernicom (EU) 2020/2091 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61) (SL L 423, 15.12.2020.)
- 2013/211/EU: Odluka Europske središnje banke od 19. travnja 2013. o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (preinačena) (ESB/2013/10) (SL L 118, 30.4.2013.), kako je izmijenjena Odlukom (EU) 2020/2090

Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke ESB/2013/10 o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/60) (SL L 423, 15.12.2020.; u daljnjem tekstu: Odluka ESB/2013/10).

Pojmovi

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *alternativni investicijski fond* (u daljnjem tekstu: AIF) je investicijski fond čije je osnivanje i rad uređen propisom kojim se uređuje poslovanje alternativnih investicijskih fondova i njihovih upravitelja, koji pruža usluge na području Republike Hrvatske
2. *banka* je kreditna institucija
3. *dan uvođenja eura* je datum usvajanja eura kako je uređeno člankom 1. Uredbe (EZ) br. 974/98
4. *dozvola za prekogranični prijevoz gotovog novca* je dozvola kako je uređena Uredbom (EU) br. 1214/2011
5. *društvo za prijevoz gotovog novca* je poslovni subjekt koji banci pruža uslugu prijevoza, pohrane i rukovanja gotovim novcem
6. *država članica europodručja* je država članica čija je službena valuta euro
7. *država članica* je država članica Europske unije i država potpisnica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru
8. *dvojni optjecaj* je optjecaj u kojem se prilikom transakcija gotovim novcem istodobno koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja
9. *dvojno iskazivanje* je iskazivanje cijena robe, usluga i drugih novčanih iskaza vrijednosti na način da su istovremeno istaknuti u kuni i u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona
10. *euro* je valuta kako je uređeno Uredbom (EZ) br. 974/98
11. *fiksni tečaj konverzije* je neopozivo fiksiran tečaj konverzije između eura i kune koji ima pet decimala, utvrđen uredbom Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
12. *financijski instrument* je financijski instrument kako je uređen propisom kojim se uređuje tržište kapitala
13. *gotov novac* je novčanica i kovanica
14. *Hrvatska banka za obnovu i razvitak* je pravna osoba osnovana propisom kojim se uređuju njezin položaj, poslovi, ovlaštenja i ustroj te nije tijelo javno vlasti u smislu ovoga Zakona
15. *institucija za elektronički novac* je pravna osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za izdavanje elektroničkog novca prema propisu kojim se uređuje izdavanje elektroničkog novca, kao i podružnica i zastupnik institucije za elektronički novac iz druge države članice, koja pruža usluge na teritoriju Republike Hrvatske
16. *institucija za platni promet* je pravna osoba koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za pružanje platnih usluga prema propisu kojim se uređuje platni promet kao i podružnica i zastupnik institucije za platni promet iz druge države članice, koja pruža usluge na teritoriju Republike Hrvatske
17. *klijent* je fizička ili pravna osoba koja je zatražila ili primila uslugu od kreditne institucije, kreditne unije, institucije za elektronički novac, institucije za platni promet, Hrvatske banke za obnovu i razvitak odnosno financijsku uslugu od pružatelja financijskih usluga te ulagatelj u UCITS fond ili AIF

18. *kreditna institucija* je institucija osnovana prema propisu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, pod kojom se podrazumijeva banka, štedna banka, stambena štedionica, uključujući, kada je primjenjivo, kreditnu instituciju u stečaju ili likvidaciji, te podružnica kreditne institucije sa sjedištem u drugoj državi članici koja je ovlaštena pružati uzajamno priznate usluge u Republici Hrvatskoj i podružnica kreditne institucije iz treće zemlje koja je od Hrvatske narodne banke dobila odobrenje za osnivanje podružnice kreditne institucije iz treće zemlje
19. *kreditna unija* je financijska institucija kako je uređena propisom kojim se uređuje osnivanje, poslovanje i prestanak rada kreditnih unija, koja pruža usluge na području Republike Hrvatske uključujući, kada je primjenjivo, kreditnu uniju u stečaju ili likvidaciji
20. *legitimacijski papir* je isprava kako je uređena propisom kojim se uređuju obvezni odnosi
21. *mikro poslovni subjekt* je poslovni subjekt koji ima manje od deset radnika i čiji godišnji prihodi i/ili ukupna aktiva u prethodnoj poslovnoj godini ne prelazi 15 milijuna kuna
22. *mjesto trgovanja* je mjesto trgovanja kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala
23. *nacionalna referentna stopa prosječnog troška financiranja hrvatskog bankovnog sektora* (u daljnjem tekstu: NRS) je prosječni trošak izvora sredstava hrvatskog bankovnog sektora kako je uređeno propisom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje
24. *nalog za plaćanje* je nalog kako je uređen propisom kojim se uređuje platni promet
25. *nematerijalizirani vrijednosni papir* je vrijednosni papir kako je uređen propisom kojim se uređuje tržište kapitala
26. *nepropisna aktivnost* je proizvodnja, posjedovanje, prijevoz, širenje, prodaja, promocija, uvoz u Europsku uniju i uporaba ili pokušaj uporabe za transakcije nepropisnih reprodukcija
27. *nepropisna reprodukcija* je svaka reprodukcija iz članka 2. stavka 1. Odluke ESB/2013/10 koja: (a) nije u skladu s kriterijima utvrđenim u članku 2. stavku 3. Odluke ESB/2013/10 i nije izuzeta od strane Europske središnje banke ili odgovarajućeg nacionalne središnje banke prema članku 2. stavku 5. Odluke ESB/2013/10; ili (b) predstavlja povredu autorskog prava Europske središnje banke na euronovčanice, na primjer tako što nepovoljno utječe na ugled euronovčanica
28. *numizmatička kovanica* je kovanica kako je uređena člankom 1. točkom (3) Uredbe (EU) br. 651/2012
29. *Odluka ESB 2010/14* je Odluka Europske središnje banke od 16. rujna 2010. o provjeri autentičnosti i prikladnosti euronovčanica te i njihovu vraćanju u optjecaj (SL L 267, 9.10.2020) kako je posljednji put izmijenjena Odlukom (EU) 2019/2195 Europske središnje banke od 5. prosinca 2019. o izmjeni Odluke ESB/2010/14 o provjeri autentičnosti i prikladnosti euronovčanica te njihovu vraćanju u optjecaj (ESB/2019/39) (SL L 330, 20.12.2019.)
30. *ovlašteni mjenjač* je ovlašteni mjenjač kako je uređen propisom kojim se uređuje devizno poslovanje
31. *otvoreni investicijski fond s javnom ponudom* (u daljnjem tekstu: UCITS fond) je otvoreni investicijski fond s javnom ponudom čije je osnivanje i rad uređen propisom kojim se uređuje poslovanje otvorenih investicijskih fondova s javnom ponudom i njihovih društava za upravljanje
32. *platna transakcija* je transakcija kako je uređena propisom kojim se uređuje platni promet

33. *platni instrument* je instrument kako je uređen propisom kojim se uređuje platni promet
34. *početni paket eurokovanica* je paket eurokovanica koji sadrži točno određenu količinu različitih apena eurokovanica s nacionalnom stranom Republike Hrvatske u unaprijed određenoj vrijednosti
35. *pojednostavljena posredna predopskrba* je postupak u kojemu banke opskrbljuju mikro poslovne subjekte gotovim novcem eura prije dana uvođenja eura
36. *poslovni subjekt* je fizička ili pravna osoba uključujući stečajnu ili likvidacijsku masu, zakladu, fond sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja se bavi proizvodnjom, prodajom robe ili pružanjem usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka te uključujući neprofitnu organizaciju koja nije proračunski ili izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, podružnicu, predstavništvo, poslovnu jedinicu stranog poslovnog subjekta, ili zajednica tih osoba, kao i svako njihovo privremeno udruženje, inozemne pravne i fizičke osobe koje obavljaju isporuke u Republici Hrvatskoj u skladu s posebnim propisom, trgovačko društvo u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i trgovačko društvo koje je osnovalo takvo društvo, a ne uključujući kreditnu instituciju, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje Hrvatsku banku za obnovu i razvitak i pružatelja financijskih usluga
37. *posredna predopskrba* je postupak opskrbe gotovim novcem eura prije dana uvođenja eura od strane banaka
38. *potrošač* je fizička osoba kako je uređeno propisom kojim se uređuje zaštita potrošača
39. *pravni instrument* je pravni instrument kako je uređen Uredbom (EZ) br. 1103/97 i Uredbom (EZ) br. 974/98
40. *predopskrba* je postupak u kojem Hrvatska narodna banka u gotovinskim centrima opskrbljuje banke gotovim novcem eura prije dana uvođenja eura
41. *prekoračenje* je prekoračenje kako je uređeno propisom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje
42. *pružatelj financijske usluge* je društvo za osiguranje, društvo za reosiguranje, mirovinsko društvo za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima, mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, mirovinsko osiguravajuće društvo, investicijsko društvo, društvo za upravljanje UCITS fondovima, društvo za upravljanje AIF-ovima, zatvoreni AIF s pravnom osobnošću s unutarnjim upravljanjem, leasing društvo, društvo za dokup mirovine i faktoring društvo te podružnica društva sa sjedištem u drugoj državi članici koja je ovlaštena pružati usluge u Republici Hrvatskoj i podružnica društva iz treće zemlje koja je od Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga dobila odobrenje za osnivanje podružnice kako su uređeni propisima koji uređuju poslovanje tih društava, za usluge koje pružaju u Republici Hrvatskoj
43. *pružatelj platne usluge* je pružatelj platne usluge koji je ovlašten pružati platne usluge u Republici Hrvatskoj sukladno propisu kojim se uređuje platni promet
44. *račun* je svaka isprava prema kojoj izdavatelj računa ili osoba kojoj on naloži zaračunava potrošaču isporučena dobra i obavljene usluge, bez obzira na to kako se ta isprava naziva u poslovnom prometu, uključujući i svaku ispravu ili obavijest koja mijenja prvobitni račun i koja se izričito i nedvojbeno odnosi na njega
45. *socijalna davanja* su naknade koje se isplaćuju na ime ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi i druge naknade koje se isplaćuju temeljem propisa kojima se uređuju roditeljske i roditeljske potpore te nacionalna naknada za starije osobe i doplatak za djecu koje isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje

46. *tijelo javne vlasti* je proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovalo takvo društvo
47. *treća zemlja* je država koja nije država članica
48. *ugovor o depozitu* je ugovor o novčanom pologu kako je uređen propisom kojim se uređuju obvezni odnosi
49. *ugovor o kreditu* je ugovor u kojem kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, Hrvatska banka za obnovu i razvitak ili drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, odobrava ili obećava odobriti kredit u obliku odgode plaćanja, zajma ili slične financijske nagodbe
50. *ugovor o leasingu* je ugovor o leasingu kako je uređen propisom kojim se uređuje poslovanje leasing društava
51. *ugovor o osiguranju* je ugovor o osiguranju kako je uređen propisom kojim se uređuju obvezni odnosi i propisom kojim se uređuje poslovanje društva za osiguranje te pojedine vrste osiguranja
52. *ugovor o potrošačkom kreditu* je ugovor o kreditu kako je uređen propisom kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i ugovor o stambenom potrošačkom kreditu kako je uređeno propisom kojim se uređuje stambeno potrošačko kreditiranje
53. *ukupan iznos kredita* je gornja granica ili ukupan iznos koji se stavlja na raspolaganje prema ugovoru o kreditu
54. *Uredba (EZ) br. 1338/2001* je Uredba (EZ) br. 1338/2001 od 28. lipnja 2001. o utvrđivanju mjera potrebnih za zaštitu eura od krivotvorenja (SL L 181, 4.7.2001.)
55. *vrijednosni papir* je vrijednosni papir kako je uređen propisom kojim se uređuju obvezni odnosi.

Korištenje pojmova s rodnim značenjem

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

Uvođenje eura u Republici Hrvatskoj

Članak 5.

(1) Vlada Republike Hrvatske odlukom objavljuje dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj utvrđen u odluci Vijeća EU o usvajanju eura donesenoj u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije i fiksni tečaj konverzije utvrđen u uredbi Vijeća EU kojom se utvrđuje fiksni tečaj konverzije donesenoj u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te dan početka i završetka dvojnog optjecaja, dan početka i završetka dvojnog iskazivanja utvrđene u skladu s odredbama ovog Zakona i druga pitanja potrebna za uvođenje eura.

(2) Odluka Vlade Republike Hrvatske iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se u „Narodnim novinama“.

Temeljna načela uvođenja eura

Članak 6.

U postupku uvođenja eura primjenjuju se načelo zaštite potrošača, načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena, načelo neprekidnosti pravnih instrumenata, načelo učinkovitosti i ekonomičnosti te načelo transparentnosti i informiranosti.

Načelo zaštite potrošača

Članak 7.

(1) Preračunavanje cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti provodi se bez naknade, primjenom fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Uslijed preračunavanja iz stavka 1. ovoga članka potrošač ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden.

(3) Potrošaču se osiguravaju pravovremene, jasne i točne informacije o postupku i pravilima zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, kao i svi bitni elementi preračunavanja i iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti.

Načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena

Članak 8.

Zabranjeno je poslovnim subjektima, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac, drugom vjerovniku sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, pružatelju financijskih usluga i tijelu javne vlasti pri uvođenju eura povećati cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga.

Načelo neprekidnosti pravnih instrumenata

Članak 9.

Postupak uvođenja eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1103/97.

Načelo učinkovitosti i ekonomičnosti

Članak 10.

Uvođenje eura i svi postupci i aktivnosti koji iz toga proizlaze provode se na način da se svima osigura što jednostavnije postupanje uz što manje troškova.

Načelo transparentnosti i informiranosti

Članak 11.

Informacije o uvođenju eura trebaju biti jasne, razumljive, dostupne, čitljive i vidljive.

Informacije o izgledu gotovog novca eura

Članak 12.

Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici objavljuje sljedeće informacije o:

- licu i naličju euronovčanica
- licu i naličju eurokovanica, uključujući naličje eurokovanica s nacionalnom stranom Republike Hrvatske i naličje eurokovanica koje su izdane u drugoj državi članici europodručja kao i opise njihovih značajki.

DIO DRUGI PRAVILA ZA PRERAČUNAVANJE

Opća pravila o primjeni eura u Republici Hrvatskoj

Članak 13.

(1) Euro je službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj.

(2) Iznosi navedeni u kuni u pravnim instrumentima smatraju se iznosima u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Pozivanje na kunu bez navođenja iznosa u pravnim instrumentima smatra se pozivanjem na euro.

(4) Vrijednosti i iznosi na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugim javnim ispravama o činjenicama o kojima tijelo javne vlasti i drugi vode službenu evidenciju, za razdoblja prije uvođenja eura, iskazuju se u kuni.

(5) Iznosi navedeni u pravnim instrumentima u euru koji se do dana uvođenja eura preračunavaju u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili drugom tečaju banke smatraju se iznosima u euru.

(6) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, nominalna vrijednost vrijednosnih papira te udjela i uloga u drugim subjektima i odgovarajućim registrima preračunava se na način utvrđen u DIJELU ŠESTOM GLAVI V. ovoga Zakona.

(7) Odredba stavka 2. ovoga članka primjenjuje se i na opće akte tijela javne vlasti i na pojedinačne akte tijela javne vlasti koja donose u prekršajnim i upravnim postupcima.

(8) Numizmatička eurokovanica izdana u Republici Hrvatskoj zakonsko je sredstvo plaćanja samo u Republici Hrvatskoj, a nije izdana s ciljem puštanja u optjecaj.

Opća pravila za preračunavanje i zaokruživanje

Članak 14.

(1) Novčani iznosi koji se moraju platiti ili obračunati preračunavaju se uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97.

(2) Preračunavanje iz stavka 1. ovoga članka izvršava se primjenom punoga brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu se dobiveni rezultat zaokružuje sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97, i to na dvije decimale, a na temelju treće decimale.

(3) Pri preračunavanju iz stavaka 1. i 2. ovoga članka sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97 primjenjuje se sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja:

- ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena
- ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan.

(4) Pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga članka i članka 15. ovoga Zakona odnose se i na preračunavanje cijena i novčanih iskaza vrijednosti iz ovoga Zakona.

(5) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijske usluge, tijelo javne vlasti, Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Financijska agencija, HP-Hrvatska pošta d.d., Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Državni zavod za statistiku i drugi dužni su preračunati novčane iznose iz stavka 1. ovoga članka te cijene i druge novčane iskaze vrijednosti iz stavka 4. ovoga članka uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97 i sukladno ovom članku te, ako je primjenjivo, sukladno članku 15. ovoga Zakona.

Posebna pravila koja se odnose na zaokruživanje

Članak 15.

(1) Jedinične cijene iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene roba i usluga, a koje su iskazane na više od dvije decimale nakon preračunavanja sukladno pravilima za preračunavanje iz članka 4. Uredbe (EZ) br. 1103/97 zaokružuju se i iskazuju s istim brojem decimala kao i prije preračunavanja.

(2) Jedinične cijene niske vrijednosti iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene roba i usluga te druge cijene niskih vrijednosti, preračunate sukladno pravilima za preračunavanje iz članka 4. Uredbe (EZ) br. 1103/97 zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale.

(3) Na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih zakona ili podzakonskih akata, prilikom preračunavanja sukladno

članku 14. ovoga Zakona može se primjenjivati sljedeće matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od kojih je druga decimala uvijek nula:

- ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena
- ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

Odgovornost platitelja za ispravnost preračunavanja

Članak 16.

Obveznik plaćanja dužan je prije plaćanja iznosa novčane kazne i novčane obveze, odnosno drugih novčanih iskaza vrijednosti u kuni izrečenih prije razdoblja dvojnog iskazivanja, a koji nisu izvršeni, preračunati te iznose u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Tečajna lista Hrvatske narodne banke

Članak 17.

(1) Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka objavljuje tečajnu listu Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute.

(2) Od dana uvođenja eura srednji tečajevi Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute primjenjuju se za potrebe statističkog, računovodstvenog i poreznog izvješćivanja te u pravnim instrumentima u kojima su se prije dana uvođenja eura primjenjivali srednji tečajevi Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na druge valute koje nisu euro ako nekim propisom nije drukčije uređeno.

DIO TREĆI

OPSKRBA I ZAMJENA GOTOVOG NOVCA KUNE ZA GOTOV NOVAC EURA

Opskrba gotovim novcem eura za potrebe predopskrbe

Članak 18.

Hrvatska narodna banka za potrebe predopskrbe i posredne predopskrbe osigurava pravodobnu proizvodnju eurokovanica, odgovarajuće količine i distribuciju gotovog novca eura na teritoriju Republike Hrvatske u skladu s Uredbom Vijeća 729/2014 i Uredbom (EU) br. 651/2012 i ovim Zakonom.

Predopskrba gotovim novcem eura

Članak 19.

(1) Hrvatska narodna banka započinje predopskrbu banaka gotovim novcem eura i to:

- predopskrbu euronovčanicama najranije četiri mjeseca prije dana uvođenja eura
- predopskrbu eurokovanicama najranije tri mjeseca prije dana uvođenja eura.

(2) Predopskrba iz stavka 1. ovoga članka završava na dan koji prethodi danu uvođenja eura.

(3) U razdoblju predopskrbe Hrvatska narodna banka obavlja prijevoz, uz pratnju policije, euronovčanica vlastitim specijalnim vozilima, a eurokovanica neobilježenim vozilima, sve u skladu s posebnim sigurnosnim procedurama ministarstva nadležnog za unutarnje poslove utvrđenima za potrebe redovne distribucije gotovog novca Hrvatske narodne banke na način uređen sporazumom između Hrvatske narodne banke i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(4) Hrvatska narodna banka obavlja predopskrbu iz stavka 1. ovoga članka bez naknade.

Ugovor o predopskrbi

Članak 20.

(1) Banka je dužna s Hrvatskom narodnom bankom sklopiti ugovor o predopskrbi, nakon čega Hrvatska narodna banka započinje predopskrbu banke gotovim novcem eura.

(2) U svrhu zasnivanja financijskog osiguranja na novčanim sredstvima, banka je dužna za iznos eura koji će zaprimiti u predopskrbi kao i za ispunjenje obveza preuzetih ugovorom iz stavka 1. ovoga članka na račun Hrvatske narodne banke prenijeti novčana sredstva u kuni.

(3) Financijsko osiguranje iz stavka 2. ovoga članka smatra se financijskim osiguranjem u smislu propisa kojim se uređuje financijsko osiguranje koje je zasnovano prijenosom tih sredstava na račun Hrvatske narodne banke i ta novčana sredstva ne mogu biti predmetom ovrhe.

(4) Iznos novčanih sredstava koje banka prenosi na račun Hrvatske narodne banke radi zasnivanja financijskog osiguranja na tim sredstvima te korištenje i povrat novčanih sredstava uređuju se ugovorom iz stavka 1. ovoga članka.

Posredna predopskrba

Članak 21.

(1) Banka je dužna obavljati posrednu predopskrbu poslovnog subjekta, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge gotovim novcem eura koji je prethodno primila na temelju ugovora iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, u rokovima utvrđenim u članku 19. stavku 1. ovoga Zakona samo ako je s tim osobama prethodno sklopila ugovor o posrednoj predopskrbi.

(2) Osim posredne predopskrbe iz stavka 1. ovoga članka, banka obavlja i pojednostavljenu posrednu predopskrbu te opskrbu početnim paketima eurokovanica u rokovima iz članaka 22. i 23. ovoga Zakona.

(3) Banka obavlja posrednu predopskrbu iz stavka 1. ovoga članka, kao i pojednostavljenu posrednu predopskrbu i opskrbu početnim paketima eurokovanica iz stavka 2. ovoga članka bez naknade za obradu i isplatu gotovog novca eura.

(4) Ugovorom o posrednoj predopskrbi iz stavka 1. ovoga članka banka može za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe onemogućiti raspolaganje

novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge, a na dan uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu.

(5) Novčana sredstva iz stavka 4. ovoga članka smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Pojednostavljena posredna predopskrba

Članak 22.

(1) Banka je dužna obavljati pojednostavljenu posrednu predopkrbu mikro poslovnog subjekta gotovim novcem eura u iznosu ne većem od 10.000,00 eura najranije pet dana prije dana uvođenja eura ako je mikro poslovni subjekt prethodno potpisao izjavu o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi.

(2) Za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz stavka 1. ovoga članka banka onemogućuje raspolaganje novčanim sredstvima na računu mikro poslovnog subjekta, a na dan uvođenja eura se namiruje iz tih sredstava.

(3) Novčana sredstva s kojima mikro poslovni subjekt ne može raspolagati u skladu sa stavkom 2. ovoga članka smatraju se financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Početni paketi eurokovanica

Članak 23.

(1) Banka obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za potrošače i poslovne subjekte, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijskih usluga, najranije mjesec dana prije dana uvođenja eura.

(2) Banka obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za sve potrošače bez iznimke.

Puštanje gotovog novca eura u optjecaj

Članak 24.

(1) Gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima eurokovanica pušta se u optjecaj na dan uvođenja eura.

(2) Banka, tijela javne vlasti, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijske usluge, poslovni subjekt i potrošač ne smiju gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica, pustiti u optjecaj, odnosno koristiti kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura.

Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura

Članak 25.

- (1) Banka za sve potrošače, 12 mjeseci od dana uvođenja eura zamjenjuje gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- (2) Banka tijekom razdoblja iz stavka 1. ovoga članka bez naknade zamjenjuje najviše 100 novčanica kuna i najviše 100 kovanica kuna po jednoj transakciji.
- (3) Ako u jednoj transakciji potrošač želi zamijeniti količine novčanica i kovanica kune iznad ograničenja iz stavka 2. ovoga članka banka može zaračunati naknadu za zamjenu količine koja prelazi ograničenje iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Banka je ovlaštena odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura.
- (5) Informaciju o uvjetima zamjene iz stavaka 2., 3. i 4. ovoga članka banka je dužna jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici.

Zamjena gotovog novca kune uz polog na račun u euru

Članak 26.

- (1) Banka je dužna, na zahtjev klijenta banke koji kod nje ima otvoren račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon dana uvođenja eura provesti uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- (2) Uslugu zamjene gotovog novca kune u euro iz stavka 1. ovoga članka banka je dužna provesti bez naknade.

Zamjena gotovog novca kune u Financijskoj agenciji i HP-Hrvatskoj pošti d.d.

Članak 27.

- (1) Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ovlaštene su na temelju sklopljenog ugovora s bankom, zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura pod istim uvjetima, na isti način i u istom razdoblju kako je ovim Zakonom propisano za banke te su za te potrebe ovlaštene odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, o čemu su informaciju dužne jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici.
- (2) Za zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura sukladno stavku 1. ovoga članka Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. odgovaraju samostalno.

Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura u Hrvatskoj narodnoj banci

Članak 28.

(1) Hrvatska narodna banka dužna je nakon proteka 12 mjeseci od dana uvođenja eura bez naknade zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona i to:

- novčanice kune, bez vremenskog ograničenja
- kovanice kune, do isteka tri godine od dana uvođenja eura.

(2) Hrvatska narodna banka zamjenjuje numizmatičku kovanicu kune na način i u skladu s rokom za zamjenu kovanica iz stavka 1. ovoga članka.

Primjena propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranje terorizma

Članak 29.

(1) Na zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura i zamjenu gotovog novca kune uz polog na račun u euru primjenjuju se propisi kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma.

(2) Za vrijeme zamjene iz stavka 1. ovoga članka, obveznici primjene propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma su:

- banke
- Financijska agencija
- HP-Hrvatska pošta d.d.

(3) Banke, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. dužni su prilikom zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura utvrditi i provjeriti identitet stranke pri svakoj jednokratnoj zamjeni u vrijednosti od 15.000,00 kuna i većoj.

(4) Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. obavljaju zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi Financijska agencija ili HP-Hrvatska pošta d.d.

(5) Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. nakon obavljene zamjene gotovog novca iz stavka 4. ovoga članka izvršavaju polog na račun klijenta u euru u ime i za račun banke, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi banka.

Postupanje s oštećenim i sumnjivim gotovim novcem

Članak 30.

(1) Hrvatska narodna banka i banke zamjenjuju, u rokovima iz članaka 25. do 28. ovoga Zakona, oštećeni gotov novac kune u gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona postupajući u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje zamjena gotovog novca kune.

(2) Hrvatska narodna banka i banke postupaju u rokovima iz članka 25. do 28. ovoga Zakona sa sumnjivim gotovim novcem kune u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje zamjena gotovog novca kune.

Povlačenje gotovog novca kune iz optjecaja

Članak 31.

(1) Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka povlači kune iz optjecaja bez obračuna naknade bankama za polaganje gotovog novca kune.

(2) Od dana uvođenja eura banke ne smiju redistribuirati gotov novac kune.

(3) Hrvatska narodna banka obavlja prijevoz, uz pratnju policije, novčanica kune koje su povučene iz optjecaja vlastitim specijalnim vozilima, a kovanica kune koje su povučene iz optjecaja neobilježenim vozilima, u skladu s posebnim sigurnosnim procedurama ministarstva nadležnog za unutarnje poslove utvrđenim za potrebe redovne distribucije gotovog novca Hrvatske narodne banke na način uređen sporazumom između Hrvatske narodne banke i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(4) Hrvatska narodna banka osigurava primjereno zbrinjavanje gotovog novca kune povučenog iz optjecaja.

(5) Odredba stavka 3. ovoga članka primjenjuje se na prijevoz gotovog novca kune do isteka godine u kojoj se uvodi euro.

Kontrola predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima eurokovanica

Članak 32.

(1) Hrvatska narodna banka provodi kontrolu banaka, stambenih štedionica, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugih vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelja financijskih usluga, poslovnih subjekata uključujući društava za prijevoz gotovog novca u svrhu osiguravanja postupanja u skladu s odredbama ovoga Zakona i podzakonskih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona kojima se uređuje predopskrba, posredna predopskrba, pojednostavljena posredna predopskrba i opskrba početnim paketima eurokovanica te sklopljenim ugovorima.

(2) Kontrola Hrvatske narodne banke iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća provjeru:

- je li gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima eurokovanica pohranjen odvojeno od ostalog gotovog novca eura, ostalih valuta odnosno ostale imovine na primjeren način i u odgovarajućim vrijednostima
- postupaka i načina na koji banke obavljaju posrednu predopskrbu, pojednostavljenu posrednu predopskrbu i opskrbu početnim paketima eurokovanica
- postupanja u skladu s ugovorom iz članka 20. ovoga Zakona.

(3) Banka, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijskih usluga, poslovni subjekti uključujući društvo za prijevoz gotovog novca dužni su Hrvatskoj narodnoj banci omogućiti provođenje kontrole u poslovnim prostorijama u kojima obavljaju djelatnost.

Opskrba gotovim novcem eura

Članak 33.

(1) Hrvatska narodna banka nabavom odgovarajuće količine euronovčanica te osiguravanjem proizvodnje ili nabavom odgovarajuće količine eurokovanica osigurava opskrbu gotovim novcem eura na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Hrvatska narodna banka je zakoniti izdavatelj eurokovanica u granicama propisanim člankom 128. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Izvjешćivanje

Članak 34.

(1) Banka je dužna izvješćivati Hrvatsku narodnu banku o tijeku predopskrbe i posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica, na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona i ugovorom o predopskrbi.

(2) Banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. obvezni su dostavljati Hrvatskoj narodnoj banci izvješća s podacima o poslovanju s gotovim novcem eura na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona.

Autorska prava na autorskom djelu korištenom na nacionalnoj strani eurokovanica

Članak 35.

(1) Hrvatska narodna banka dužna je i ovlaštena od autora ugovorom pribaviti sadržajno, vremenski i prostorno neograničena isključiva autorska prava iskorištavanja autorskih djela korištenih na nacionalnoj strani eurokovanice (u daljnjem tekstu: dizajn nacionalne strane eurokovanice) slijedom čega je Hrvatska narodna banka jedini nositelj isključivog prava iskorištavanja dizajna nacionalne strane eurokovanice, na sve načine i bez sadržajnih, vremenskih ili prostornih ograničenja.

(2) Za svako korištenje dizajna nacionalne strane eurokovanice potrebno je prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke koje se izdaje u upravnom postupku.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, korištenje cijelog ili dijela dizajna nacionalne strane eurokovanice dopušteno je bez prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke samo u sljedećim slučajevima:

- na fotografijama, crtežima, slikama, filmovima i drugim primjercima u dvodimenzionalnom obliku i bez reljefa, pod uvjetom da takav primjerak predstavlja vjerni prikaz dizajna nacionalne strane eurokovanice i da se rabi na način kojim se ne deformira, sakati ili na sličan način naružuje dizajn nacionalne strane eurokovanice
- na primjercima koji sadržavaju reljefne prikaze na predmetima koji nisu kovanica, medalja ili žeton ni ikakav drugi sličan predmet koji se može zamijeniti s eurokovanicom
- na žetonima koji su napravljeni od mekog materijala ili plastike pod uvjetom da su barem 50% veći ili manji od stvarne veličine odgovarajuće eurokovanice.

(4) Autor dizajna nacionalne strane eurokovanice svoja moralna autorska prava ne može izvršavati suprotno cilju i svrsi zbog kojih je Hrvatska narodna banka stekla prava iskorištavanja dizajna nacionalne strane eurokovanice u skladu s ovim Zakonom.

(5) Hrvatska narodna banka će autorska prava iskorištavanja dizajna zajedničke strane eurokovanice na području Republike Hrvatske ostvarivati na način i u opsegu koje odredi Europska komisija.

(6) Hrvatska narodna banka kao nositelj prava iskorištavanja na dizajnu nacionalne strane eurokovanice ima sva prava na zaštitu od povrede u skladu s ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava.

Autorska prava na dizajnu koji se koristi na gotovom novcu kune

Članak 36.

(1) Hrvatska narodna banka jedini je nositelj isključivog prava iskorištavanja autorskih djela korištenih na gotovom novcu kune (u daljnjem tekstu: dizajna koji se koristi na gotovom novcu kune) na sve načine i bez sadržajnih, vremenskih ili prostornih ograničenja.

(2) Za svako korištenje dizajna koji se koristi na gotovom novcu kune potrebno je prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke, koje se izdaje u upravnom postupku.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, korištenje cijelog ili dijela dizajna koji se koristi na kovanici kune dopušteno je bez prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke samo u sljedećim slučajevima:

1. na fotografijama, crtežima, slikama, filmovima i drugim primjercima u dvodimenzionalnom obliku i bez reljefa, pod uvjetom da takav primjerak predstavlja vjerni prikaz dizajna koji se koristi na kovanici kune i da se rabi na način kojim se ne deformira, sakati ili na sličan način naružuje dizajn koji se koristi na kovanici kune
2. na primjercima koji sadržavaju reljefne prikaze na predmetima koji nisu kovanica, medalja ili žeton ni ikakav drugi sličan predmet koji se može zamijeniti s kovanicom kune
3. na žetonima koji su napravljeni od mekog materijala ili plastike pod uvjetom da su barem 50% veći ili manji od stvarne veličine odgovarajuće kovanice kune.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, korištenje cijelog ili dijela dizajna koji se koristi na novčanici kune dopušteno je bez prethodnog odobrenja Hrvatske narodne banke samo u sljedećim slučajevima:

1. na jednostranim primjercima pod uvjetom da su jednaki ili veći od 125% odnosno jednaki ili manji od 75% stvarne dužine i širine novčanice kune
2. na dvostranim primjercima pod uvjetom da su jednaki ili veći od 200% odnosno jednaki ili manji od 50% stvarne dužine i širine novčanice kune
3. na pojedinim primjercima dijelova dizajna koji se koristi na novčanici kune pod uvjetom da nisu na podlozi koja je slična stvarnoj novčanici kune
4. na jednostranim primjercima koji prikazuju dio dizajna prednje odnosno stražnje strane novčanice kune, pod uvjetom da je takav dio manji od jedne trećine prednje odnosno stražnje strane novčanice kune
5. na primjercima napravljenim od materijala koji se jasno razlikuje od papira i koji izgleda i na dodir je osobito različit od materijala koji se rabi za stvarne novčanice kune
6. na nematerijalnim primjercima koji su učinjeni dostupnim javnosti u elektroničkom obliku na internetskim stranicama, bežično ili putem žica, na način koji javnosti omogućuje pristup nematerijalnim primjercima s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu, pod uvjetom da su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
  - a) riječ SPECIMEN ili UZORAK vidljiva je poprečno na licu i naličju preko primjerka dizajna koji se koristi na novčanici kune u jasno čitljivom fontu
  - b) rezolucija elektronički korištenog dizajna koji se koristi na novčanici kune u njezinoj 100 %-tnoj veličini ne prelazi 72 točke po inču (dpi)
  - c) duljina riječi SPECIMEN ili UZORAK prekriva najmanje 75% duljine korištenog dizajna koji se koristi na novčanici kune
  - d) duljina riječi SPECIMEN ili UZORAK prekriva najmanje 15% širine korištenog dizajna koji se koristi na novčanici kune, i
  - e) riječ SPECIMEN ili UZORAK prikazana je netransparentnom (neprozirnom) bojom koja je u kontrastu s prevladavajućom bojom stvarne novčanice kune.

(5) Autor dizajna koji se koristi na gotovom novcu kune svoja moralna autorska prava ne može izvršavati suprotno cilju i svrsi zbog kojih je Hrvatska narodna banka stekla prava iskorištavanja dizajna koji se koristi na gotovom novcu kune, u skladu s ovim Zakonom.

(6) Hrvatska narodna banka ovlaštena je fizičkoj ili pravnoj osobi naložiti obustavu korištenja, a ako ocijeni potrebnim, može naložiti predaju izrađevine ako:

1. utvrdi da nema prethodno odobrenje Hrvatske narodne banke iz stavka 2. ovoga članka
2. koristi cijeli ili dio dizajna koji se koristi na kovanici kune suprotno stavku 3. ovoga članka
3. koristi cijeli ili dio dizajna koji se koristi na novčanici kune suprotno stavku 4. ovoga članka.

(7) Hrvatska narodna banka kao nositelj prava iskorištavanja na autorskom djelu korištenom na gotovom novcu kune ima sva prava na zaštitu od povrede u skladu s ovim Zakonom i zakonom kojim se uređuju autorsko pravo i srodna prava.

Provjera autentičnosti i prikladnosti gotovog novca eura i kontrola Hrvatske narodne banke

Članak 37.

(1) Hrvatska narodna banka je nadležno nacionalno tijelo za kontrolu provjere autentičnosti i prikladnosti eurokovanica u smislu Uredbe (EU) br. 1210/2010.

(2) Hrvatska narodna banka obavlja kontrolu provjere autentičnosti i prikladnosti euronovčanica te njihovo vraćanje u optjecaj u skladu s Odlukom ESB 2010/14.

(3) Hrvatska narodna banka provodi posrednu i neposrednu kontrolu poslovanja s gotovim novcem kreditnih institucija i poslovnih subjekata uključujući društava za prijevoz gotovog novca koji su obveznici primjene propisa o poslovanju s gotovim novcem.

(4) Nakon obavljene kontrole iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka Hrvatska narodna banka sastavlja zapisnik o obavljenoj kontroli.

(5) Ako Hrvatska narodna banka kontrolom iz stavka 1. ovoga članka utvrdi postupanje protivno Uredbi (EU) br. 1210/2010 ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti, a institucija iz članka 6. stavka 1. podstavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001, isključujući drugog poslovnog subjekta kao što je trgovac i casino kada u okviru svojih sekundarnih aktivnosti sudjeluje u obradi novčanica i njihovoj distribuciji javnosti putem bankomata, dužna je provesti naložene mjere.

(6) Ako Hrvatska narodna banka kontrolom iz stavka 2. ovoga članka utvrdi postupanje protivno Odluci ESB 2010/14 ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti, a institucija iz prvog podstavka članka 6. Uredbe (EZ) br. 1338/2001 dužna je provesti naložene mjere.

(7) Ako Hrvatska narodna banka kontrolom iz stavka 3. ovoga članka utvrdi postupanje protivno propisima o poslovanju s gotovim novcem ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti, a institucija iz stavka 3. ovoga članka dužna je provesti naložene mjere.

(8) Hrvatska narodna banka ovlaštena je, ako sazna za nepropisnu aktivnost koja je poduzeta na području Republike Hrvatske, fizičkoj ili pravnoj osobi koja izrađuje nepropisne reprodukcije, naložiti obustavu jedne ili više odnosnih nepropisnih aktivnosti te, ako to smatra potrebnim, naložiti fizičkoj ili pravnoj osobi koja posjeduje nepropisnu reprodukciju da je preda.

(9) Hrvatska narodna banka ovlaštena je ako sazna, za izravno ili neizravno upuštanje u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL (engl. *uniform resource locator*) domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu, naložiti fizičkoj ili pravnoj osobi koja izrađuje nepropisne reprodukcije da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti.

Podzakonski propisi o predopskrbi i opskrbi

Članak 38.

(1) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o predopskrbi gotovim novcem eura uređuje:

- predopskrbu banaka gotovim novcem eura
- sadržaj ugovora o predopskrbi
- obvezan sadržaj ugovora o posrednoj predopskrbi

- sadržaj izjave o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi
- sadržaj početnih paketa eurokovanica i uvjete njihove opskrbe za potrošače i poslovne subjekte
- način i rokove izvješćivanja o predopskrbi banaka
- apoensku strukturu za isplatu euronovčanica na bankomatima za razdoblje koje nije duže od tri mjeseca od dana uvođenja eura
- druga bitna pitanja u vezi s predopskrbom gotovim novcem eura.

(2) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o zamjeni gotovog novca kune uređuje:

- postupke i metode zamjene gotovog novca kune i
- pakiranje, pohranu i osiguranja pohrane te ostala postupanja s gotovim novcem kune nakon
- uvođenja eura
- postupanje sa uzorcima gotovog novca kune
- postupanje s gotovim novcem kune za koji se sumnja da je krivotvoren.

(3) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o opskrbi gotovim novcem eura uređuje opskrbu eurom.

(4) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o izvješćivanju o podacima iz poslovanja s gotovim novcem uređuje način i rokove izvješćivanja Hrvatske narodne banke o podacima iz poslovanja s gotovim novcem.

(5) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom o kontroli provjere autentičnosti i prikladnosti gotovog novca eura uređuje:

- način provjere postupaka i metoda koje se koriste pri utvrđivanju autentičnosti eurokovanica
- provjeru načina postupanja s neprikladnim eurokovanicama
- postupak testiranja rada uređaja i vrste uređaja na kojima je dozvoljena obrada eurokovanica
- druga pitanja u vezi s testiranjem i provjerom rada uređaja te autentičnosti i prikladnosti eurokovanica
- opća ili djelomična izuzeća od naplate naknade za obradu eurokovanica
- iznimke za redistribuiranje euronovčanica putem uređaja kojima rukuju klijenti, a čija je autentičnost i prikladnost za daljnji optjecaj prethodno provjerena ručnom obradom osposobljenih zaposlenika
- rokove dostave Hrvatskoj narodnoj banci euronovčanica za koje nije utvrđena autentičnost
- način provođenja kontrole od strane Hrvatske narodne banke i izricanje mjera za uklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti.

DIO ČETVRTI DVOJNI OPTJECAJ

Razdoblje dvojnog optjecaja

Članak 39.

(1) Razdoblje dvojnog optjecaja traje 14 dana od dana uvođenja eura.

(2) Razdoblje dvojnog optjecaja iz stavka 1. ovoga članka započinje danom uvođenja eura u 00:00 sati i završava zaključno s četrnaestim danom u 24:00 sata.

Pravila postupanja tijekom razdoblja dvojnog optjecaja

Članak 40.

(1) Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja dužan je za plaćanje gotovim novcem kune ostatak vratiti u gotovom novcu eura.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura može ostatak vratiti u gotovom novcu kune ili gotovom novcu kune i gotovom novcu eura.

(3) Tijekom razdoblja dvojnog optjecaja primatelj plaćanja u trenutku plaćanja dužan je u jednoj transakciji prihvatiti do najviše 50 kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini.

Iznimke od primjene pravila postupanja tijekom razdoblja dvojnog optjecaja

Članak 41.

(1) Iznimno od članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, automati za igre na sreću, automati za zabavne igre i samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga mogu koristiti gotov novac kune ili gotov novac eura tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

(2) Iznimno od članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, bankomati i drugi samoposlužni uređaji u bankovnom poslovanju kod isplate od dana uvođenja eura isključivo koriste gotov novac eura.

(3) Iznimno od članka 40. stavka 1. ovoga Zakona, ovlašteni mjenjač ne može primiti i vraćati gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca tijekom razdoblja dvojnog optjecaja.

DIO PETI DVOJNO ISKAZIVANJE

GLAVA I. OPĆE ODREDBE O DVOJNOM ISKAZIVANJU

Obvezni subjekti dvojnog iskazivanja

Članak 42.

(1) Poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i pružatelj financijskih usluga imaju obvezu dvojnog iskazivanja prema potrošačima u Republici Hrvatskoj.

(2) Obveza dvojnog iskazivanja iz ovoga dijela Zakona ne odnosi se prema fizičkoj osobi koja djeluje:

- kao suvlasnik stambene zgrade ili predstavnik suvlasnika stambene zgrade
- u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili
- u okviru gospodarske djelatnosti koja nije registrirana kao trgovačka, poslovna, obrtnička ili profesionalna djelatnost.

(3) Tijelo javne vlasti ima obvezu dvojnog iskazivanja u skladu s člancima 44. do 51. ovoga Zakona.

(4) Poslodavac prilikom dostave isprave o isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku ima obvezu dvojnog iskazivanja na način utvrđen u članku 52. stavku 1. ovoga Zakona.

(5) U ugovoru o djelu i u autorskopravnom ugovoru naručitelj ima obvezu dvojnog iskazivanja na način utvrđen u članku 52. stavku 3. ovoga Zakona.

(6) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi subjekt koji dostavlja obavijest o mirovinskim primanjima ima obvezu dvojnog iskazivanja na način utvrđen u članku 52. stavku 4. ovoga Zakona.

(7) U rješenju o ovrsi dvojno se iskazuju novčani iznosi vrijednosti u skladu s člankom 53. ovoga Zakona.

Razdoblje dvojnog iskazivanja

Članak 43.

(1) Dvojno iskazivanje započinje prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne 30 dana od dana donošenja uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, subjekti iz članka 42. ovoga Zakona mogu započeti dvojno iskazivati od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

GLAVA II.

PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA KOD POSLOVNOG SUBJEKTA

Dvojno iskazivanje kod poslovnog subjekta

Članak 44.

(1) Poslovni subjekt dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona:

- u poslovnoj prostoriji na prodajnom mjestu ili na robi odnosno na cjeniku ako se radi o usluzi
- na internetskoj stranici
- u ponudi ili ugovoru na trajnom mediju
- u obavijesti koja se potrošaču daje prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovne prostorije i ugovora na daljinu

- tijekom oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge
- u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču, ukupan iznos duga
- putem drugih oblika iskazivanja cijena.

(2) Iznimno od obveze iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka, obveza dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge ne odnosi se na oglašavanje putem radijskog programa i glasovne poruke u ostalim oblicima oglašavanja.

(3) Poslovni subjekt dužan je istaknuti fiksni tečaj konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka obveza dvojnog iskazivanja cijene ne odnosi se na:

1. poslovnog subjekta kada prodaje robu i pruža uslugu na neki od sljedećih načina:

- a) putem automata
- b) na štandu i klupi na tržnici na malo
- c) na štandu i klupi izvan tržnice na malo
- d) na štandu i klupi unutar trgovačkog centra i ustanove
- e) putem kioska
- f) pokretnom prodajom
- g) u proizvodnom objektu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstava i u objektu privatnog iznajmljivača koji pruža ugostiteljsku uslugu u domaćinstvu
- h) u proizvodnom objektu pravne ili fizičke osobe koje posjeduje povlasticu za akvakulturu ili povlasticu za uzgoj ribe i drugih morskih organizama
- i) prigodnom prodajom na sajmu, izložbi i slično
- j) u spremištu, trapilištu i slično koji prodaju poljoprivredni sadni materijal

2. pojedine oblike iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje uzrokovalo nerazmjerne troškove poslovnom subjektu, kao što su:

- a) totem benzinske postaje, fiksni panel i ostali fiksni stupovi s iskazanom cijenom, agregat i električna punionica
- b) TV sučelje u svrhu prodaje usluge
- c) zaslon blagajne i samoposlužni uređaj za prodaju robe i usluge
- d) kupon za popust i kupon u vrijednosti vraćene robe
- e) uređaj za samoočitavanje cijene u trgovini
- f) igre na sreću
- g) zabavne igre
- h) iznos cijene zrakoplovne karte
- i) iznos cijene na vagi i naljepnica s vaganom cijenom
- j) taksimetar.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poslovni subjekt nije dužan dvojno iskazivati cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti:

- povratne naknade na ambalaži
- povratne naknade ambalaže koje su vidljive na automatiziranom uređaju za preuzimanje otpadne ambalaže
- cijenu otisnutu na knjizi i drugoj periodičkoj publikaciji
- vrijednost i iznos koji se naznačuje na pošiljci i uputnici
- vrijednost otisnutu na državnom biljeгу
- vrijednost otisnutu na poštanskoj marki i frankiranoj marki odnosno drugoj odgovarajućoj oznaci o plaćenju poštarini

- vrijednost iskazanu za unaprijed plaćenu elektroničku komunikacijsku uslugu
- vrijednost i iznos koji se navodi na nalogu za plaćanje izdanom na temelju računa ili drugog pojedinačnog akta odnosno temeljem istaknute cijene na način iz stavka 1. ovoga članka
- vrijednost iskazanu na kartici za javnu telefonsku govornicu
- vrijednost otisnutu na ambalaži SIM kartice
- vrijednost otisnutu na poklon kartici i vrijednosnoj kartici
- cijenu otisnutu na ulaznici
- cijenu otisnutu na karti za uslugu putničkog prijevoza
- vrijednost na dokumentu koji se izdaje sukladno EU normi i propisanoj XML shemi.

(6) Na pravne osobe koje djeluju u svoje ime, a za račun poslovnog subjekta ili u ime i za račun poslovnog subjekta na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga članka.

(7) Na oblike prodaje iz stavka 4. točke 1. ovoga članka primjenjuju se izrazi iz propisa koji uređuju trgovinu.

Razdoblje važenja legitimacijskih papira, poštanskih marki i državnih biljega

Članak 45.

Legitimacijski papiri, poštanske marke, frankirane markice, državni biljezi, lutrijske igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, kuponi za popust, kuponi u vrijednosti vraćene robe, ambalaža s iskazanim piktogramom povratne naknade, prepaid bonovi, vrijednosne kartice, poklon kartice, knjige i druge periodičke publikacije, službeni obrasci i tiskanice, koji su bili tiskani ili u prodaji prije dana uvođenja eura i na kojima su iznosi iskazani u kuni koriste se i nakon dana uvođenja eura do potrošnje zaliha uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

GLAVA III.

PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA U FINANCIJSKOM SEKTORU

Dvojno iskazivanje kod kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugih vjerovnika

Članak 46.

(1) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati bitne informacije za potrošače koji su korisnici njihovih usluga.

(2) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

- tarifa naknada
- u izvješću o stanju i prometu na transakcijskom računu koji je do dana uvođenja eura bio kunski račun: početno i završno stanje računa te iznos prekoračenja
- pri pružanju usluge internetskog i mobilnog bankarstva za transakcijski račun koji je do dana uvođenja eura bio kunski račun: stanje računa i iznos prekoračenja ili raspoloživog stanja na najmanje jednom izborniku/ekranu u prikazu o računu

- na bankomatu pri isplati gotovog novca na ponuđenim predefiniranim iznosima na ekranu, te stanje računa kod upita u stanje računa ako je dostupno na ekranu i ispisu, pod uvjetom da se gotov novac isplaćuje klijentu čiji račun vodi vlasnik/korisnik bankomata
- kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije dana uvođenja eura: ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u otplatnom planu i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS) odnosno drugom propisanom obrascu kojim se potrošaču daju informacije prije sklapanja ugovora o kreditu
- kod godišnje obavijesti o stanju kredita u kuni: stanje nedospjelog dugovanja i dospjelo, a neplaćeno dugovanje
- kod godišnje obavijesti o stanju depozita u kuni: stanje depozita.

(3) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.

Dvojno iskazivanje kod pružatelja financijskih usluga

Članak 47.

(1) Pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributer osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati bitne informacije za potrošače koji su korisnici njihovih usluga.

(2) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod osiguranja smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti u ugovoru o osiguranju koji je sklopljen ili se nudi u kuni:

1. u predugovornom informiranju o proizvodima osiguranja:

- a) iznos ukupne premije osiguranja u ponudi osiguranja, uvjetima osiguranja, informacijama ugovaratelju osiguranja koje se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju i informativnom izračunu ako isti predstavlja predugovorni dokument u smislu propisa koji uređuju osiguranje
- b) iznos osigurane svote odnosno osiguranog iznosa i sudjelovanja osiguranika u šteti (franšiza), u uvjetima osiguranja i informacijama ugovaratelju osiguranja koji se dostavljaju prije sklapanja ugovora o osiguranju, ako se isti iskazuje u novčanim iznosima
- c) iznos provizije, naknade, naplate ili drugih troškova povezanih uz distribuciju proizvoda osiguranja

2. u ugovoru o osiguranju i informacijama koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju:

- a) iznos ukupne premije osiguranja na polici osiguranja, računu za plaćanje premije osiguranja i informacijama koje se prema posebnim propisima dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju
- b) iznos rate premije osiguranja na računu za plaćanje premije osiguranja

3. u informacijama koje se dostavljaju prilikom isplate osigurnine odnosno naknade štete u kuni:

- a) ukupni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u obrazloženoj ponudi
- b) ukupni nesporni iznos naknade štete po odštetnom zahtjevu u utemeljenom odgovoru

c) ukupni iznos osigurnine u odluci ili obavijesti o isplati osigurnine.

(3) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod ugovora o leasingu smatra se tarifa naknada, a kod ugovora o leasingu u kuni koji je odobren ili se nudi prije dana uvođenja eura smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. kod financijskog leasinga – iznos učešća, iznos leasing rate, trošak obrade ugovora i otkupna vrijednost objekta leasinga
2. kod operativnog leasinga – iznos jamčevine, iznos leasing obroka i trošak obrade ugovora
3. kod ugovora iz točaka 1. i 2. ovoga stavka sljedeći iznosi u predugovornom dokumentu: iznos učešća odnosno jamčevine, iznos leasing rate, trošak obrade ugovora i otkupna vrijednost objekta leasinga.

(4) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka kod mirovinskih programa i ugovora o mirovini s članom obveznog mirovinskog fonda smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. iznosi navedeni u podacima koji se dostavljaju u okviru ponude mirovinskih programa
2. iznosi naknada koje se plaćaju mirovinskom osiguravajućem društvu ako su navedene u apsolutnom iznosu
3. iznosi zaprimljene doznake, iznos djelomične jednokratne isplate, iznos mirovine i iznos zajamčenih isplata u ugovoru o mirovini
4. iznosi navedeni u obračunu mjesečne isplate mirovine i informaciji o promjenama iznosa mirovine koja se isplaćuje zbog usklađenja ili na temelju dodatnih doznaka, a koji se dostavljaju na zahtjev korisnika mirovine.

(5) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, prilikom upravljanja obveznim mirovinskim fondovima, smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda i vrijednost obračunske jedinice u svim slučajevima kada mirovinsko društvo iste javno objavljuje ili ih na drugi način čini dostupnim članu mirovinskog fonda
2. ukupna vrijednost imovine na osobnom računu u svim slučajevima kada se ista dostavlja ili čini dostupnom članu mirovinskog fonda, a kada je primjenjivo i vrijednost početnog i završnog stanja
3. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg član mirovinskog fonda ima uvid u stanje svog računa, ukupna vrijednost imovine na osobnom računu i vrijednost obračunske jedinice.

(6) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, prilikom upravljanja dobrovoljnim mirovinskim fondovima, smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz neto vrijednosti imovine mirovinskog fonda i cijene udjela u svim slučajevima kada mirovinsko društvo iste javno objavljuje ili ih na drugi način čini dostupnim članu mirovinskog fonda
2. ukupna vrijednost imovine na osobnom računu u svim slučajevima kada se ista dostavlja ili čini dostupnom članu mirovinskog fonda, a kada je primjenjivo i vrijednost početnog i završnog stanja
3. svi iznosi u informativnom izračunu mirovine koji se dostavlja članu fonda
4. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg član mirovinskog fonda ima uvid u stanje svog računa, ukupna vrijednost imovine na osobnom računu i cijena udjela.

(7) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka, iznimno od članka 48. stavka 5. ovoga Zakona, prilikom pružanja informacija od strane Središnjeg registra osiguranika, smatraju se

sljedeći novčani iskazi vrijednosti:

1. ukupna vrijednost imovine na osobnom računu u svim slučajevima kada se ista dostavlja ili čini dostupnom članu mirovinskog fonda
2. ukupni iznosi po svim modalitetima isplate mirovine u informativnom izračunu mirovine koji se dostavlja članu fonda
3. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg član mirovinskog fonda ima uvid u stanje svog računa, ukupna vrijednost imovine na osobnom računu.

(8) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka prilikom pružanja investicijske i pomoćne usluge potrošaču kao malom ulagatelju u smislu posebnih propisa smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti, kada je primjenjivo obzirom na investicijsku ili pomoćnu uslugu koja se pruža:

1. tarife naknada
2. iznosi početnog i završnog stanja na novčanom računu klijenta
3. novčani iskaz vrijednosti završnog stanja na računu financijskih instrumenata klijenta
4. agregirani iznos ex-ante i ex-post informacija o troškovima i naknadama klijentu kako je propisano člankom 50. Delegirane uredbe (EU) br. 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s organizacijskim zahtjevima i uvjetima poslovanja investicijskih društava te izrazima definiranim za potrebe te Direktive (SL L 87, 31.3.2017.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 2017/565)
5. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg se pruža investicijska ili pomoćna usluga, iznos završnog stanja na novčanom računu klijenta.

(9) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka prilikom upravljanja investicijskim fondovima koji se nude potrošaču kao malom ili kvalificiranom ulagatelju u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih fondova smatraju se sljedeće cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti:

1. novčani iskaz vrijednosti odnosno cijena udjela u fondovima čija je vrijednost prije dana uvođenja eura iskazana u kuni
2. cijena udjela za početno i završno stanje te početno i završno stanje udjela, ako je primjenjivo, u izvatku o stanju i prometima udjelima u fondu
3. cijena udjela i stanje nakon transakcije, ako je primjenjivo, u potvrdi o transakciji udjelima
4. agregirani iznos ex-ante informacija o troškovima i naknadama klijentu kako je propisano člankom 50. Uredbe (EU) br. 2017/565
5. na glavnom izborniku/ekranu digitalnog kanala putem kojeg potrošač trguje udjelima u fondovima, vrijednost udjela fonda koji je do dana uvođenja eura bio kunski.

(10) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se iznosi navedeni u cjeniku usluga Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d.

(11) Bitnim informacijama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se iznosi navedeni u cjeniku usluga Zagrebačke burze i podaci o ukupnom prometu na mjestu trgovanja i zaključnoj cijeni pojedinog financijskog instrumenta koji je uvršten na mjesto trgovanja u Republici Hrvatskoj.

(12) Pružatelj financijskih usluga dužan je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati tarifu naknada odnosno cjenik svojih usluga i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.

GLAVA IV. PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA U TIJELIMA JAVNE VLASTI

Dvojno iskazivanje u aktima tijela javne vlasti

Članak 48.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u sudskim, upravnim i drugim pojedinačnim aktima koje donosi.

(2) U aktima iz stavka 1. ovoga članka dvojno se iskazuje ukupan iznos novčane obveze ili prava uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka obveza dvojnog iskazivanja ne odnosi se na ugovore koje tijelo javne vlasti sklapa s poslovnim subjektima i drugim tijelima javne vlasti.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije i druga tijela javne vlasti koja posluju isključivo s poslovnim subjektima, kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac, drugim vjerovnicima sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružateljima financijskih usluga nisu dužni dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u aktima koje donose.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka tijelo javne vlasti, na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugoj javnoj ispravi o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju za razdoblje prije uvođenja eura, cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti iskazuje u kuni, a za činjenice koje se tiču razdoblja nakon uvođenja eura u eurima.

(6) Drugi pojedinačni akt i nalog za plaćanje, izdan u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona, a na temelju pojedinačnog akta koji je donesen prije početka razdoblja dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona, mora sadržavati iznos u kuni i iznos u euru uz navođenje fiksnog tečaja konverzije u tom aktu ili u opisu plaćanja.

Dvojno iskazivanje u državnom proračunu

Članak 49.

(1) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna, u prilogu uz državni proračun, iskazuju se i u kuni.

(2) Općim dijelom državnog proračuna iz stavka 1. ovoga članka smatra se dio sadržaja proračuna u smislu zakona kojim je uređen proračun.

Dvojno iskazivanje tijela javne vlasti kada sudjeluje na tržištu

Članak 50.

Ako tijelo javne vlasti na tržištu nudi izvođenje radova ili posla, isporuku robe ili pružanje usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka dužno je u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno iskazati cijenu robe i usluge primjenjujući na odgovarajući način odredbe članka 44. ovoga Zakona.

GLAVA V. DVOJNO ISKAZIVANJE NA RAČUNU

Dvojno iskazivanje na računu

Članak 51.

(1) Poslovni subjekt i Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

(2) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju fiskaliziranog računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, pri ispostavljanju računa za obavljanje mjenjačkih poslova iznos na računu ne iskazuje se dvojno niti se iskazuje fiksni tečaj konverzije.

(4) Tijela javne vlasti dužna su u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos računa uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

GLAVA VI. PRAVILA DVOJNOG ISKAZIVANJA PRI ISPLATI PLAĆE I DRUGIH IZNOSA TE U RJEŠENJIMA O OVRSI

Dvojno iskazivanje pri isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku, pri sklapanju ugovora o djelu te autorskopravnog ugovora te pri isplati mirovine

Članak 52.

(1) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona poslodavac je dužan dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju propisa, kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, od obveze dvojnog iskazivanja izuzima se putni nalog.

(3) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona naručitelj je dužan u

ugovoru o djelu i u autorskopravnom ugovoru dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

(4) U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi isplatiatelj mirovine dužan je na obavijesti o mirovinskim primanjima dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen umirovljeniku uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Dvojno iskazivanje u rješenju o ovrsi

Članak 53.

U razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno se iskazuju novčani iskazi vrijednosti u rješenju o ovrsi koje donosi javni bilježnik, sud i drugo tijelo javne vlasti uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

DIO ŠESTI

PRIMJENA NAČELA NEPREKIDNOSTI PRAVNIH INSTRUMENATA

GLAVA I.

OPĆA ODREDBA O NEPREKIDNOSTI PRAVNIH INSTRUMENATA

Neprekidnost pravnih instrumenata

Članak 54.

(1) Uvođenje eura ne daje pravo bilo kojoj strani na valjani jednostrani raskid ili otkaz pravnog instrumenta u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1103/97, izmjenu njegove pojedine odredbe, osim ako je između strana drukčije izrijekom ugovoreno ili ako je ovim Zakonom ili posebnim propisom drukčije uređeno.

(2) Na odgovornost strana uslijed postupanja protivno stavku 1. ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obvezni odnosi.

(3) Pravni instrument koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se pravnim instrumentom koji je ugovoren u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro.

GLAVA II.

PRERAČUNAVANJE NOVČANIH SREDSTAVA I PRERAČUNAVANJE KOD UGOVORA O KREDITU I UGOVORA O LEASINGU

Preračunavanje novčanih sredstava na računu

Članak 55.

(1) Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga preračunavaju iznose na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, drugim računima za plaćanje, platnim

instrumentima i na ostalim evidencijama u kuni u iznose u euru bez naknade uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona te bez izmjene jedinstvenog broja računa.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o depozitu i ugovora o štednom računu u kuni koji je ugovoren uz primjenu valutne klauzule u euru iznos koji je iskazan u kuni uz valutnu klauzulu u euru iskazuje se u iznosu eura koji proizlazi iz ugovornog odnosa.

(3) Provedba aktivnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne utječe na punomoć za raspolaganje sredstvima na računu.

(4) Ako prije dana uvođenja eura u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac imatelj računa ima račun i u kuni i u euru, u roku od 60 dana od dana uvođenja eura ima pravo bez naknade zatvoriti jedan ili više računa i prenijeti sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji.

Preračunavanje iznosa kod naloga za plaćanje iskazanog u kuni

Članak 56.

(1) Pružatelj platnih usluga od dana uvođenja eura ne smije izvršavati platne transakcije u kuni.

(2) Nalog za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci nakon dana uvođenja eura, banka je dužna izvršiti u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Banka je dužna postupati na način iz stavka 2. ovoga članka do isteka šest mjeseci od dana uvođenja eura.

(4) Banka je dužna omogućiti tehničke pretpostavke za izvršenje naloga u skladu sa stavkom 2. ovoga članka, uključujući, korištenje 2D bar koda.

(5) Ako pružatelj platnih usluga koji nije banka zaprima nalog iz stavka 2. ovoga članka, izvršava ga na način kako je uređeno stavcima 2. i 3. ovoga članka.

(6) Nalog za plaćanje u kuni koji je zaprimljen prije dana uvođenja eura, a koji se treba izvršiti nakon dana uvođenja eura, pružatelj platnih usluga dužan je izvršiti u euru, u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(7) Postupanje pružatelja platnih usluga u skladu sa stavcima 2. i 6. ovoga članka ne smatra se izmjenom naloga za plaćanje sukladno odredbama propisa kojim se uređuje platni promet te pružatelj platne usluge u svezi preračunavanja nije u obvezi od korisnika platne usluge tražiti dodatne suglasnosti niti upute za postupanje.

(8) Pružatelj platnih usluga na dan uvođenja eura i na dan koji mu prethodi nije dužan osigurati pristup drugim pružateljima platnih usluga svojim namjenskim sučeljima i modificiranim klijentskim sučeljima koje je uspostavio za komunikaciju na siguran način u skladu s

Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2018/389 od 27. studenoga 2017. o dopuni Direktive (EU) 2015/2366 u pogledu regulatornih tehničkih standarda za pouzdanu autentifikaciju klijenata i zajedničke i sigurne otvorene standarde komunikacije (SL L 69, 13.3.2018).

(9) U slučaju iz stavka 8. ovoga članka, pružatelj platnih usluga dužan je unaprijed obavijestiti svoje korisnike platnih usluga.

Pravila za preračunavanje kod ugovora o kreditu, leasingu i osiguranju u kuni

Članak 57.

(1) Fiksni tečaj konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni primjenjuju se na:

- nedospjeli iznos glavnice u kuni
- dospjeli obračunati, a neplaćeni iznos glavnice u kuni
- ostale nedospjele iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa i
- ostale dospjele obračunate, a neplaćene iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kod ugovora o kreditu u kuni s valutnom klauzulom u euru i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru, svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa, a iskazani su u euru nakon dana uvođenja eura ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije dana uvođenja eura.

(3) Odredba stavka 2. ovoga članka odnosi se i na ugovore o osiguranju u kuni s valutnom klauzulom u euru.

GLAVA III. PRILAGODBA KAMATNIH STOPA

Pravilo za ugovor u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa

Članak 58.

U ugovoru u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa, nakon dana uvođenja eura kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

Pravilo za ugovor u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa

Članak 59.

(1) U ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon dana uvođenja eura ostaje kakav je bio ugovoren prije dana uvođenja eura.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope umjesto NRS-a za kunu koristi se NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise ministarstva nadležnog za financije u kuni, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prinos na trezorski zapis ministarstva nadležnog za financije u euru s početkom primjene tako izračunate kamatne stope pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od dana uvođenja eura.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kuni, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope koristi se prosječna kamatna stopa na depozite građana u euru.

Prilagodba nacionalne referentne stope i za nju vezanih kamatnih stopa

Članak 60.

(1) Hrvatska narodna banka će najmanje 30 dana prije dana uvođenja eura objaviti privremenu Nacionalnu referentnu stopu prosječnog troška financiranja hrvatskoga bankovnog sustava (u daljnjem tekstu: privremeni NRS) izračunatu na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valutama kuna (bez valutne klauzule) i euro (uključujući i kunu s valutnom klauzulom u euru), za sve obuhvate i sve ročnosti za sva referentna razdoblja za koja je Hrvatska narodna banka prethodno već izračunala i objavila NRS odvojeno za valute euro, kuna, američki dolar i švicarski franak.

(2) Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka redovito tromjesečno objavljuje NRS za euro izračunat na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valuti euro, uključujući i izvore sredstava i troškove u valuti kuna te kuna s valutnom klauzulom u euru za razdoblja prije dana uvođenja eura, za sve obuhvate i ročnosti.

(3) Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka prestaje objavljivati NRS za kunu za referentna razdoblja.

(4) Vjerovnik je dužan za sve ugovore o kreditu i ugovore o leasingu koji su sklopljeni s potrošačem u kojima se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjuje NRS za euro ili kunu, provesti izvanredan izračun kamatne stope najmanje dva tjedna prije dana uvođenja eura na način da se kamatna stopa izračuna kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata i ročnosti, uz prilagodbu opisanu stavicima 5. i 6. ovoga članka te s početkom primjene tako izračunate kamatne stope pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od dana uvođenja eura.

(5) Ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu veća od vrijednosti privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka za odgovarajući obuhvat i ročnost, fiksna marža ostaje nepromijenjena, a vjerovnik je dužan smanjiti kamatnu stopu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti.

(6) Ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu manja od vrijednosti privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka za odgovarajući obuhvat i ročnost, vjerovnik je dužan smanjiti fiksnu maržu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti, a kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

(7) Za sve redovne promjene kamatne stope prije prve objave NRS-a za euro na temelju stavka 2. ovoga članka koristi se vrijednost privremenog NRS-a iz stavka 1. ovoga članka odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje.

(8) Za sve redovne promjene kamatne stopa nakon prve objave NRS-a za euro na temelju stavka 2. ovoga članka koristi se posljednja objavljena vrijednost NRS-a za euro na temelju stavka 2. ovoga članka odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

GLAVA IV. OBAVJEŠTAVANJE KLIJENATA

Obavještanje klijenata kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac

Članak 61.

(1) Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su obavještavati klijente putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga Zakona.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su poslati klijentima općenitu obavijest o bitnim elementima preračunavanja koja sadržava najavu predstojećeg preračunavanja te, ako je primjenjivo, obavijest o mogućnosti zatvaranja računa u skladu s člankom 55. stavkom 4. ovoga Zakona najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura.

(3) Kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni su osim obavijesti iz stavka 2. ovoga članka na ugovoreni način:

1. najkasnije dva tjedna prije dana uvođenja eura poslati individualnu obavijest potrošaču, i to:
  - a) korisniku kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan u euru
  - b) vlasniku ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope
2. najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura poslati individualnu obavijest svakom klijentu koji nije potrošač iz točke 1. ovoga stavka, i to:
  - a) korisniku kredita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan
  - b) vlasniku oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

(4) Individualna obavijest iz stavka 3. točke 1. ovoga članka može sadržavati i obavijest o promjeni kamatne stope kada su ugovorene promjenjive kamatne stope, a koju su kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni dostaviti potrošaču temeljem zakona kojima se uređuje potrošačko kreditiranje, stambeno potrošačko kreditiranje i poslovanje kreditnih institucija.

(5) Hrvatska narodna banka podzakonskim propisom propisuje sadržaj obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

Obavješćavanje klijenata Hrvatske banke za obnovu i razvitak

Članak 62.

(1) Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna je obavješćavati klijente o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga Zakona.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna je klijente s kojima je sklopljen ugovor o kreditu u kuni informirati:

- putem općenite obavijesti o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura i
- putem individualne obavijesti o provedbi preračunavanja najkasnije 30 dana nakon dana uvođenja eura.

(3) Općenita obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja, a istu je Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna učiniti dostupnom putem internetske stranice i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima.

(4) Individualna obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja te stanje na dan po izboru Hrvatske banke za obnovu i razvitak, kao i ostale izmjene uvjeta poslovanja koje će za klijenta nastati kao posljedica preračunavanja, a koju će Hrvatska banka za obnovu i razvitak dostaviti na ugovoreni način.

(5) Hrvatska banka za obnovu i razvitak odlukom utvrđuje sadržaj i strukturu obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

Obavješćavanje klijenata pružatelja financijskih usluga

Članak 63.

(1) Pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su obavješćavati članove odnosno klijente o svim bitnim elementima preračunavanja u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) U skladu sa stavkom 1. ovoga članka pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga dužni su članove odnosno klijente informirati:

- o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura putem općenite obavijesti i
- o provedbi preračunavanja najkasnije 30 dana nakon dana uvođenja eura putem individualne obavijesti.

(3) Općenita obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja koja je značajna za pojedinu kategoriju članova ili klijenata, a istu je pružatelj financijskih usluga dužan učiniti dostupnom putem internetske stranice društva i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima.

(4) Individualna obavijest iz stavka 2. ovoga članka sadržava stanje na individualnom računu i izmjene u uvjetima poslovanja koji će za člana ili klijenta nastati kao posljedica provedenog preračunavanja, ako do takvih izmjena dolazi, a pružatelj financijskih usluga dužan je istu dostaviti članu ili klijentu na ugovoreni način.

(5) Iznosi iz stavka 4. ovoga članka odnose se na cjelokupan poslovni odnos s osnove pružanja pojedine financijske usluge pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga i člana ili klijenta.

(6) Pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga izrađuju individualnu obavijest iz stavka 2. ovoga članka navodeći stanje na dan po izboru pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga koji ne može biti raniji od dana uvođenja eura.

(7) Upravno vijeće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga pravilnikom propisuje sadržaj, strukturu i način dostave obavijesti iz stavka 2. ovoga članka.

GLAVA V.

PRERAČUNAVANJE NOMINALNE VRIJEDNOSTI VRIJEDNOSNIH PAPIRA

Opća pravila preračunavanja nominalne vrijednosti nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca

Članak 64.

(1) Nominalni iznos na koji glasi dužnički vrijednosni papir ili instrument tržišta novca ne mijenja se radi uvođenja eura.

(2) Sve dospjele i nedospjele novčane obveze na osnovi dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca u kuni koje nisu ispunjene do dana uvođenja eura, ispunjavaju se u euru. Izdavatelj će prilikom svake pojedine isplate provesti preračunavanje i zaokruživanje u skladu s pravilima iz ovoga Zakona, preračunavajući i zaokruživši prilikom isplate ukupnu dospjelu obvezu koju duguje pojedinom vjerovniku s osnove svih dužničkih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca iste serije.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka:

- nominalni iznos nematerijaliziranog dužničkog vrijednosnog papira izdanog od strane Republike Hrvatske u kuni iskazat će se u nominalnom iznosu u euru na način da se ukupni nominalni iznos za svako pojedinačno izdanje s jedinstvenom međunarodnom oznakom financijskog instrumenta u skladu s ISO 6166 standardom koji je zabilježen na pojedinom računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d., podijeli sa fiksnim tečajem konverzije, pomnoži s cijelim brojem 100, a tako dobiven rezultat će se iznimno od članaka 14. i 15. ovoga Zakona zaokružiti na niži cijeli broj te preračunati iznos predstavlja novi broj izdanih dužničkih vrijednosnih papira koji su

zabilježeni na pojedinom računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. za svako pojedinačno izdanje s jedinstvenom međunarodnom oznakom financijskog instrumenta u skladu s ISO 6166 standardom, novog nominalnog iznosa od jednog centa za svaki pojedinačni dužnički vrijednosni papir

- nominalni iznos nematerijaliziranog instrumenta tržišta novca izdanog od strane Ministarstva financija Republike Hrvatske iskazat će se u euru, na način da se nominalni iznos pojedinog instrumenta tržišta novca koji je odredio izdavatelj u kuni preračuna u euro, primjenom fiksnog tečaja konverzije iz ovog Zakona, a tako preračunati iznos će se iznimno od članaka 14. i 15. ovoga Zakona zaokružiti na četvrtoj decimali, uz odgovarajuću primjenu matematičkog pravila zaokruživanja iz ovoga Zakona
- nominalni iznos nematerijaliziranog dužničkog vrijednosnog papira izdanog od strane Republike Hrvatske u kuni, a indeksiranog na kretanje tečaja kune prema euru oznake serije HRRHMFO327A5 i serije HRRHMFO34BA1, iskazat će se u nominalnom iznosu u euru na način da se ukupna indeksirana vrijednost za svako navedeno pojedinačno izdanje koja je zabilježena na pojedinom računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d., podijeli sa fiksnim tečajem konverzije, pomnoži s cijelim brojem 100, a tako dobiven rezultat će se iznimno od članaka 14. i 15. ovoga Zakona zaokružiti na niži cijeli broj te tako preračunati iznos predstavlja novi broj izdanih dužničkih vrijednosnih papira koji su zabilježeni na pojedinom računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. za svako pojedinačno izdanje oznake serije HRRHMFO327A5 i serije HRRHMFO34BA1, novog nominalnog iznosa od jednog centa za svaki pojedinačni dužnički vrijednosni papir.

(4) Preračunavanje nominalnog iznosa i količine dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca iz stavka 3. ovoga članka bez naknade provodi Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. na dan uvođenja eura.

(5) Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. dužno je bez odgode na dan uvođenja eura o provedenom preračunavanju iz stavka 3. ovoga članka obavijestiti izdavatelja i imatelje pojedinih računa ulagatelja. Ako su nematerijalizirani dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca uvršteni na mjestu trgovanja, Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. o preračunavanju i promjeni količine koja proizlazi iz preračunavanja bez odgode na dan uvođenja eura obavještava i mjesto trgovanja na koje su nematerijalizirani dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca uvršteni.

(6) Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. je dužno izdavatelju iz stavka 3. ovoga članka u roku od 15 dana od dana uvođenja eura dostaviti podatak o razlici koja je za imatelje pojedinih računa ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. proizašla radi preračunavanja nominalnog iznosa i količine dužničkih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca. Izdavatelj iz stavka 3. ovoga članka je dužan takav podatak na zahtjev dostaviti imateljima pojedinih računa ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. na kojima su zabilježeni dužnički vrijednosni papiri ili instrumenti tržišta novca tog izdavatelja.

(7) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, ako to nije protivno uvjetima izdanja iz prospekta, izdavatelj različit od izdavatelja iz stavka 3. ovoga članka može u roku od 18 mjeseci od dana uvođenja eura donijeti odluku da se nominalni iznos dužničkog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca umjesto u kuni iskazuje u euru, koju može provesti na način propisan stavkom 3. ovoga članka ili preračunavanjem nominalnog iznosa pojedinog dužničkog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca u vrijednost u euru primjenom fiksnog tečaja konverzije, a tako preračunati iznos će se iznimno od članaka 14. i 15. ovoga Zakona zaokružiti

na najviše četiri decimale, uz odgovarajuću primjenu matematičkog pravila zaokruživanja iz ovoga Zakona.

(8) Ako izdavatelj različit od izdavatelja iz stavka 3. ovoga članka donese odluku iz stavka 7. ovoga članka, tu odluku je najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog donošenja dužan dostaviti Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d.

(9) Izdavatelj iz stavka 3. ili 7. ovoga članka koji u skladu s ovim člankom preračuna nominalni iznos pojedinog dužničkog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca primjernom fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima preračunavanja iz ovoga Zakona, te ga zaokruži na više od dvije decimale, će prilikom svake pojedine isplate obveze koju duguje pojedinom vjerovniku s osnove dužničkih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca iste serije čija je nominalna vrijednost preračunata u euro na temelju ovoga članka, provesti zaokruživanje na dvije decimale prema pravilima zaokruživanja iz ovoga Zakona.

(10) Vjerovnik koji je imatelj dužničkih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca iz stavka 3. ili 7. ovoga članka u trenutku kad Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. provede promjenu nominalnog iznosa i iskaže ga u euro, ima pravo u roku od dvije godine od dana provedbe te promjene postaviti zahtjev izdavatelju za naknadom štete ako smatra da mu je nastupila šteta zbog izmjene nominalnog iznosa iz kune u eure. Pravna osoba koja na temelju ugovornog odnosa za zakonitog imatelja na računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. drži dužničke vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca iz stavka 3. ili 7. ovoga članka, dužna je u roku od sedam radnih dana od dana kada Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. provede promjenu nominalnog iznosa i iskaže ga u euro obavijestiti zakonitog imatelja o provedenoj promjeni, načinu preračunavanja, pravu na postavljanje zahtjeva izdavatelju za naknadu štete, kao i o roku u kojemu to pravo prema izdavatelju može ostvariti.

(11) Sva prava trećih osoba na dužničkim vrijednosnim papirima i instrumentima tržišta novca čija se nominalna vrijednosti preračunava na način utvrđen u ovom članku prenose se na odgovarajući način i u odgovarajućem omjeru na dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca preračunate u skladu s ovim člankom.

Opća pravila preračunavanja temeljnog kapitala te nominalne vrijednosti nematerijaliziranih vlasničkih vrijednosnih papira i drugih iskaza sudjelovanja u temeljnom kapitalu

Članak 65.

(1) Tržišnu vrijednost dionica koje su uvrštene ili kojima se trguje na mjestima trgovanja u kuni tržišni operater, odnosno upravitelj multilateralne trgovinske platforme na dan uvođenja eura, preračunava i iskazuje u euro, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Dionička društva dužna su preračunati postojeći iznos temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na dionice primjenom fiksnog tečaja konverzije iz kune u euro, uz zaokruživanje na najbliži cent, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, pri čemu su dionička društva tako dobiveni iznos istovremeno dužna uskladiti sa zahtjevima i na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava.

(3) Društva s ograničenom odgovornošću dužna su preračunati postojeći iznos temeljnog kapitala i njegovih dijelova koji otpadaju na poslovne udjele primjenom fiksnog tečaja konverzije iz kune u euro, uz zaokruživanje na najbliži cent, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, pri čemu su društva s ograničenom odgovornošću tako dobiveni iznos istovremeno dužna uskladiti sa zahtjevima i na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava.

(4) Visina uloga komanditora koja je upisana u sudskom registru u kuni, preračunava se na dan uvođenja eura iz kune u euro, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Preračunati iznos registarski sud upisat će u sudski registar po službenoj dužnosti.

(5) Dionička društva dužna su u roku od najviše godine dana od dana uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 2. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na dan uvođenja eura, a najkasnije u roku od godine dana od dana uvođenja eura.

(6) Društva s ograničenom odgovornošću dužna su u roku od najviše tri godine od dana uvođenja eura podnijeti registarskom sudu zahtjev za upis promjene iz stavka 3. ovoga članka, pri čemu se zahtjev najranije može podnijeti na dan uvođenja eura, a najkasnije u roku od tri godine od dana uvođenja eura.

(7) Sve novčane obveze na osnovi dionica, poslovnih udjela odnosno udjela, koja dopijevaju na dan uvođenja eura ili kasnije, koje su glasile na kune, ispunjavaju se u eurima u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(8) Upis promjena iz stavaka 5. i 6. ovoga članka koje se provode u sudskom registru radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud provodi po hitnom postupku.

(9) Po upisu promjene iz stavka 5. ovoga članka u sudskom registru, dionička društva dužna su bez odgode podnijeti zahtjev za upis te promjene u sustav središnjeg depozitorija vrijednosnih papira.

(10) Upis promjena iz stavka 5. ovoga članka koje se provode u sustavu središnjeg depozitorija vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisa kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, središnji depozitorij vrijednosnih papira provodi po hitnom postupku.

(11) Upis promjena koje se provode u sudskom registru i središnjem depozitoriju vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i propisa kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. provest će bez naknade.

(12) Za upis promjene broja dionica dioničkih društava iz stavka 10. ovoga članka u nematerijaliziranom obliku, Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. može naplatiti naknadu po svom važećem cjeniku.

(13) Pravila za preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i nominalnog iznosa dionica odnosno poslovnih udjela na odgovarajući se način primjenjuju i na preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i inicijalnog kapitala drugih pravnih osoba što vrijedi i za preračunavanje i usklađivanje nominalnih iznosa kojima se u drugim pravnim osobama iskazuje sudjelovanje u njihovom temeljnom kapitalu.

Iskazivanje vrijednosti udjela u investicijskim i mirovinskim fondovima

Članak 66.

Vrijednost obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda, cijena udjela u dobrovoljnom mirovinskom fondu, cijena udjela u UCITS fondu i cijena udjela u AIF-u koja se za dan koji prethodi danu uvođenja eura utvrđuje u kuni, na dan uvođenja eura iskazuje se u euru na temelju vrijednosti neto imovine fonda koja je preračunata u euro primjenom fiksnog tečaja konverzije, a dobiveni iznos zaokružuje se u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje tih fondova.

GLAVA VI.

PRERAČUNAVANJE PLAĆA, MIROVINA, SOCIJALNIH DAVANJA I DRUGIH NAKNADA GRAĐANIMA I KUĆANSTVIMA

Preračunavanje visine plaća i drugih naknada

Članak 67.

Poslodavac je dužan visinu plaće i druge naknade utvrđene u ugovorima o radu i drugim aktima u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Isplata i preračunavanje mirovinskih primanja, socijalnih davanja i drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima

Članak 68.

(1) Visina mirovine i drugih davanja iz mirovinskog osiguranja te socijalna davanja i druge naknade koje se isplaćuju građanima i kućanstvima preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Iznosi zaostalih i preplaćenih mirovina, socijalnih davanja i drugih naknada koje se isplaćuju građanima i kućanstvima izraženi u kuni prije dana uvođenja eura, preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

DIO SEDMI
PRORAČUNI, FINANCIJSKI PLANOWI I PROPISIVANJE KAZNI I DRUGIH
NOVČANIH OBVEZA, POSLOVNE KNJIGE, FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI I
POREZI

Proračuni, financijski planovi i propisivanje kazni i drugih novčanih obveza

Članak 69.

(1) Proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura pripremaju za razdoblja nakon dana uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa, kao i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njih, sastavljaju se, donose i objavljuju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euru.

(2) Ako akti iz stavka 1. ovoga članka sadržavaju i usporedne podatke za godine koje prethode danu uvođenja eura, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Prilikom predlaganja zakona, podzakonskih propisa i općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama njihov iznos preračunava se iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu deseteticu.

Poslovne knjige

Članak 70.

(1) Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura evidentiraju se u poslovnim knjigama u euru, a po potrebi i u drugoj stranoj valuti.

(2) Stanja u kuni prenesena iz poslovnih knjiga za godinu koja je prethodila godini u kojoj je uveden euro preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(3) Knjigovodstvena isprava izražena u kuni ili nekoj drugoj valuti koja nije euro, izdana prije dana uvođenja eura, a koja se odnosi na obračunsko razdoblje nakon dana uvođenja eura, preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, odnosno uz primjenu tečaja eura prema toj drugoj stranoj valuti.

(4) Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom, odnosno u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo područje.

(5) Za dug ili dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku po pojedinom pravnom poslu koji je uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz

ovoga Zakona manji od jednog centa, obveza prestaje, a ta tražbina ili potraživanje odnosno taj dio ukupne tražbine ili potraživanja vjerovnika prema dužniku se otpisuje po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovoga Zakona.

Izvjestavanje u sustavu proračuna i kod neprofitnih organizacija

Članak 71.

(1) Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni.

(2) Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da su vrijednosti iskazane u euru.

(3) Ako izvještaji i izvješća, čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura, sadržavaju i usporedne podatke za prethodne godine, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Priprema godišnjih financijskih izvještaja

Članak 72.

(1) Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, pripremaju financijske izvještaje za godinu koja je prethodila danu uvođenja eura, navodeći podatke u kuni.

(2) Obveznici primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru.

(3) U financijskim izvještajima poduzetnika koji svoje financijske izvještaje pripremaju sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u euru, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kuni preračunavaju se i prikazuju u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja.

Prijave poreza i drugih javnih davanja

Članak 73.

- (1) Prijava poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije dana uvođenja eura podnosi se u kuni.
- (2) Obveznici poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije dana uvođenja eura, a završava nakon dana uvođenja eura, prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća koji se u skladu s propisima o oporezivanju dobiti i drugim propisima podnose uz Prijavu poreza na dobit ili za iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dospijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje Prijave poreza na dobit, dostavljaju u euru.
- (3) Obrazac JOPPD Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja koji prema propisima koji uređuju oporezivanje dohotka, ima oznaku izvješća prije dana uvođenja eura podnosi se u kuni, a Obrazac JOPPD koji ima oznaku izvješća nakon dana uvođenja eura podnosi se u euru.
- (4) Ispravak porezne prijave/obrasca podnosi se u valuti u kojoj je dostavljen izvorno.
- (5) Knjigovodstvena stanja na zadnji dan prije dana uvođenja eura u poreznim evidencijama preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona bez obzira iz kojih godina potječu, te će se od dana uvođenja eura početna stanja i sve promjene poslovnih događaja nakon dana uvođenja eura iskazivati u euru.
- (6) Iznosi obveza i tražbina na zadnji dan prije dana uvođenja eura koja se preračunavaju u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a koji će iznositi manje od jednog centa, ne prenose se kao početno stanje na dan uvođenja eura.
- (7) U razdoblju dvojnog iskazivanja vrijednosti te nakon dana uvođenja eura, u pozadinskim evidencijama nadležnih poreznih tijela, za potrebe obrada podataka, podaci za razdoblja koja prethode danu uvođenja eura vode se u kuni odnosno u valuti koja je iskazana na dokumentima temeljem kojih su podaci bili evidentirani. Nakon dana uvođenja eura, ovisno o potrebama pojedinačnih poslovnih procesa, iznosi za povrat ili uplatu preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.
- (8) Eventualne razlike koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kune u euro, nadoknadit će se iz nadležnog proračuna, odnosno uplatiti u korist nadležnog proračuna.
- (9) Novčani iznosi iz potvrda koji se razmjenjuju s drugim javnopravnim tijelima razmjenjivat će se na uobičajeni način bez izmjena WEB servisa. Tijela će dohvaćati novčane iznose u valuti ovisno o razdoblju za koje se novčani iznosi traže. Novčani iznosi dobiveni razmjenom za razdoblja prije dana uvođenja eura, a koje je tijelo dobilo u kuni, mogu se primjenom fiksnog tečaja preračunavati u euro.

(10) Prilikom razmjene podataka iz službenih evidencija tijelo koje dostavlja podatke iste će dostavljati u valuti koja je iskazana u poreznim prijavama i obrascima koji su predmet dostave, a tijelo koje zaprima podatke će sukladno potrebama preračunati dostavljene podatke u drugu valutu sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(11) Ministar nadležan za financije pravilnikom detaljnije propisuje prikupljanje, razmjenu i obradu informacija iz ovoga članka.

Službena statistika

Članak 74.

(1) Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike dužni su vremenske serije u kojima su podaci iskazani u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

(2) Statistički podaci koji se odnose na razdoblje:

- koje završava prije dana uvođenja eura prikupljaju se, obrađuju i iskazuju u kuni
- nakon dana uvođenja eura prikupljaju se, obrađuju i iskazuju u euro.

(3) Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike podzakonskim propisom, svako tijelo u okviru svog djelokruga rada, utvrđuju za koliko će se godina unazad pojedine serije iz stavka 1. ovoga članka preračunavati iz kune u euro.

(4) Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na preračunavanje povijesnih podataka o tržišnoj vrijednosti vrijednosnih papira uvrštenih ili kojima se trguje na mjestima trgovanja.

DIO OSMI NADZOR

GLAVA I.

TIJELA OVLAŠTENA ZA NADZOR NAD PRIMJENOM OVOGA ZAKONA

Tijela ovlaštena za nadzor

Članak 75.

(1) Nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u okviru svoje nadležnosti provodi:

- Ministarstvo financija, u području financijskog i proračunskog nadzora i sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma, uključujući i nadzor sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma kod HP-Hrvatske pošte d.d. i Financijske agencije kada obavljaju poslove zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura sukladno članku 27. stavku 1. ovoga Zakona
- Ministarstvo financija, Porezna uprava, u području sastavljanja financijskih i drugih izvještaja te prijave poreza i drugih javnih davanja
- Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, u području javnog prijevoza putnika i tereta

u unutarnjem cestovnom prometu, pružanja kolodvorskih usluga na autobusnim i teretnim kolodvorima te agencijske djelatnosti u cestovnom prijevozu kao i u području javnog prijevoza putnika i tereta u unutarnjem željezničkom prometu, pružanja kolodvorskih usluga na željezničkim i teretnim kolodvorima, agencijske djelatnosti u željezničkom prijevozu

- Ministarstvo zdravstva, u području zdravstvene djelatnosti, lijekova i medicinskih proizvoda
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u području radnih odnosa, u svom djelokrugu rada
- Ministarstvo pravosuđa i uprave, u području radnih odnosa, u svom djelokrugu rada
- Ministarstvo unutarnjih poslova, u području primjene Uredbe (EU) br. 1214/2011
- Državni inspektorat, u dijelu u kojem nije propisana nadležnost nadzora drugog tijela, u području prodaje robe i pružanja usluga, dvojnog iskazivanja na računima, u području ugostiteljske djelatnosti, pružanja ugostiteljskih usluga i usluga u turizmu, boravišne odnosno turističke pristojbe, u području radnih odnosa te u području nadzora drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje
- Hrvatska narodna banka, u kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet i institucijama za elektronički novac te u poslovnim subjektima kojima je povjerena zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura
- Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, u pružateljima financijskih usluga, distributerima osiguranja i Središnjem registru osiguranika
- Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, u području elektroničkih komunikacija, poštanskih usluga te željezničkih usluga i
- Agencija za obalni linijski promet, u području javnog obalnog linijskog pomorskog prometa.

(2) Predstavke vezane za povredu odredaba ovoga Zakona podnose se tijelima iz stavka 1. ovoga članka.

Suradnja tijela ovlaštenih za nadzor nad primjenom ovoga Zakona

Članak 76.

(1) Tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona dužna su međusobno surađivati te razmjenjivati podatke i informacije potrebne za postupak nadzora te se obavještavati o nepravilnostima i nezakovitostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora/kontrole/provjere i izrečenim mjerama za njihovo otklanjanje ako su ti nalazi i izrečene mjere bitni za rad drugog tijela ovlaštenog za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona.

(2) Tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona mogu potpisati sporazum o suradnji i razmjeni informacija te koordinirati svoje djelovanje.

Otklanjanje nepravilnosti

Članak 77.

(1) U provedbi nadzora tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona rješenjem ili na drugi način propisan posebnim zakonom, naredit će subjektu nadzora otklanjanje utvrđene nepravilnosti ili nezakovitosti određujući rok u kojem se ta nepravilnost ili nezakovitost mora ukloniti ako tijekom nadzora utvrdi da:

- u razdoblju dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge nije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način iskazao cijene u euru i kuni u skladu s člankom 44. stavkom 1. ovoga Zakona
- nakon dana uvođenja eura preračunava cijene i druge novčane iskaze vrijednosti iz kune u euro primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona u skladu s člankom 14. stavkom 1. ovoga Zakona.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti žalba, odnosno pokrenuti upravni spor sukladno propisima kojima je uređen rad tijela ovlaštenih za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona.

(3) Žalba ili upravni spor protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja, osim ako posebnim propisima nije drukčije uređeno.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka ne donosi se ako su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom nadzora, odnosno do donošenja rješenja, što će tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona utvrditi u zapisniku o obavljenom nadzoru.

Dozvola za prekogranični prijevoz gotovog novca i zaštitne mjere

Članak 78.

(1) Dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca u Republici Hrvatskoj izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova sukladno propisima o privatnoj zaštiti.

(2) Tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca može suspendirati predmetnu dozvolu na period od 14 dana do dva mjeseca, ako nije poštivan dio Uredbe koji se odnosi na broj zaštitarskog osoblja za prijevoz gotovog novca ili postupke s oružjem ili obavlja poslove prijevoza kojima ugrožava javni red ili je u ponovljenom prekršaju u skladu s člankom 22. točkom 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(3) U slučaju višestrukog kršenja postupaka propisanih Uredbom, tijelo koje izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca može zabraniti takvom prijevozniku podnošenje zahtjeva za novu licencu na razdoblje do pet godina u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(4) U slučaju zlouporabe postupka, koje podrazumijeva počinjenje kaznenog djela tijekom provedbe prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima, tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca trajno će suspendirati obavljanje prekograničnih poslova i ukinuti predmetnu dozvolu u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

GLAVA II.**POSEBNE ODREDBE O NADZORU NAD PRIMJENOM OVOGA ZAKONA****Provedba nadzora tijela ovlaštenih za nadzor****Članak 79.**

(1) Iznimno od GLAVE I. ovoga DIJELA ovoga Zakona i članka 75. ovoga Zakona, tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. podstavaka 9., 10. i 11. ovoga Zakona kao tijela ovlaštena za nadzor provode nadzor nad primjenom ovoga Zakona nad subjektima nadzora iz svoje nadležnosti u skladu s postupkom koji je propisan ovom GLAVOM.

(2) Subjekt nadzora Hrvatske narodne banke u smislu odredaba ove GLAVE je kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i poslovni subjekt kojem je povjerena zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura.

(3) Subjekt nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga u smislu odredaba ove GLAVE je pružatelj financijskih usluga, distributer osiguranja, osoba uključena u distribuciju financijskih instrumenata te Središnji registar osiguranika.

(4) Subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti u smislu odredaba ove GLAVE su subjekti koji obavljaju djelatnost u području elektroničkih komunikacija, poštanskih i željezničkih usluga u skladu s posebnim propisima.

(5) Nadležno nadzorno tijelo ovlašteno je nadzor iz stavka 1. ovoga članka obavljati:

- provođenjem posrednog nadzora
- provođenjem neposrednog nadzora i
- nalaganjem nadzornih mjera.

(6) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka provode ovlašteni zaposlenici nadležnog nadzornog tijela (u daljnjem tekstu: ovlaštene osobe).

(7) Posredni nadzor iz stavka 5. podstavka 1. ovoga članka provodi se u prostorijama nadležnog nadzornog tijela na temelju:

- pisanih predstavki koje se odnose na moguće postupanje protivno odredbama ovoga Zakona
- informacija zaprimljenih od subjekta nadzora ili
- drugih raspoloživih informacija o postupanju subjekta nadzora.

(8) Neposredni nadzor iz stavka 5. podstavka 2. ovoga članka provodi se u sjedištu subjekta nadzora i na ostalim mjestima na kojima subjekt nadzora obavlja djelatnost i poslove koji su predmet nadzora.

(9) U postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE tijela ovlašteno za nadzor donosi rješenja i zaključke.

(10) U postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE tijelo ovlašteno za nadzor odlučuje u pravilu bez usmene rasprave.

(11) Protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

(12) Tužba kojom se pokreće upravni spor protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE ne može imati odgodni učinak.

(13) Upravni sud u Zagrebu je isključivo mjesno nadležan za suđenje u postupku koji se pokreće protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora u skladu s odredbama ove GLAVE.

(14) Nadležni upravni sud o tužbi protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor koje je doneseno u postupku nadzora koji se vodio u skladu s odredbama ove GLAVE odlučuje najkasnije u roku od 60 dana od dana njezina primitka.

Posredni nadzor

Članak 80.

(1) Posredni nadzor u postupcima nadzora koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE započinje bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana zaprimanja predstavke odnosno od saznanja informacija iz članka 79. stavka 7. ovoga Zakona osim:

- u slučaju kada je već proveden postupak nadzora nad istim subjektom nadzora na temelju istog činjeničnog stanja ili
- ako iz same predstavke, informacija i podataka koji su poznati nadležnom nadzornom tijelu proizlazi da predstavka nije osnovana.

(2) O navodima iz predstavke odnosno informacije iz članka 79. stavka 7. ovoga Zakona tijelo ovlašteno za nadzor će u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE zatražiti u provedbi posrednog nadzora očitovanje subjekta nadzora u roku koji ne može biti kraći od tri niti dulji od osam radnih dana.

(3) Tijelo ovlašteno za nadzor može u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE subjektu nadzora u svrhu utvrđivanja nezakonitosti iz ovoga Zakona dostaviti podatke iz predstavke, uključujući i osobne podatke.

(4) Tijekom posrednog nadzora tijelo ovlašteno za nadzor može u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE zatražiti da se subjekt nadzora očituje podnositelju predstavke o činjenicama navedenim u predstavi te da presliku očitovanja dostavi nadležnom nadzornom tijelu.

Neposredni nadzor

Članak 81.

(1) Tijelo ovlašteno za nadzor će u postupcima nadzora koje vodi u skladu s odredbama ove GLAVE dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru subjektu nadzora najkasnije tri radna dana prije početka neposrednog nadzora, a iznimno se obavijest o neposrednom nadzoru može

dostaviti uoči početka obavljanja neposrednog nadzora ako je potrebno hitno provođenje nadzora ili nije moguće na drugi način postići svrhu pojedinog nadzora.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadrži predmet nadzora, broj osoba koje će obaviti nadzor te druge informacije potrebne za obavljanje neposrednog nadzora.

Zapisnik o obavljenom nadzoru

Članak 82.

(1) Nakon provedenog posrednog nadzora kojim su utvrđene nezakonitosti u primjeni ovoga Zakona ili nakon provedenog neposrednog nadzora tijelo ovlašteno za nadzor koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE sastavit će zapisnik.

(2) Zapisnik o provedenom neposrednom nadzoru u kojem nisu utvrđene nezakonitosti ili su utvrđene nezakonitosti otklonjene tijekom neposrednog nadzora ovlaštena osoba sastavlja odmah po provedenom nadzoru u dva primjerka od kojih jedan primjerak uručuje subjektu nadzora.

(3) Zapisnik o provedenom neposrednom nadzoru u kojem je utvrđena nezakonitost koja nije otklonjena tijekom nadzora ovlaštena osoba sastavlja najkasnije u roku od pet radnih dana od dana provedenog nadzora u dva primjerka i dostavlja ga na očitovanje upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora.

(4) Zapisnik o provedenom posrednom nadzoru kojim su utvrđene nezakonitosti u primjeni ovoga Zakona tijelo ovlašteno za nadzor u postupku nadzora koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE dostavlja na očitovanje upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora u roku od pet radnih dana od dana provedenog nadzora.

(5) Zapisnik iz stavka 3. ovoga članka može sadržavati poziv subjektu nadzora da u roku određenom u zapisniku otkloni utvrđene nezakonitosti i o tome obavijesti nadležno nadzorno tijelo.

(6) Na dostavljeni zapisnik subjekt nadzora ima pravo očitovanja u roku navedenom u zapisniku, a koji ne može biti kraći od tri niti duži od osam dana od dana njegova primitka.

(7) Nakon zaprimljenog očitovanja tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE ako smatra opravdanim navode iz očitovanja, sastavlja dodatak zapisniku i dostavlja ga upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora, protiv kojeg subjekt nadzora nema pravo na očitovanje.

Rješenje o nalaganju mjera

Članak 83.

(1) Iznimno od članka 77. ovoga Zakona tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE može donijeti rješenje kojim će subjektu nadzora naložiti mjeru za otklanjanje nezakonitosti i odrediti rok za njeno izvršenje ako:

- ne obavijesti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE da je sukladno pozivu iz članka 82. stavka 5. ovoga Zakona uklonio nezakonitosti
- nije otklonio nezakonitosti u skladu s pozivom iz članka 82. stavka 5. ovoga Zakona ili
- ako tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE utvrdi neposrednim ili posrednim nadzorom nezakonitosti koje imaju ili bi mogle imati značajne posljedice.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE može pozvati subjekt nadzora da se očituje na nacrt rješenja u roku od tri radna dana.

(3) Subjekt nadzora dužan je izvršiti mjeru iz rješenja te izvijestiti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE o izvršenju te mjere i tome priložiti dokaze o izvršenju te mjere.

Tajnost podataka

Članak 84.

(1) Zaposlenici tijela ovlaštenog za nadzor dužni su tijekom postupka koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE sve informacije koje su saznali čuvati kao povjerljive.

(2) Povjerljive informacije iz stavka 1. ovoga članka tijelo ovlašteno za nadzor ne smije učiniti dostupnima nijednoj drugoj osobi ili državnom tijelu, osim u obliku skupnih podataka odnosno u slučajevima kada je obveza otkrivanja povjerljivih podataka propisana ovim ili drugim zakonom.

Obveza dostave izvješća i informacija

Članak 85.

(1) Subjekt nadzora dužan je na zahtjev tijela ovlaštenog za nadzor u roku koje ono odredi dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad primjenom ovoga Zakona.

(2) Subjekt nadzora Hrvatske narodne banke dužan je imenovati osobu kojoj će povjeriti postupanje po pitanjima vezanim uz primjenu ovoga Zakona.

(3) Kreditna institucija može u svrhu ispunjavanja obveze iz stavka 2. ovoga članka za postupanje po pitanjima vezanim uz primjenu ovoga Zakona imenovati osobu kojoj je povjereno rješavanje prigovora potrošača sukladno zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Pružatelji usluge eksternalizacije

Članak 86.

(1) U slučaju kada je subjekt nadzora pružanje usluge povjerio pružatelju usluge eksternalizacije ili osobi na koju je izdvojio poslovni proces u skladu s posebnim propisima,

tijelo ovlašteno za nadzor ovlašteno je obaviti nadzor koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE onoga dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces te od njega zatražiti dostavu izvješća i informacija o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

(2) Pružatelj usluge eksternalizacije ili osoba na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces u skladu s posebnim propisima, dužan je omogućiti tijelu ovlaštenom za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE, nadzor dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces te je dužan na zahtjev tijela ovlaštenog za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora.

DIO DEVETI PREKRŠAJNE ODREDBE

Prekršajne odredbe u kuni

Članak 87.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao banka, ne sklopi s Hrvatskom narodnom bankom ugovor o predopskrbi (članak 20. stavak 1.)

2. kao banka, obavi posrednu predopskrbu poslovnog subjekta, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge gotovim novcem eura koji je prethodno primila na temelju ugovora iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, a da nije s tim osobama prethodno sklopila ugovor o posrednoj predopskrbi, ili ako posrednu predopskrbu obavi prije rokova koji su utvrđeni u članku 19. stavku 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 1.)

3. kao banka, za obavljenju posrednu predopskrbu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona, ili pojednostavljenu posrednu predopskrbu ili opskrbu početnim paketima eurokovanica iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona naplati naknadu za obradu i isplatu gotovog novca eura (članak 21. stavak 3.)

4. kao banka, obavlja pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta gotovim novcem eura u iznosu većem od 10.000,00 eura ili ako obavlja pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta ranije od pet dana prije dana uvođenja eura ili ako obavi pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta bez prethodno potpisane izjave o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi (članak 22. stavak 1.)

5. kao banka, obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za potrošače i poslovne subjekte, tijela javne vlasti, stambenu štedionicu, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijskih usluga, ranije od mjesec dana prije dana uvođenja eura ili ako ne obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za sve potrošače bez iznimke (članak 23. stavci 1. i 2.)

6. kao banka, tijelo javne vlasti, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijske usluge, poslovni subjekt gotov novac eura iz predopskrbe,

posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica pusti u optjecaj, odnosno koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura (članak 24. stavak 2.)

7. kao banka, ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o tijeku predopskrbe i posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica eura, na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona i ugovorom o predopskrbi ili kao banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d., ne dostavi Hrvatskoj narodnoj banci izvješće s podacima o poslovanju s gotovim novcem eura na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona (članak 34. stavci 1. i 2.)

8. ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke o obustavi korištenje ili ako ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke za predaju izradevine (članak 36. stavak 6.)

9. izrađuje nepropisnu reprodukciju, a ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da obustavi jednu ili više nepropisnih aktivnosti odnosno ako po nalogu Hrvatske narodne banke ne preda nepropisnu reprodukciju koju posjeduje (članak 37. stavak 8.)

10. se izravno ili neizravno upustila u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu i ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti (članak 37. stavak 9.)

11. bez odobrenja Hrvatske narodne banke i protivno članku 2. Odluke ESB/2013/10 reproducira euronovčanice eura stvaranjem materijalne ili nematerijalne slike koja se koristi cijelom euronovčanicom ili njezinim dijelom ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj euronovčanici ili odavati opći dojam originalne euronovčanice, bez obzira na: veličinu slike; ili materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili jesu li elementi dizajna novčanice eura, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke (članak 2. Odluke ESB/2013/10)

12. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i pružatelj financijskih usluga u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)

13. kao tijelo javne vlasti, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže u skladu s člancima 44. do 51. ovoga Zakona (članak 42. stavak 3.)

14. kao poslovni subjekt u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)

15. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne istakne fiksni tečaj konverzije ili ne istakne fiksni tečaj konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način (članak 44. stavak 3.)

16. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže bitne informacije iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona za potrošače koji su korisnici njegovih usluga (članak 46. stavak 1.)

17. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički

novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskažu tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način (članak 46. stavak 3.)

18. kao pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributer osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskažu bitne informacije potrošačima koji su korisnici njihovih usluga (članak 47. stavak 1.)

19. kao pružatelj financijskih usluga, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže tarifu naknada odnosno cjenik svojih usluga i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način (članak 47. stavak 12.)

20. kao poslovni subjekt i Hrvatska banka za obnovu i razvitak, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

21. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju fiskaliziranog računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 2.)

22. kao tijelo javne vlasti, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 4.)

23. kao poslodavac, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 1.)

24. kao naručitelj, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskopavnog ugovora uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 3.)

25. kao javni bilježnik, sud ili drugo tijelo javne vlasti, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže novčane iskaze vrijednosti u rješenju u ovrsi koje donosi uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 53.)

26. kao pružatelj platnih usluga, unaprijed ne obavijesti svoje korisnike platnih usluga o tome da neće biti osiguran pristup drugim pružateljima platnih usluga iz članka 56. stavka 8. ovoga Zakona (članak 56. stavak 9.)

27. kao vjerovnik, za ugovor o kreditu i ugovor o leasingu koji je sklopljen s potrošačem u kojem se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjuje NRS za euro ili kunu ne provede izvanredni izračun kamatne stope ili ga ne provede najmanje dva tjedna prije dana uvođenja eura na način da kamatnu stopu izračuna kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata i ročnosti, uz prilagodbu opisanu u članku 60. stavcima 5. i 6. ovoga Zakona (članak 60. stavak 4.)

28. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne obavijesti klijenta putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem o svim bitnim elementima preračunavanja (članak 61. stavak 1.)

29. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne pošalje

klijentu općenitu obavijest o bitnim elementima preračunavanja koja ima sadržaj propisan podzakonskim propisom iz članka 61. stavka 5. ovoga Zakona ili ako obavijest o bitnim elementima preračunavanja ne sadržava najavu predstojećeg preračunavanja uključujući, ako je primjenjivo, informaciju o mogućnosti zatvaranja računa u skladu s člankom 55. stavkom 4. ovoga Zakona, ili ako tu obavijest ne pošalje najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura (članak 61. stavak 2.)

30. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, na ugovoreni način ne pošalje individualnu obavijest potrošaču koji je korisnik kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada ili individualnu obavijest potrošaču koji je korisnik kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne pošalje najkasnije dva tjedna prije dana uvođenja eura, ili ako individualna obavijest korisniku kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne sadrži informacije o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope uključujući, ako je primjenjivo, otplatni plan u euru ili ako na ugovoreni način ne pošalje individualnu obavijest potrošaču koji je vlasnik ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope, ili ako individualnu obavijest potrošaču koji je vlasnik ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne pošalje najkasnije dva tjedna prije dana uvođenja eura ili ako individualna obavijest potrošaču koji je vlasnik ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne sadrži informacije o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope (članak 61. stavak 3. točka 1.)

31. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne obavijesti o svim bitnim elementima preračunavanja (članak 63. stavak 1.)

32. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne informira o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura putem općenite obavijesti (članak 63. stavak 2. podstavak 1.)

33. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekta nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti ne postupi prema rješenju o nalaganju mjera (članak 83. stavak 3.)

34. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekta nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti ne dostavi na zahtjev Hrvatske narodne banke, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nad primjenom ovoga Zakona (članak 85. stavak 1.)

35. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, ne imenuje osobu kojoj će povjeriti postupanje vezano uz primjenu ovoga Zakona (članak 85. stavak 2.)

36. kao pružatelj usluge eksternalizacije ili osoba na koju je izdvojen poslovni proces u skladu s posebnim propisima, ne omogući nadležnom nadzornom tijelu nadzor dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces ili ako na zahtjev nadležnog nadzornog tijela ne dostavi izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nadležnog nadzornog tijela (članak 86. stavak 2.)

37. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja prekogranični prijevoz gotovog novca u eurima u razdoblju od 22:01 do 05:59 sati (članak 1.(h), članak 3. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

38. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, vozilo u prekograničnom prijevozu gotovog novca u eurima cestom ne vrati u svoju državu članicu podrijetla istoga dana (točka 10. uvodnog dijela Uredbe (EU) br. 1214/2011, članak 3. točka 2. Uredbe (EU) br.

1214/2011)

39. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ugovori i/ili prevozi više od 20% gotovog novca koji nije u eurima u odnosu na ukupnu vrijednost gotovog novca koja se prevozi u istom vozilu (članak 1.(b) Uredbe (EU) br. 1214/2011)

40. kao poslovni subjekt, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima bez dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca (članak 4. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

41. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s osobljem koje nema propisane uvjete (članak 5. točke 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

42. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s vozilom koje nije opremljeno globalnim navigacijskim sustavom (GPS) (članak 7. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

43. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim komunikacijskim sredstvima (članak 7. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

44. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim uređajima za registraciju vremena i mjesta svih isporuka preuzimanja gotovog u eurima (članak 7. točka 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

45. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, koristi IBNS sustave koji ne ispunjava propisane tehničke uvjete (članak 1.(p), članak 7. točka 4. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

46. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ne ukloni neutralizirane novčanice i ne postupi sukladno odredbi članka 10. Uredbe (EU) br. 1214/2011

47. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca ne obavijesti tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca o prekograničnoj aktivnosti ili ga ne obavijesti u propisanom roku od najmanje dva mjeseca prije započinjanja aktivnosti (članak 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

48. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ne dostavi tijelu koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca informacije propisane u članku 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011 (članak 12. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

49. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ne obavi poslove prekograničnog prijevoza gotovog novca u eurima na jedan od načina propisan odredbama članaka 14. do 20. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(2) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi odnosno u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet ili instituciji za elektronički novac, predsjednik uprave, glavni izvršni direktor upravnog odbora, član javnog trgovačkog društva koji je statutom određen da vodi poslove društva ili komplementar.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba – obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizička osoba – građanin (iznajmljivač) i fizička osoba – nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ako:
1. kao poslovni subjekt, gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica pusti u optjecaj, odnosno koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura (članak 24. stavak 2.)

2. izrađuje nepropisnu reprodukciju, a ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da obustavi jednu ili više nepropisnih aktivnosti odnosno ako po nalogu Hrvatske narodne banke ne preda nepropisnu reprodukciju koju posjeduje (članak 37. stavak 8.)

3. se izravno ili neizravno upustila u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu i ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti (članak 37. stavak 9.)

4. bez odobrenja Hrvatske narodne banke i protivno članku 2. Odluke ESB/2013/10 reproducira euronovčanice stvaranjem materijalne ili nematerijalne slike koja se koristi cijelom euronovčanicom ili njezinim dijelom ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj euronovčanici ili odavati opći dojam originalne euronovčanice, bez obzira na: veličinu slike; ili materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili jesu li elementi dizajna euronovčanice, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke (članak 2. Odluke ESB/2013/10)

5. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)

6. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)

7. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne istakne fiksni tečaj konverzije ili ne istakne fiksni tečaj konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način (članak 44. stavak 3.)

8. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

9. kao poslodavac, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 1.)

10. kao naručitelj, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskopavnog ugovora uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 2.).

(4) Za prekršaje iz ovoga članka inspektor i druge službene osobe koje su posebnim zakonom ovlaštene na izricanje kazne na licu mjesta mogu pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku, fizičkoj osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičkoj osobi – građaninu (iznajmljivaču), fizičkoj osobi – nositelju ili članu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva izreći novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 4.000,00 kuna, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 1.000,00 kuna, osim u slučaju ponovljenog prekršaja.

(5) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba ako:

1. gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica pusti u optjecaj, odnosno koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura (članak 24. stavak 2.)

2. ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke o obustavi korištenja ili ako ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke za predaju izrađevine (članak 36. stavak 6.)
3. izrađuje nepropisnu reprodukciju, a ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da obustavi jednu ili više nepropisnih aktivnosti odnosno ako po nalogu Hrvatske narodne banke ne preda nepropisnu reprodukciju koju posjeduje (članak 37. stavak 8.)
4. se izravno ili neizravno upustila u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu i ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti (članak 37. stavak 9.)
5. bez odobrenja Hrvatske narodne banke i protivno članku 2. Odluke ESB/2013/10 reproducira novčanice eura stvaranjem materijalne ili nematerijalne slike koja se koristi cijelom novčanicom eura ili njezinim dijelom ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj novčanici eura ili odavati opći dojam originalne novčanice eura, bez obzira na: veličinu slike; ili materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili jesu li elementi dizajna novčanice eura, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke (članak 2. Odluke ESB/2013/10).

Prekršajne odredbe u eurima

Članak 88.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.650,00 do 13.270,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijske usluge, tijelo javne vlasti, Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Financijska agencija, HP-Hrvatska pošta d.d., Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Državni zavod za statistiku i drugi, nakon dana uvođenja eura preračunava novčane iznose odnosno cijene i novčane iskaze vrijednosti primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i/ili suprotno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97 i članka 14. ovoga Zakona ili ako je primjenjivo suprotno članku 15. ovoga Zakona (članak 14. stavak 5.)
2. kao banka, ne sklopi s Hrvatskom narodnom bankom ugovor o predopskrbi (članak 20. stavak 1.)
3. kao banka, obavi posrednu predopskrbu poslovnog subjekta, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge gotovim novcem eura koji je prethodno primila na temelju ugovora iz članka 20. stavka 1. ovoga Zakona, a da nije s tim osobama prethodno sklopila ugovor o posrednoj predopskrbi, ili ako posrednu predopskrbu obavi prije rokova koji su utvrđeni u članku 19. stavku 1. ovoga Zakona (članak 21. stavak 1.)
4. kao banka, za obavljanu posrednu predopskrbu iz članka 21. stavka 1. ovoga Zakona, ili pojednostavljenu posrednu predopskrbu ili opskrbu početnim paketima eurokovanica iz članka 21. stavka 2. ovoga Zakona naplati naknadu za obradu i isplatu gotovog novca eura (članak 21. stavak 3.)
5. kao banka, obavlja pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta gotovim novcem eura u iznosu većem od 10.000,00 eura ili ako obavlja pojednostavljenu

posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta ranije od pet dana prije dana uvođenja eura ili ako obavi pojednostavljenu posrednu predopskrbu mikro poslovnog subjekta bez prethodno potpisane izjave o pojednostavljenoj posrednoj predopskrbi (članak 22. stavak 1.)

6. kao banka, obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za potrošače i poslovne subjekte, tijela javne vlasti, stambenu štedionicu, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijskih usluga, ranije od mjesec dana prije dana uvođenja eura ili ako ne obavlja opskrbu početnim paketima eurokovanica za sve potrošače bez iznimke (članak 23. stavci 1. i 2.)

7. kao banka, tijelo javne vlasti, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijske usluge, poslovni subjekt, gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica pusti u optjecaj, odnosno koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura (članak 24. stavak 2.)

8. kao banka te Financijska agencija i HP- Hrvatska pošta d.d. u vezi s člankom 27. ovoga Zakona, tijekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura za potrošače ne zamjenjuje gotov novac kune za gotov novac eura ili ako ne zamjenjuje gotov novac kune za gotov novac eura za potrošače uz primjenu fiksnog tečaja konverzije odnosno ako pri zamjeni gotovog novca kune u gotov novac eura ne postupi u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 25. stavak 1.)

9. kao banka te Financijska agencija i HP- Hrvatska pošta d.d. u vezi s člankom 27. ovoga Zakona, tijekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura ne zamjenjuje do 100 novčanica kuna i do 100 kovanica kuna po jednoj transakciji, bez naknade sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 25. stavak 2.)

10. kao banka te Financijska agencija i HP- Hrvatska pošta d.d. u vezi s člankom 27. ovoga Zakona, informaciju o uvjetima zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura iz članka 25. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona ne istakne jasno i čitljivo na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici ili ako kao banka informaciju iz članka 25. stavka 4. ovoga Zakona ne istakne jasno i čitljivo na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici (članak 25. stavak 5.)

11. kao banka, na zahtjev klijenta banke koji kod nje ima otvoren transakcijski račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon dana uvođenja eura ne pruži uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euru odnosno uslugu zamjene gotovog novca kune izvršene kod istovremenog pologa na račun u euru ne provede bez naknade uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona (članak 26. stavci 1. i 2.)

12. kao Financijska agencija, HP-Hrvatska pošta d.d. obveznu najavu zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura ne istakne jasno i čitljivo, na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici ili na svojoj internetskoj stranici (članak 27. stavak 1.)

13. kao banka, nakon dana uvođenja eura, redistribuira gotov novac kune (članak 31. stavak 2.)

14. kao banka ne izvijesti Hrvatsku narodnu banku o tijeku predopskrbe i posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica eura, na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona i ugovorom o predopskrbi ili kao banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ne dostave Hrvatskoj narodnoj banci izvješće s podacima poslovanja s gotovim novcem eura na način i u rokovima uređenim podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke iz članka 38. ovoga Zakona (članak 34. stavci 1. i 2.)

15. ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke o obustavi korištenja ili ako ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke za predaju izrađevine (članak 36. stavak 6.)
16. izrađuje nepropisnu reprodukciju, a ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da obustavi jednu ili više nepropisnih aktivnosti odnosno ako po nalogu Hrvatske narodne banke ne preda nepropisnu reprodukciju koju posjeduje (članak 37. stavak 8.)
17. se izravno ili neizravno upustila u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu i ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti (članak 37. stavak 9.)
18. kao banka ne prilagodi apoensku strukturu za isplatu euronovčanica na bankomatima ili na drugi način postupi protivno propisu donesenom na temelju članka 38. stavka 1. ovoga Zakona
19. kao banka, Financijska agencija i HP- Hrvatska pošta d.d. u vezi s člankom 27. ovoga Zakona prilikom zamjene oštećenog gotovog novca kune u gotov novac eura i postupanja sa sumnjivim novcem kune ne primjeni postupke i metode zamjene gotovog novca kune i ne postupi s gotovom novcem kune nakon uvođenja eura na način uređen podzakonskim propisom donesenim na temelju članka 38. stavka 2. ovoga Zakona
20. bez odobrenja Hrvatske narodne banke i protivno članku 2. Odluke ESB/2013/10 reproducira euronovčanicu stvaranjem materijalne ili nematerijalne slike koja se koristi cijelom euronovčanicom ili njezinim dijelom ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj novčanici eura ili odavati opći dojam originalne novčanice eura, bez obzira na: veličinu slike; ili materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili jesu li elementi dizajna novčanice eura, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke (članak 2. Odluke ESB/2013/10)
21. kao primatelj plaćanja, tijekom razdoblja dvojnog optjecaja utvrđenog člankom 39. ovoga Zakona u trenutku plaćanja ne prihvati do 50 kovanica kune ili ne prihvati odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji, uvažavajući propise kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenje naplate ili plaćanja u gotovini (članak 40. stavak 3.)
22. kao ovlaštenu mjenjač, u razdoblju dvojnog optjecaja primi gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca (članak 41. stavak 3.)
23. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, Hrvatska banka za obnovu i razvitak i pružatelj financijskih usluga, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)
24. kao tijelo javne, vlasti u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže u skladu sa člancima 44. do 51. ovoga Zakona. (članak 42. stavak 3.)
25. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)
26. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne istakne fiksni tečaj konverzije ili ne istakne fiksni tečaj konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način (članak 44. stavak 3.)
27. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže bitne informacije iz članka 46. stavka 2. ovoga Zakona za potrošače koji su korisnici njegovih usluga (članak 46.

stavak 1.)

28. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način (članak 46. stavak 3.)

29. kao pružatelj financijskih usluga, kreditna institucija koja pruža financijske usluge, distributer osiguranja i osobe koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže bitne informacije potrošačima koji su korisnici njihovih usluga (članak 47. stavak 1.)

30. kao pružatelj financijskih usluga, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže tarifu naknada odnosno cjenik svojih usluga i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način (članak 47. stavak 12.)

31. kao poslovni subjekt i Hrvatska banka za obnovu i razvitak, u razdoblju u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)

32. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju fiskaliziranog računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 2.)

33. kao tijelo javne vlasti, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 4.)

34. kao poslodavac, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 1.)

35. kao naručitelj, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskoprogovnog ugovora uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 3.)

36. kao javni bilježnik, sud ili drugo tijelo javne vlasti, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže novčane iskaze vrijednosti u rješenju u ovrsi koje donosi uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 53.)

37. kao Hrvatska banka za obnovu i razvitak, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga ne preračuna iznose na depozitnim, štednim i transakcijskim računima, drugim računima za plaćanje, platnim instrumentima i na ostalim evidencijama u kuni u iznose u euru ili ih ne preračuna bez naknade uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 55. stavak 1.)

38. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga, na depozitnim, štednim i transakcijskim računima i drugim računima za plaćanje izmijeni jedinstveni broja računa (članak 55. stavak 1.)

39. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet i institucija za elektronički novac, ne omogući imatelju računa da u roku od 60 dana od dana uvođenja eura

bez naknade zatvori jedan ili više računa i prenese sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u istoj instituciji (članak 55. stavak 4.)

40. kao pružatelj platnih usluga, od dana uvođenja eura izvršava platne transakcije u kuni (članak 56. stavak 1.)

41. kao banka ili drugi pružatelj platnih usluga, tijekom šest mjeseci nakon dana uvođenja eura nalog za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci ili drugom pružatelju platnih usluga, ne izvrši u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 56. stavci 2., 3. i 5.)

42. kao banka ili drugi pružatelj platnih usluga koji zaprima nalog za plaćanje, tijekom šest mjeseci od dana uvođenja eura, ne omogući tehničke pretpostavke uključujući korištenje 2D bar koda za izvršenje naloga za plaćanje (uplatnica) na kojem je iznos plaćanja naveden u kuni i koji je primatelj plaćanja pripremio, tiskao i unaprijed dostavio platitelju, a koji je platitelj podnio na izvršenje banci ili drugom pružatelju platnih usluga koji zaprima nalog za plaćanje u euru u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 56. stavci 3., 4. i 5.)

43. kao pružatelj platnih usluga, nalog za plaćanje u kuni koji je zaprimljen prije dana uvođenja eura, a koji se treba izvršiti nakon dana uvođenja eura, ne izvrši u euru, u iznosu koji odgovara iznosu kuna navedenom na nalogu za plaćanje uz primjenu fiksnog tečaja konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 56. stavak 6.)

44. kao pružatelj platnih usluga, unaprijed ne obavijesti svoje korisnike platnih usluga o tome da neće biti osiguran pristup drugim pružateljima platnih usluga iz članka 56. stavka 8. ovoga Zakona (članak 56. stavak 9.)

45. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon dana uvođenja eura promijenjen u odnosu na parametar kakav je bio ugovoren prije dana uvođenja eura, osim u slučajevima iz članka 59. stavaka 2., 3. i 4. ovoga Zakona (članak 59. stavak 1.)

46. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope umjesto NRS-a za kunu ne koristi NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti (članak 59. stavak 2.)

47. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise ministarstva nadležnog za financije u kuni, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope ne koristi prinos na trezorski zapis ministarstva nadležnog za financije u euru (članak 59. stavak 3.)

48. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u ugovoru s promjenjivom kamatnom stopom kod kojeg je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kuni, nakon dana uvođenja eura kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope ne koristi prosječnu kamatnu stopu na depozite građana u euru (članak 59. stavak 4.)

49. kao vjerovnik, za ugovor o kreditu i ugovor o leasingu koji je sklopljen s potrošačem u

kojem se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjuje NRS za euro ili kunu ne primijeni izračunatu kamatnu stopu pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od dana uvođenja eura na način da kamatnu stopu izračuna kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata i ročnosti, uz prilagodbu opisanu u članku 60. stavcima 5. i 6. ovoga Zakona (članak 60. stavak 4.)

50. kao vjerovnik, u slučaju kad je vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu veća od vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona za odgovarajući obuhvat i ročnost, ne smanji kamatnu stopu za iznos razlike između te dvije vrijednosti (članak 60. stavak 5.)

51. kao vjerovnik, u slučaju kad je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu manja od vrijednosti privremenog NRS-a iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona za odgovarajući obuhvat i ročnost, promijeni kamatnu stopu (članak 60. stavak 6.)

52. kao vjerovnik, prije prve objave NRS-a za euro na temelju članka 60. stavka 2. ovoga Zakona ne koristi za sve redovne promjene kamatne stope vrijednost privremenog NRS-a iz članka 60. stavka 1. ovoga Zakona odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje (članak 60. stavak 7.)

53. kao vjerovnik, nakon prve objave NRS-a za euro na temelju članka 60. stavka 2. ovoga Zakona ne koristi za sve redovne promjene kamatne stope posljednju objavljenu vrijednost NRS-a za euro na temelju članka 60. stavka 2. ovoga Zakona odgovarajućeg obuhvata i ročnosti (članak 60. stavak 8.)

54. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne obavijesti klijenta putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem o svim bitnim elementima preračunavanja (članak 61. stavak 1.)

55. kao kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne pošalje klijentu općenitu obavijest o bitnim elementima preračunavanja koja ima sadržaj propisan podzakonskim propisom iz članka 61. stavka 5. ovoga Zakona ili ako obavijest o bitnim elementima preračunavanja ne sadržava najavu predstojećeg preračunavanja uključujući, ako je primjenjivo, informaciju o mogućnosti zatvaranja računa u skladu s člankom 55. stavkom 4. ovoga Zakona ili ako tu obavijest ne pošalje najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura (članak 61. stavak 2.)

56. kao kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, na ugovoreni način ne pošalje individualnu obavijest potrošaču koji je korisnik kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada ili individualnu obavijest potrošaču koji je korisnik kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne pošalje najkasnije dva tjedna prije dana uvođenja eura, ili ako individualna obavijest korisniku kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne sadrži informacije o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope uključujući, ako je primjenjivo, otplatni plan u euru ili ako na ugovoreni način ne pošalje individualnu obavijest potrošaču koji je vlasnik ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope, ili ako individualnu obavijest potrošaču koji je vlasnik ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne pošalje najkasnije dva tjedna prije dana uvođenja eura ili ako individualna obavijest potrošaču koji je vlasnik ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ne sadrži informacije o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope (članak 61. stavak 3. točka 1.)

57. kao kreditna institucija, kreditna unija ili drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, ne pošalje individualnu obavijest klijentu koji nije potrošač iz članka 61. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona ili ako individualnu obavijest klijentu koji nije potrošač iz članka 61. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona ne pošalje najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura, ili ako individualna obavijest klijentu koji nije potrošač iz članka 61. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona, a koji je korisnik kredita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, ne sadrži informaciju o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, uključujući ako je primjenjivo, novi otplatni plan ili ako individualna obavijest klijentu koji nije potrošač iz članka 61. stavka 3. točke 2. ovoga Zakona, a koji je vlasnik oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, ne sadrži informacije o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope (članak 61. stavak 3. točka 2.)

58. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne obavijesti o svim bitnim elementima preračunavanja (članak 63. stavak 1.)

59. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne informira o predstojećem preračunavanju najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura putem općenite obavijesti (članak 63. stavak 2. točka 1.)

60. kao pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga, članove odnosno klijente ne obavijesti putem individualne obavijesti o provedbi preračunavanja najkasnije 30 dana nakon uvođenja eura (članak 63. stavak 2. točka 2.)

61. kao tržišni operater, odnosno upravitelj multilateralne trgovinske platforme, ne preračuna tržišnu vrijednost dionica koje su uvrštene ili kojima se trguje na mjestima trgovanja iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona ili kao trgovačko društvo ne primjeni opća pravila preračunavanja temeljnog kapitala te nominalne vrijednosti nematerijaliziranih vlasničkih vrijednosnih papira i drugih iskaza sudjelovanja u temeljnom kapitalu ili ako ne provede odgovarajući upis (članak 65. stavci 1. do 6., 9. i 13.)

62. kao poslodavac, nakon dana uvođenja eura visinu plaće i druge naknade utvrđene u ugovorima o radu i drugim aktima u kuni ne preračuna u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 67.)

63. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga, nakon dana uvođenja eura poslovni događaj ne evidentira u poslovnim knjigama u euru, a po potrebi i u drugoj stranoj valuti (članak 70. stavak 1.)

64. kao poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga, stanja iz poslovnih knjiga prenesena iz prethodne godine u kuni na dan uvođenja eura ne preračunaju u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 70. stavak 2.)

65. kao obveznik propisa kojim se uređuje proračun i obveznik propisa kojim se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, izvještaje i izvješća koji se odnose na razdoblje koje završava prije dana uvođenja eura ne sastavi i objavi na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni (članak 71. stavak 1.)

66. kao obveznik propisa kojim se uređuje proračun i obveznik propisa kojim se uređuje

financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija, izvještaje i izvješća koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura ne sastavi i objavi na način da su vrijednosti iskazane u euru (članak 71. stavak 2.)

67. kao obveznik primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, nije pripremio financijske izvještaje za godinu koje je prethodila danu uvođenja eura, navodeći podatke u kuni (članak 72. stavak 1.)

68. kao obveznik primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, nije naveo podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru (članak 72. stavak 2.)

69. kao porezni obveznik, ne podnese prijavu poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije dana uvođenja eura u kuni (članak 73. stavak 1.)

70. kao obveznik poreza na dobit za porezno razdoblje koje započinje prije dana uvođenja eura, a završava nakon dana uvođenja eura, ne podnese prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća, koji se u skladu s posebnim propisima o oporezivanju dobiti i drugim posebnim propisima podnose uz Prijavu poreza na dobit ili za iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dospijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje Prijave poreza na dobit, u euru (članak 73. stavak 2.)

71. kao porezni obveznik, ne podnese obrazac JOPPD-Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u kuni za izvješća prije dana uvođenja eura, odnosno u euru za izvješća nakon dana uvođenja eura (članak 73. stavak 3.)

72. kao porezni obveznik, ne podnese ispravke poreznih prijava/obrazaca u valuti u kojoj su dostavljeni izvorno (članak 73. stavak 4.)

73. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekt nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti ne postupi prema rješenju o nalaganju mjera (članak 83. stavak 3.)

74. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, subjekt nadzora Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i subjekt nadzora Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatno ne dostavi na zahtjev Hrvatske narodne banke Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nad primjenom ovoga Zakona (članak 85. stavak 1.)

75. kao subjekt nadzora Hrvatske narodne banke, ne imenuje osobu kojoj će povjeriti postupanje vezano uz primjenu ovoga Zakona (članak 85. stavak 2.)

76. kao pružatelj usluge eksternalizacije ili osoba na koju je izdvojen poslovni proces u skladu s posebnim propisima, ne omogućiti nadležnom nadzornom tijelu nadzor dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces ili ako na zahtjev nadležnog nadzornog tijela ne dostavi izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora nadležnog nadzornog tijela (članak 86. stavak 2.)

77. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, obavlja prekogranični prijevoz gotovine u eurima u razdoblju od 22:01 do 05:59 sati (članak 1.(h), članak 3. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

78. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, vozilo u prekograničnom prijevozu gotovine u eurima cestom ne vrati u svoju državu članicu podrijetla istoga dana (točka 10. uvodnog dijela Uredbe (EU) br. 1214/2011, članak 3. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

79. kao imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ugovori i/ili prevozi više od 20% gotovine koja nije u eurima u odnosu na ukupnu vrijednost gotovine koja se prevozi u istom vozilu (članak 1.(b) Uredbe (EU) br. 1214/2011)

80. kao poslovni subjekt, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima bez

propisane dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca (članak 4. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

81. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s osobljem koje nema propisane uvjete (članak 5. točke 1. i 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

82. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s vozilom koje nije opremljeno globalnim navigacijskim sustavom (GPS) (članak 7. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

83. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim komunikacijskim sredstvima (članak 7. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

84. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, za prekogranični prijevoz gotovog novca obavlja poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima s vozilom koje nije opremljeno odgovarajućim uređajima za registraciju vremena i mjesta svih isporuka preuzimanja gotovine u eurima (članak 7. točka 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

85. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, za prekogranični prijevoz gotovog novca koristi IBNS sustave koji ne ispunjava propisane tehničke uvjete (članak 1.(p), članak 7. točka 4. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

86. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, za prekogranični prijevoz gotovog novca ne uklone neutralizirane novčanice i ne postupe sukladno odredbi članka 10. Uredbe (EU) br. 1214/2011

87. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, za prekogranični prijevoz gotovog novca ne obavijesti tijelo koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca o prekograničnoj aktivnosti ili ga ne obavijesti u propisanom roku od najmanje dva mjeseca prije započinjanja aktivnosti (članak 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

88. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ne dostavi tijelu koje je izdalo dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca informacije propisane u članku 12. točka 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011 (članak 12. točka 2. Uredbe (EU) br. 1214/2011)

89. kao ugovorni imatelj dozvole za prekogranični prijevoz gotovog novca, ne obavi poslove prekograničnog prijevoza gotovine u eurima na jedan od načina propisan odredbama članka 14. do 20. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 do 65.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. kao institucija iz prvog podstavka članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001, isključujući one iz njegove treće alineje ne provjerava autentičnost i prikladnost eurokovanica na način propisan člankom 3. Uredbe (EU) br. 1210/2010 ili ako se koristi uređaj za obradu kovanica koji nije prošao test otkrivanja krivotvorina iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1210/2010 ili koji je u trenutku kupnje nije bio uvršten na popis na internetskoj stranici iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1210/2010 ili postupi protivno obvezi iz članka 3. do 6. Odluke ESB/2010/14

2. kao institucija iz prvog podstavka članka 6. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1338/2001, isključujući one iz njegove treće alineje, ne provede mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti koje je naložila Hrvatska narodna banka (članak 37. stavci 5., 6. i 7.).

(3) Novčanom kaznom od 660,00 do 1.990,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odnosno u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet ili instituciji za elektronički novac, predsjednik uprave, glavni izvršni

direktor upravnog odbora, član javnog trgovačkog društva koji je statutom određen da vodi poslove društva ili komplementar.

(4) Novčanom kaznom od 660,00 do 1.320,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i fizička osoba – obrtnik, fizička osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizička osoba – građanin (iznajmljivač) i fizička osoba – nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva ako:

1. kao poslovni subjekt, nakon dana uvođenja eura preračunava novčane iznose odnosno cijene i novčane iskaze vrijednosti primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i/ili suprotno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97 i članka 14. ovoga Zakona ili ako je primjenjivo suprotno članku 15. ovoga Zakona (članak 14. stavak 5.)

2. kao poslovni subjekt gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica pusti u optjecaj, odnosno koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura (članak 24. stavak 2.)

3. ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke o obustavi korištenja ili ako ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke za predaju izrađevine (članak 36. stavak 6.)

4. izrađuje nepropisnu reprodukciju, a ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da obustavi jednu ili više nepropisnih aktivnosti odnosno ako po nalogu Hrvatske narodne banke ne preda nepropisnu reprodukciju koju posjeduje (članak 37. stavak 8.)

5. se izravno ili neizravno upustila u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu i ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti (članak 37. stavak 9.)

6. bez odobrenja Hrvatske narodne banke i protivno članku 2. Odluke ESB/2013/10 reproducira euronovčanice stvaranjem materijalne ili nematerijalne slike koja se koristi cijelom euronovčanicom ili njezinim dijelom ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj euronovčanici ili odavati opći dojam originalne euronovčanice, bez obzira na: veličinu slike; ili materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili jesu li elementi dizajna euronovčanice, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke (članak 2. Odluke ESB/2013/10)

7. kao primatelj plaćanja, tijekom razdoblja dvojnog optjecaja utvrđenog člankom 39. ovoga Zakona u trenutku plaćanja ne prihvati do 50 kovanica kune ili ne prihvati odgovarajući broj novčanica kune u jednoj transakciji, uvažavajući propise kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenje naplate ili plaćanja u gotovini (članak 40. stavak 3.)

8. kao ovlašteni mjenjač, u razdoblju dvojnog optjecaja primi gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca (članak 41. stavak 3.)

9. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona dvojno ne iskaže prema potrošačima (članak 42. stavak 1.)

10. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže cijenu robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način u euru i kuni (članak 44. stavak 1.)

11. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne istakne fiksni tečaj konverzije ili nije istaknuo fiksni tečaj konverzije na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način (članak 44. stavak 3.)
12. kao poslovni subjekt, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona pri ispostavljanju računa potrošaču dvojno ne iskaže ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 51. stavak 1.)
13. kao poslodavac, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos isplaćen radniku na račun na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće, otpremnine i drugih materijalnih prava koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu (članak 52. stavak 1.)
14. kao naručitelj, u razdoblju dvojnog iskazivanja iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona ne iskaže dvojno ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju temeljem ugovora o djelu te autorskopavnog ugovora uz prikaz fiksnog tečaja konverzije (članak 52. stavak 2.)
15. kao poslodavac, nakon dana uvođenja eura visinu plaće i druge naknade utvrđene u ugovorima o radu i drugim aktima u kuni ne preračuna u euro primjenom pravila za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 67.)
16. kao poslovni subjekt, nakon dana uvođenja eura poslovni događaji ne evidentira u poslovnim knjigama u euru (članak 70. stavak 1.)
17. kao poslovni subjekt, stanja iz poslovnih knjiga prenesena iz prethodne godine u kuni na dan uvođenja eura ne preračunaju u eure uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona (članak 70. stavak 2.)
18. kao poslovni subjekt, izvještaje i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojima je uređen sustav proračuna i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije dana uvođenja eura ne sastavi i objavi na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni (članak 71. stavak 1.)
19. kao poslovni subjekt, izvještaje i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojima je uređen sustav proračuna i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura ne sastavi i objavi na način da su vrijednosti iskazane u euru (članak 71. stavak 2.)
20. kao obveznik primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, ne pripremi financijske izvještaje za razdoblje prije dana uvođenja eura, navodeći podatke u kuni (članak 72. stavak 1.)
21. kao obveznik primjene propisa kojim se uređuje računovodstvo poduzetnika, čija je poslovna godina različita od kalendarske godine, a čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, ne navede podatke za prethodnu poslovnu godinu u financijskim izvještajima u euru (članak 72. stavak 2.)
22. kao porezni obveznik, ne podnese prijavu poreza i drugih javnih davanja, sukladno posebnom propisu koji uređuje porezni postupak, za obračunska razdoblja koja završavaju prije dana uvođenja eura u kuni (članak 73. stavak 1.)
23. kao obveznik poreza na dobit za porezno razdoblje koje započinje prije dana uvođenja eura, a završava nakon dana uvođenja eura, ne podnese prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća, koji se u skladu s posebnim propisima o oporezivanju dobiti i drugim posebnim propisima podnose uz Prijavu poreza na dobit ili za iste obveza podnošenja Poreznoj upravi dopijeva s krajnjim rokom propisanim za podnošenje Prijave poreza na dobit, u euru (članak 73. stavak 2.)

24. kao porezni obveznik, ne podnese obrazac JOPPD-Izvjješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja u kuni za izvješća prije dana uvođenja eura, odnosno u euru za izvješća nakon dana uvođenja eura (članak 73. stavak 3.)

25. kao porezni obveznik, ne podnese ispravke poreznih prijava/obrazaca u valuti u kojoj su dostavljeni izvorno (članak 73. stavak 4.).

(5) Za prekršaje iz ovoga članka inspektor i druge službene osobe koje su posebnim zakonom ovlaštene za izricanje kazne na licu mjesta mogu pravnoj osobi, fizičkoj osobi – obrtniku, fizičkoj osobi koja obavlja drugu samostalnu djelatnost, fizičkoj osobi – građaninu (iznajmljivaču), fizičkoj osobi – nositelju ili članu obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva izreći novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u iznosu od 530,00 eura, a odgovornoj osobi u pravnoj osobi u iznosu od 130,00 eura, osim u slučaju ponovljenog prekršaja.

(6) Novčanom kaznom od 660,00 do 1.320,00 eura kaznit će se fizička osoba ako:

1. gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima eurokovanica pusti u optjecaj, odnosno koristi kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura (članak 24. stavak 2.)

2. ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke o obustavi korištenja ili ako ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke za predaju izrađevine (članak 36. stavak 6.)

3. izrađuje nepropisnu reprodukciju, a ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da obustavi jednu ili više nepropisnih aktivnosti odnosno ako po nalogu Hrvatske narodne banke ne preda nepropisnu reprodukciju koju posjeduje (članak 37. stavak 8.)

4. se izravno ili neizravno upustila u nepropisnu aktivnost, uključujući u elektroničkom obliku na internetskim stranicama s odgovarajućim nacionalnim URL domenama, preko žičanih ili bežičnih sredstava komunikacije, ili bilo kojim drugim sredstvom koje javnosti omogućuje pristup nepropisnoj reprodukciji na bilo kojem individualno odabranom mjestu i u bilo kojem individualno odabranom vremenu i ne postupi u skladu s nalogom Hrvatske narodne banke da prestane sudjelovati u nepropisnoj aktivnosti (članak 37. stavak 9.)

5. bez odobrenja Hrvatske narodne banke i protivno članku 2. Odluke ESB/2013/10 reproducira novčanice eura stvaranjem materijalne ili nematerijalne slike koja se koristi cijelom novčanicom eura ili njezinim dijelom ili dijelovima njezinih pojedinih elemenata dizajna kao što su, između ostalog, boja, dimenzije te upotreba slova ili simbola čija slika može sličiti originalnoj novčanici eura ili odavati opći dojam originalne novčanice eura, bez obzira na: veličinu slike; ili materijal ili tehniku korištenu pri izradi; ili jesu li elementi dizajna novčanice eura, poput slova ili simbola, mijenjani ili sadržavaju dodatke (članak 2. Odluke ESB/2013/10).

Načelo oportuniteta

Članak 89.

(1) Tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona neće podnijeti optužni prijedlog, odnosno izdati prekršajni nalog niti naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u slučajevima utvrđenog prekršaja prvi put ako:

- subjekt nadzora ili fizička osoba tijekom nadzora otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u nadzoru, što će se utvrditi u zapisniku
- subjekt nadzora očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u nadzoru.

(2) Radi ispunjenja obveze iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka tijelo ovlašteno za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona će subjektu nadzora izdati pisanu naredbu u kojoj će točno odrediti preuzetu obvezu i rok za izvršenje, ovisno o prirodi preuzete obveze.

(3) Ako subjekt nadzora ne postupi na način opisan u stavku 1. ovoga članka odnosno ne ispuni obvezu u određenom roku iz naredbe iz stavka 2. ovoga članka, tijelo ovlašteno za nadzor iz članka 75. ovoga Zakona dužno je bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, odnosno u roku od 15 dana od isteka roka za ispunjenje obveze iz naredbe podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog odnosno naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

(4) Iznimno, tijela ovlaštena za nadzor iz članka 75. podstavaka 8., 9. i 10. ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju samo stavak 1. ovoga članka, a ne primjenjuju stavke 2. i 3. ovoga članka.

DIO DESETI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Dostava zahtjeva za upis svih izdanih dionica u nematerijaliziranom obliku

Članak 90.

Dionička društva koja su na području Republike Hrvatske izdala dionice javnom ponudom u smislu propisa kojim je uređeno tržište kapitala, a koja su sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“, broj 83/21.) bila dužna središnjem depozitoriju vrijednosnih papira predati zahtjev za upis izdanih dionica u središnji depozitorij vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku, a tu obvezu nisu ispunila do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužna su, po upisu promjene iz članka 65. stavka 5. ovoga Zakona, središnjem depozitoriju vrijednosnih papira dostaviti i zahtjev za upis svih izdanih dionica u nematerijaliziranom obliku.

Izmjena oznake valute u Jedinstvenom registru računa

Članak 91.

Na dan koji prethodi danu uvođenja eura, Financijska agencija će za sve račune i novčana sredstva upisane u Jedinstveni registar računa, izmijeniti oznaku valute računa iz kune u euro.

Propisivanje i izricanje novčane kazne i druge novčane obveze

Članak 92.

Tijelo javne vlasti koje svojim aktom izriče novčanu kaznu ili nameće drugu novčanu obvezu ili donosi akt kojim usvaja ili odbija novčani zahtjev koji je u postupku istaknut u kuni, po službenoj dužnosti će prilikom donošenja akta sve novčane iskaze vrijednosti u aktu iskazati u euru, preračunavši ih iz kune uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Rok za donošenje podzakonskih propisa i obavijesti

Članak 93.

(1) Vlada Republike Hrvatske donijet će odluku iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona u roku od 14 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za financije donijet će pravilnik iz članka 73. stavka 11. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Hrvatska narodna banka donijet će podzakonski propis iz članka 38. stavka 1. ovoga Zakona i članka 61. stavka 4. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a podzakonske propise iz članka 38. stavaka 2. do 5. ovoga Zakona najkasnije 30 dana prije dana uvođenja eura.

(4) Upravno vijeće Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga donijet će pravilnik iz članka 63. stavka 7. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(5) Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike donijet će svako u okviru svoje nadležnosti podzakonski propis iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Hrvatska banka za obnovu i razvitak donijet će odluku iz članka 62. stavka 5. ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi danu uvođenja eura

Članak 94.

Srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi danu uvođenja eura jednak je fiksnom tečaju konverzije.

Prestanak važenja odredaba ovoga Zakona na dan uvođenja eura

Članak 95.

Na dan uvođenja eura prestaje važiti članak 87. ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 96.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u Službenom listu Europske unije, osim članaka 13., 16. i 17., članaka 25. do 31., članaka 39. do 41., članaka 54. do 59., članaka 64. do 68., članka 88. i članka 92. ovoga Zakona koji stupaju na snagu na dan uvođenja eura.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI I PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Republika Hrvatska je potpisivanjem Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: Ugovor o pristupanju) postala stranka Ugovora o Europskoj uniji, kao i Ugovora o funkcioniranju Europske unije i Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, čime su odredbe temeljnih ugovora Europske unije postale obvezne i za Republiku Hrvatsku. Budući da je uspostava ekonomske i monetarne unije čija je valuta euro definirana Ugovorom o Europskoj uniji iz 1992. (članak 3. pročišćene verzije tog Ugovora), Republika Hrvatska je putem Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj nakon što budu ispunjeni propisani uvjeti kao i odredbe propisa koje se odnose na države članice Europske unije (u daljnjem tekstu: država članica) u kojima je euro službena valuta. Iste odredbe obvezuju sve države članice koje su Europskoj uniji (u daljnjem tekstu: EU) pristupile nakon potpisivanja Ugovora o Europskoj uniji.

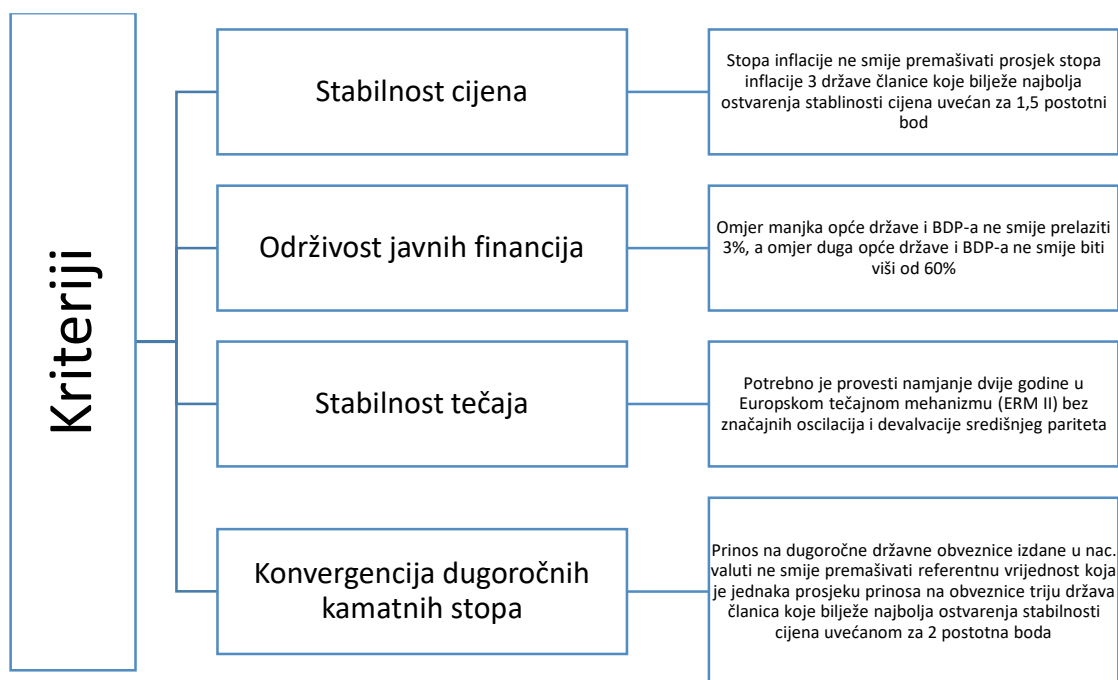
Upotreba eura kao jedinstvene valute u Ekonomskoj i monetarnoj uniji (u daljnjem tekstu: EMU) regulirana je trima uredbama Vijeća Europske unije (u daljnjem tekstu: Vijeće EU). To su Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura i Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 od 31. prosinca 1998. o stopama konverzije između eura i valuta država članica koje usvajaju euro. Ove se uredbе izravno primjenjuju u svim državama sudionicama monetarne unije od dana uvođenja eura, pri čemu se posljednje dvije revidiraju svaki put kada neka država članica uvede euro. Konkretno, Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 mijenja se na način da se nova država članica uvrštava u popis država europodručja, dok se Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98 mijenja na način da se dopunjuje utvrđivanjem stope konverzije između eura i valute države članice koja uvodi euro.

Kako bi država članica uvela euro kao službenu valutu potrebno je ispuniti kriterije. Kriteriji za uvođenje zajedničke valute jasno su propisani Ugovorom iz Maastrichta iz 1992., pa se tako nazivaju još i kriteriji iz Maastrichta, a često ih se naziva i kriterijima nominalne konvergencije. Navedeni kriteriji odnose se na stabilnost cijena, održivost javnih financija, stabilnost tečaja i konvergenciju dugoročnih kamatnih stopa.

Kriteriji su postavljeni da potaknu države članice na odgovorno ponašanje koje će pogodovati ekonomskoj stabilnosti i pripremiti ih za članstvo u monetarnoj uniji. Kako je posljednja financijska kriza pokazala, stabilne i otporne države mnogo će uspješnije funkcionirati u uvjetima zajedničke valute nego države koje su opterećene vlastitim gospodarskim problemima.

Pregled kriterija za uvođenje eura prikazan je na Slici 1.

Slika 1. kriteriji za uvođenja eura

Izvor: Internetska stranica Vijeća Europske unije

[Uvjeti za pristupanje europodručju: konvergenjski kriteriji - Consilium \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Izvjestaji o konvergenciji Europske komisije i Europske središnje banke posljednji su put objavljeni u lipnju 2020. U svojim izvješćima Europska komisija i Europska središnja banka potvrdile su da je Republika Hrvatska ispunila kriterij stabilnosti cijena. Naime, u ožujku 2020., dvanaestomjesečna prosječna stopa inflacije iznosila je 0,9%, što je znatno niže od referentne vrijednosti koja je iznosila 1,8%. Nadalje, kriterij održivosti javnih financija Republika Hrvatska je ispunila svake godine počevši od 2017., obzirom da u tom razdoblju nije bila u Proceduri prekomjernog proračunskog manjka (EDP). Kada je riječ o kriteriju konvergencije dugoročnih kamatnih stopa, Republika Hrvatska je taj kriterij također ispunila, obzirom da je dvanaestomjesečni prosjek dugoročnih kamatnih stopa iznosio 0,9%, što je znatno niže od referentne vrijednosti koja je iznosila 2,9%. Iako je tečaj kune prema euru vrlo stabilan više od dva desetljeća, prema izvješćima Europske komisije i Europske središnje banke iz lipnja 2020., kriterij stabilnosti tečaja Republika Hrvatska nije ispunjavala, obzirom da u vrijeme izrade izvješća još nije bila članica tečajnog mehanizma ERM II. Dakle, podaci pokazuju da je Republika Hrvatska tri godine zaredom ispunjavala sve nominalne kriterije konvergencije, osim onog koji se odnosi na stabilnost tečaja.

Naime, da bi kriterij stabilnosti tečaja bio ispunjen, država mora provesti najmanje dvije godine u tečajnom mehanizmu ERM II, a u tom razdoblju ne smiju biti zabilježene veće fluktuacije tečaja. S obzirom na to da se Republika Hrvatska tečajnom mehanizmu pridružila 10. srpnja 2020., kriterij stabilnosti tečaja najranije bi mogao biti ispunjen sredinom 2022. godine. Što se tiče ostalih kriterija konvergencije, izgledno je da će Republika Hrvatska u idućim godinama ispunjavati i kriterij konvergencije dugoročnih kamatnih stopa.

U idućem razdoblju, postoji određena neizvjesnost vezana oko kriterija stabilnosti cijena te će njegovo ispunjavanje ovisiti o kretanju inflacije ne samo u Republika Hrvatskoj nego i u drugim članicama Europske unije. Naime, prema kriteriju stabilnosti cijena stopa inflacije u državi članici ne smije premašivati prosjek stopa inflacije triju članica Europske unije koje bilježe najbolja ostvarenja stabilnosti cijena uvećan za 1,5 postotnih bodova. S obzirom da

Europska komisija i Europska središnja banka imaju određenu diskreciju pri odlučivanju o tome koje države članice imaju najbolja ostvarenja stabilnosti cijena (mogu iz izračuna isključiti članice s velikim odstupanjima), i to će utjecati na odluku o tome koje države zadovoljavaju ovaj kriterij.

Nadalje, da bi država članica mogla zadovoljiti kriterij javnih financija, ne smije biti u Proceduri prekomjernog proračunskog manjka (EDP). Nakon izbijanja COVID-19 krize, Vijeće EU je u ožujku 2020. odobrilo primjenu opće klauzule o odstupanju (general escape clause) od proračunskih pravila definiranih Paktom o stabilnosti i rastu, čime je državama članicama dana mogućnost da pruže fiskalne poticaje svojim gospodarstvima kako bi se ublažili negativni utjecaji epidemije. Slijedom navedenoga, iako su negativne gospodarske posljedice pandemije koronavirusa tijekom 2020. godine dovele do proračunskog manjka od 7,4% BDP-a u 2020. te rasta javnog duga na razinu od 88,8% BDP-a, to nije dovelo do pokretanja EDP procedure za Republiku Hrvatsku.

U narednom srednjoročnom razdoblju nastavit će se s odgovornom politikom upravljanja javnim financijama, čime ćemo doprinijeti daljnjem smanjivanju makroekonomskih neravnoteža, što nije samo preduvjet za uvođenje eura, nego i za zdrav i održiv gospodarski oporavak i rast. Tako se očekuje postupno smanjivanje proračunskog manjka i to na razinu ispod 3% BDP-a već u 2022. godini. U isto vrijeme, očekuje se da će se udio javnog duga u BDP-u vratiti na silaznu putanju već u 2021. godini.

U listopadu 2017. Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada) i Hrvatska narodna banka predstavile su Strategiju za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Eurostrategija). Taj je dokument, među ostalim, predstavio detaljnu analizu koristi i troškova uvođenja eura koja je pokazala da će u slučaju Republike Hrvatske prednosti znatno premašiti nedostatke. U Eurostrategiji je također utvrđeno da, zahvaljujući uravnoteženom gospodarskom rastu i ostvarenoj fiskalnoj prilagodbi, Republika Hrvatska ispunjava sve formalne kriterije za uvođenje eura, osim kriterija koji se tiče dvogodišnjeg sudjelovanja u Europskom tečajnom mehanizmu (u daljnjem tekstu: ERM II).

Nakon toga, u srpnju 2020., Republika Hrvatska je ušla u ERM II, a Vlada je na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. donijela Nacionalni plan zamjene hrvatske kune eurom (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan) u kojem je sadržan pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. U tom su dokumentu pojašnjena temeljna načela za provedbu postupka uvođenja eura, kao i sam tijek zamjene valuta. Istim dokumentom dan je pregled pravnog okvira na razini EU koji uređuje pitanje upotrebe eura kao zajedničke valute te je opisana potrebna prilagodba nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura. Uz to, objašnjene su uloge glavnih dionika u procesu uvođenja eura, a opisane su i mjere koje će nadležna tijela primijeniti s ciljem zaštite od neopravdanog povećanja cijena i neispravnog preračunavanja cijena. Detaljno je opisan tijek konverzije gotovog novca, depozita i kredita te su predstavljeni glavni elementi informativne kampanje prije i nakon uvođenja eura. Pojašnjeni su postupci nabave i opskrbe novčanicama te kovanicama eura, opisane su potrebne zakonske prilagodbe, definirana su pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti te je objašnjen postupak zamjene novčanica i kovanica kune u novčanice i kovanice eura.

Danas je euro službena valuta u 19 država članica koje zajedno čine eurozonu koja se službeno naziva europodručjem. Neke države članice još nisu ispunile kriterije potrebne za pridruživanje

europodručju, dok je Danska odlučila da neće sudjelovati u europodručju. Naime, svaka država članica samostalno odlučuje kada će započeti postupak uvođenja eura. Bugarski lev i hrvatska kuna su se u srpnju 2020. uključili u ERM II, čime su Bugarska i Hrvatska napravile ključan korak prema pristupanju europodručju.

U tablici je dan prikaz država članica koje su uvele euro i država koje su izvan europodručja.

Tablica 1. Pregled uvođenja eura i država članica izvan europodručja

Izvor: Internetska stranica Vijeća Europske unije

[Službena valuta EU-a \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Uvođenje eura								
God	2002.	2007.	2008.	2009.	2011.	2014.	2015	Države izvan europodručja
	Austrija	Slovenija	Cipar	Slovačka	Estonija	Latvija	Litva	Hrvatska
	Belgija		Malta					Bugarska
D	Finska							Rumunjska
R	Francuska							Mađarska
Ž	Njemačka							Poljska
A	Grčka							Češka
V	Irska							Švedska
A	Italija							Danska
	Luksemburg							
	Nizozemska							
	Portugal							
	Španjolska							

Nedvojbeno je kako uvođenje eura kao službene valute zahtijeva ozbiljnu i stručnu prilagodbu pravnog okvira Republike Hrvatske s ciljem osiguranja pravne sigurnosti i stvaranja uvjeta za nesmetano, neprekinuto i učinkovito funkcioniranje gospodarstva. Iskustva država članica koje su uvodile euro upućuju na to da se, u pravilu, u razdoblju koje prethodi uvođenju eura donosi zakon koji uređuje opća pitanja povezana s uvođenjem eura te da se mijenjaju pojedini zakoni i drugi propisi koji sadrže odredbe povezane s postojećom nacionalnom valutom.

Slijedom navedenog, Konačnim prijedlogom zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Konačni prijedlog zakona) uređuje se uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Njime će se propisati pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, utvrdit će se trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro te će se propisati obveza dvojnog iskazivanja, kao i način praćenja primjene te obveze. Konačni prijedlog zakona, kao krovni

zakon, sadrži i odredbu o neprekidnosti pravnih instrumenata. Napominje se kako je pojam „pravni instrument“ preuzet iz Uredbe Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1., str. 81.), kako je izmijenjena i dopunjena Uredbom Vijeća (EZ) br. 2595/2000 od 27. studenoga 2000. (SL, posebno izdanje 2004., poglavlje 10., svezak 1., str. 261.) prema kojoj navedeni pojam podrazumjeva zakonske odredbe, upravne akte, sudske odluke, ugovore, unilateralne pravne akte, instrumente plaćanja osim novčanica i kovanica, te ostale instrumente s pravnim učinkom.

Konačni prijedlog zakona sadržava osnovne odredbe opće naravi kojima se uređuje uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj te druge odredbe kojima se uređuje i niz drugih pitanja važnih za uvođenje eura. U Konačnom prijedlogu zakona sadržana su osnovna načela uvođenja eura u Republici Hrvatskoj, kao i temeljne odredbe o zamjeni hrvatske kune eurom. Svrha ovoga tzv. krovnog zakona je stvoriti zakonitu osnovu za zamjenu službene valute Republike Hrvatske u smislu osiguravanja pravne jasnoće i pravne sigurnosti. Prijelaz na euro kao službenu valutu trebao bi biti homogen i transparentan, kako bi svaki građanin imao priliku dobiti potrebne informacije i kako bi ih mogao s povjerenjem prihvatiti te postupati u skladu s njima.

Konačni prijedlog zakona unosi u hrvatsko zakonodavstvo glavne odrednice uvođenja eura, a osobito:

- sadrži glavne odrednice postupka uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj
- utvrđuje način i rok zamjene gotovog novca
- utvrđuje pravila za preračunavanje
- utvrđuje trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro
- sadrži mjere za zaštitu potrošača, posebice, obvezu dvojnog iskazivanja i način praćenja primjene te obveze (detalji o obvezi dvojnog iskazivanja - rokovi: najranije od stupanja na snagu Zakona, a obvezno prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem ističe trideset dana od dana donošenja uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura; izuzeća od obveze dvojnog iskazivanja cijena, dvojno iskazivanje u aktima tijela javne vlasti, dvojno iskazivanje plaća i drugih naknada koje se isplaćuju radnicima)
- sadrži pravila za preračunavanju depozita, kredita i vrijednosnih papira
- sadrži odredbe u kojima će biti sadržano načelo neprekidnosti pravnih instrumenata prema kojemu će postojeći pravni instrumenti u kojima se navodi pozivanje na kunu i dalje vrijediti
- sadrži odredbe o naknadi za zamjenu iznosa gotovog novca iznad određenog limita, odredbe o zamjeni u Hrvatskoj narodnoj banci nakon isteka 12 mjeseci što će se zamjenjivati bez naknade
- utvrđuje se način nadzora poštivanja obveznog dvojnog iskazivanja i pravilnog preračunavanja, uključujući ovlasti nadležnih tijela za nadzor
- utvrđuje detalje o izuzećima za dvojni optjecaj (primjerice, bezgotovinski platni promet, uređaji za automatsku naplatu, bankomati s opcijom pologa novca, pružatelji usluga javnog prijevoza)

a sadrži i druge odredbe nužne za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

Republika Hrvatska je putem svoga Ugovora o pristupanju preuzela obvezu uvođenja eura nakon što ispuni propisane uvjete kao i druge odredbe koje se odnose na države članice koje rabe zajedničku valutu. Upotreba eura kao jedinstvene valute u Europskoj monetarnoj uniji uređena je trima navedenim uredbama Vijeća EU-a.

Ti pravni akti, osim što propisuju da je euro službena valuta u svim članicama Europske monetarne unije, sadrže i glavna načela kojih se države članice trebaju pridržavati u postupku prelaska na euro. Najvažniji akt u tom postupku jest upravo ovaj Konačni prijedlog zakona.

Osim odredbi utvrđenih Konačnim prijedlogom zakona, za potrebe pune prilagodbe hrvatskog zakonodavstva uvođenju eura bit će potrebno izmijeniti niz drugih zakona i podzakonskih propisa koji sadržavaju odredbe povezane s kunom. Prilagodbe će tako biti neophodne u propisima kojima se uređuje platni promet, porezni sustav, tržište kapitala, financijski sustav i trgovačko pravo. S druge strane, propise koji samo u manjoj mjeri sadržavaju odredbe povezane s kunom neće biti neophodno mijenjati u razdoblju do uvođenja eura jer se Konačnim prijedlogom zakona propisuje da se iznosi iskazani u kuni u svim pravnim instrumentima, što je pojam koji se odnosi na sve akte koji imaju pravni učinak, smatraju iznosima u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Odredbe tih propisa prilagodit će se činjenici da će euro biti službena valuta u Republici Hrvatskoj kada se propis bude mijenjao ili dopunjavao zbog neke druge potrebe.

Odredbama Konačnog prijedloga zakona usmjerava se cjelokupan proces kako bi se zamjena kune eurom odvijala u zadanim okvirima uz smanjenje na najmanju moguću mjeru svih nepoznanica, pri čemu su iznimno bitni elementi vrijeme i učinkovita provedba svih aktivnosti i mjera.

Naposljetku, važno je istaknuti kako su očekivani pozitivni i negativni učinci uvođenja eura opisani i vrednovani u Eurostrategiji. Iz Eurostrategije proizlazi kako će Republika Hrvatska ostvariti značajne i trajne koristi od uvođenja eura. Koristi uvođenja eura odnose se na smanjenje rizika za makroekonomsku i financijsku stabilnost, povoljnije uvjete financiranja i niže transakcijske troškove. Navedene koristi trebale bi omogućiti snažniji gospodarski rast, povećati ekonomsku učinkovitost i učiniti Republiku Hrvatsku privlačnijom za investicije. Koristi od uvođenja eura u Republici Hrvatskoj mogle bi biti relativno veće nego u drugim državama članicama zbog visokog stupnja euroizacije. Najveća korist uvođenja eura jest uklanjanje valutnog rizika kojem su stanovništvo, poduzetnici i država izrazito izloženi.

Dakle, općenito, pozitivni učinci uvođenja eura očituju se u stabilnijim gospodarskim prilikama i rastu, većim investicijama i novim radnim mjestima.

Nakon uvođenja eura Republika Hrvatska putem Hrvatske narodne banke sudjelovat će u odlučivanju o monetarnoj politici u europodručju, odnosno u oblikovanju i provođenju zajedničke monetarne politike. Monetarna politika u europodručju i sada snažno utječe na uvjete financiranja u Republici Hrvatskoj, a nakon uvođenja eura i glas Republike Hrvatske počeo će se uzimati u obzir pri donošenju odluka u najvažnijoj europskoj financijskoj instituciji tj. Europskoj središnjoj banci.

II. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Člankom 1. utvrđen je predmet Zakona. Utvrđivanje predmeta Zakona proizlazi iz odredaba Nacionalnog plana kojega je Vlada donijela na sjednici održanoj 23. prosinca 2020. U Nacionalnom planu sadržan je pregled svih važnijih aktivnosti koje će sudionici priprema za uvođenje eura, iz privatnog i javnog sektora, provoditi u okviru priprema za uvođenje eura. U tom su dokumentu pojašnjena temeljna načela za provedbu postupka uvođenja eura, kao i sam tijekom postupka zamjene valuta. Istim dokumentom dan je pregled pravnog okvira na razini EU koji uređuje pitanje upotrebe eura kao zajedničke valute te je opisana potrebna prilagodba nacionalnog zakonodavstva za uvođenje eura. Uz to, objašnjene su uloge glavnih dionika u procesu uvođenja eura, a opisane su i mjere koje će nadležna tijela primijeniti s ciljem zaštite od neopravdanog povećanja cijena i neispravnog preračunavanja cijena. Detaljno je opisan tijek konverzije gotovog novca, depozita i kredita, te su predstavljeni glavni elementi informativne kampanje prije i nakon uvođenja eura. Pojašnjeni su postupci nabave i opskrbe novčanicama te kovanim novcem eura, opisane su potrebne zakonske prilagodbe, definirana su pravila o preračunavanju cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti te je objašnjen postupak zamjene novčanica i kovanog novca kune u novčanice i kovani novac eura. Upravo se kroz Nacionalni plan i utvrdilo kako će se ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo prenijeti glavne odrednice postupka koje je utvrdilo Vijeće Europske unije te da će se njime urediti uvođenje eura, propisat će se pravilo o preračunavanju, utvrdit će se trajanje prijelaznog razdoblja u kojemu će se u optjecaju istodobno nalaziti kuna i euro te će se propisati obveza dvojnog iskazivanja cijena i način praćenja njezine primjene. Uz to, u Nacionalnom planu je predviđeno da će ovaj Zakon sadržavati odredbu o neprekidnosti ugovora i drugih pravnih instrumenata. Slijedom toga, u ovom je članku definirano da se ovim Zakonom uređuju pravila za preračunavanje, opskrba i zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura, dvojni optjecaj i dvojno iskazivanje, primjena načela neprekidnosti pravnih instrumenata, proračuni, financijski planovi, poslovne knjige, financijski izvještaji i porezi u procesu uvođenja eura, nadzor nad primjenom ovoga Zakona, kao i prekršajne odredbe u kuni koje će biti na snazi do dana uvođenja eura te prekršajne odredbe u eurima koje će biti na snazi nakon dana uvođenja eura.

U **članku 2.** definira se usklađenost Konačnog prijedloga zakona s propisima Europske unije.

Člankom 3. definirani su pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu.

Člankom 4. utvrđeno je da se izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose jednako na muški i ženski rod.

Člankom 5. predviđeno da će Vlada, nakon što bude objavljena odluka Vijeća EU o usvajanju eura u Republici Hrvatskoj, u kojoj se utvrđuje da Republika Hrvatska ispunjava sve potrebne uvjete za uvođenje eura i odluku o ukidanju odstupanja Republike Hrvatske prema članku 140. stavku 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te nakon što Vijeće EU donese uredbu u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije objaviti dan uvođenja eura, fiksni tečaj konverzije, razdoblje dvojnog optjecaja i razdoblje dvojnog iskazivanja. Tom odlukom Vlada će objaviti dan kada će euro postati službena valuta u Republici Hrvatskoj utvrđen u odluci Vijeća EU o usvajanju eura donesenoj u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u Službenom listu Europske unije te fiksni tečaj konverzije utvrđen u uredbi Vijeća EU koja će biti donesena u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije. Objavit će se i razdoblje dvojnog optjecaja koje

će trajati 14 dana i u tih 14 dana prilikom gotovinskih transakcija istodobno će se u optjecaju koristiti kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja i to na način i pod uvjetima koji su propisani i detaljno razrađeni u ovom Zakonu. Uz to, tom će odlukom biti objavljeno razdoblje dvojnog iskazivanja. To je razdoblje koje će početi prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne trideset dana od dana donošenja uredbe Vijeća EU u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije i završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura, a što je detaljno pojašnjeno u obrazloženju uz članak 42. ovoga Konačnog prijedloga zakona. Tijekom toga razdoblja dvojno iskazivanje provodi se na način utvrđen u ovom Zakonu. Dakle tom odlukom pokrenut će se provedba aktivnosti iz ovoga Zakona. Odluka će se objaviti u „Narodnim novinama“, a kroz prijelazne i završne odredbe ovoga Zakona utvrđena je obveza Vladi da istu donese u roku od 14 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Napominje se kako će odlukom Vijeća EU o usvajanju eura donesenom u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u Službenom listu Europske unije biti utvrđeno da s obzirom na ocjenu pravne usklađenosti i ispunjavanja konvergencijskih kriterija te dodatnih čimbenika, Republika Hrvatska ispunjava uvjete potrebne za usvajanje eura i da će odstupanje u korist Republike Hrvatske iz članka 5. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji iz 2013. godine prestati s učinkom od dana uvođenja eura. U uredbi Vijeća EU koja će biti donesena u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije bit će utvrđeno da uvođenje eura u Republici Hrvatskoj zahtijeva usvajanje stope konverzije između eura i hrvatske kune. Ta stopa konverzije tj. fiksni tečaj konverzije je neopozivo utvrđen konverzijski tečaj kako je definiran Uredbom (EZ) br. 1103/97 i bit utvrđen upravo u navedenoj uredbi kojom će se izmijeniti Uredba Vijeća (EZ) br. 2866/98, a koja se mijenja svaki puta kada nova država postaje članica europodručja. Iako će uredba Vijeća EU, koja će za Republiku Hrvatsku biti donesena u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, stupiti na snagu danom uvođenja eura u Republici Hrvatskoj, danom njenog donošenja bit će utvrđen fiksni tečaj konverzije koji će se u skladu s preporukama Europske komisije o dvojnog iskazivanju koristiti u razdoblju dvojnog iskazivanja u informativne svrhe na način utvrđen ovim Zakonom pa će isti biti sadržan i objavljen u Odluci Vlade iz ovoga članka.

U **članku 6.** definirano je pet osnovnih načela na kojima se temelje i iz kojega proizlaze sve odredbe ovoga Zakona i na kojima počiva provedba svih aktivnosti vezanih za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Tih je pet načela ili neposredno ili posredno definirano već u Nacionalnom planu, a razrađeni su kroz sljedeće odredbe ovoga Zakona.

Sukladno načelu zaštite potrošača utvrđenom u **članku 7.** preračunavanje novčanih iskaza vrijednosti provodi se primjenom fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona bez naknade te se utvrđuje da potrošač zbog preračunavanja ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden. Dodatno se primjenom ovoga načela osigurava da potrošaču budu dostupne pravovremene, jasne i točne informacije o postupku i pravilima zamjene gotovog novaca kune za gotov novac eura, kao i svi bitni elementi preračunavanja i iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti.

U **članku 8.** utvrđeno je da je zabranjeno poslovnim subjektima, kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet, instituciji za elektronički novac, drugom vjerovniku sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak i pružateljima financijskih usluga pri uvođenju eura povećati cijenu robe ili usluge prema potrošačima bez opravdanog razloga. Temeljem tog načela, a nastavno i na usvojeni

Nacionalni plan:

- ova je odredba propisana kao jedno od temeljnih načela uvođenja i u Smjernicama za prilagodbu gospodarstva u procesu zamjene hrvatske kune eurom te se i na taj način potiče poslovne subjekte na pouzdano i transparentno poslovanje prilikom uvođenja eura.
- u Etičkom kodeksu će jedno od načela biti definirano na način da glasi: *Ne zloupotrebjavati postupak uvođenja eura za neopravdani rast cijena roba i usluga jer se tržišna cijena temelji na ponudi i potražnji.* U tom smislu moći će se pristupiti Etičkom kodeksu koji je predviđen kao dokument deklaratorne prirode koji bi sadržavao dodatne vrijednosti u odnosu na ovaj Zakon i koji bi poticao poslovne subjekte koji će mu pristupiti na transparentno i pouzdano poslovanje. Prilikom izrade web aplikacije putem koje će poslovni subjekti pristupati Etičkom kodeksu, planira se razviti i potkategorija gdje će svaki potrošač biti pozvan napisati pritužbe i pohvale, dakle pozitivne i negativne komentare o poštivanju načela Etičkog kodeksa, odnosno pohvale i pritužbe o pojedinom poslovnom subjektu. Neovisno o samoj aplikaciji, potrošači će moći svoje pritužbe na poslovne subjekte za koje smatraju da su prekršili načela Etičkog kodeksa prijaviti nadzornim tijelima propisanim ovim Zakonom, koja će nadzirati primjenu Zakona te ako se utvrdi da su odredbe Zakona prekršene na način za koji je propisana prekršajna odgovornost pokrenut će se postupci te će biti moguće izricati novčane kazne za nepravilnosti i nezakonitosti koje utvrde tijekom obavljanja nadzora. Pritužbe, ali i pohvale moći će se podnositi tijekom čitavog razdoblja obveze dvojnog iskazivanja te će biti javno dostupne.
- kao jedan od dodatnih mehanizama zaštite potrošača predviđeno je uključivanje udruga za zaštitu potrošača u praćenje kretanja maloprodajnih cijena odabranih roba i usluga te praćenje poštivanja načela Etičkog kodeksa za što Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja raspisuje natječaj.

S ciljem zaštite potrošača planirane su sljedeće aktivnosti koje bi provodile udruge:

1. Praćenje kretanja cijena roba i usluga u kunama i u eurima u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja pri čemu će se mjesec dana prije početka obveznog dvojnog iskazivanja pratiti cijene samo u kunama.
2. Praćenje dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti za robu i usluge u kunama i u eurima u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja.
3. Praćenje ispravnog preračunavanja i zaokruživanja cijena te drugih novčanih iskaza vrijednosti u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja.
4. Praćenje poštivanja načela Etičkog kodeksa poslovnih subjekata u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja.
5. Telefonsko informiranje potrošača mjesec dana prije početka razdoblja obveznog dvojnog iskazivanja.

Slijedom provedenih aktivnosti, udruge će na svojim internetskim stranicama moći objavljivati popis poslovnih subjekata koji neopravdano povećaju cijene, koji cijene ne iskazuju dvojno te koji neispravno preračunavaju i/ili cijene zaokružuju na više mimo pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona.

Sukladno načelu neprekidnosti pravnih instrumenata utvrđenom u **članku 9.** uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna. Ovo načelo (engl. *continuity of contracts and other legal instruments*) je utvrđeno kroz Uredbu (EZ) br. 1103/97 i sukladno njemu uvođenje eura ne smije utjecati na valjanost postojećih ugovora u kojima se navodi nacionalna valuta. Uredba (EZ) br. 1103/97 u pravne instrumente ubraja zakonske odredbe, upravne akte, sudske odluke, ugovore, unilateralne pravne akte,

instrumente plaćanja, osim novčanica i kovanica, te ostale instrumente s pravnim učinkom. U pravnom sustavu Republike Hrvatske u ostale instrumente s pravnim učinkom može se ubrojiti rješenja o ovrsi, uključujući i ona koja donose javni bilježnici, vrijednosne papire primjerice mjenicu, instrumente osiguranja plaćanja, primjerice zadužnicu, isprave koje se izdaju ili sklapaju u svrhu osiguranja tražbina, primjerice jamstva i dr. Drugim riječima, prelazak s kune kao nacionalne valute na euro ne daje pravo niti jednoj ugovornoj strani da jednostrano raskine valjani ugovor ili mijenja pojedine ugovorne odredbe, što je razrađeno kroz niz odredaba ovoga Zakona. Zbog primjene ovoga načela, primjerice ugovor o kreditu kod kojega je kamatna stopa fiksna, a iznos glavnice nominiran u kuni kao nacionalnoj valuti, nastaviti će vrijediti i nakon dana uvođenja eura. Kamatna će stopa pritom ostati nepromijenjena, a iznos obveze iz ugovora o kreditu nominiran u kuni kao nacionalnoj valuti pravno će značiti iznos obveze iz ugovora o kreditu nominiran u eurima, izračunat primjenom fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga Zakona. Ugovori o kreditu koji su ugovoreni s promjenjivom kamatnom stopom također će nastaviti vrijediti, ali će kamatne stope umjesto uz parametar u kuni kao nacionalnoj valuti nakon uvođenja eura biti vezane uz odgovarajući parametar u euru.

Načelo učinkovitosti i ekonomičnosti iz **članka 10.** zahtjeva da sve aktivnosti vezane za uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj provode na način da se osigura što jednostavnije postupanje uz što manje troškova.

Primjena načela transparentnosti utvrđenog u **članku 11.** je možda i najvažnija u ovom cjelokupnom procesu jer osigurava da svi dionici u ovom postupku budu primjereno informirani. I prije uvođenja eura kao službene valute provedbom aktivnosti iz Komunikacijske strategije za provedbu Nacionalnog plana sve grupe javnosti upoznat će se sa svim važnim elementima procesa prelaska s kune na euro. Dodatno, uspostaviti će se sustav informiranja, uz obvezu objavljivanja svih potrebnih informacija na internetskim stranicama sudionika u postupku, kao i na internetskoj stranici o uvođenju eura.

Člankom 12. uređuje se obveza Hrvatske narodne banke da na svojoj internetskoj stranici, objavi informacije o izgledu lica i naličja euronovčanica i eurokovanica. Navedeno podrazumijeva slike svih apoen a euronovčanica po serijama te opise njihovih značajki kao i lica i naličja eurokovanica izdanih u svim državama članicama EU po apoenima s opisima njihovih značajki uključujući naličje eurokovanice s nacionalnom stranom Republike Hrvatske. Eurokovanice imaju zajedničku europsku stranu i posebnu nacionalnu stranu. Svaka država članica europodručja ima mogućnost, prilikom uvođenja eura, proizvesti eurokovanice s nacionalnom stranom za svih osam apoen a. Tu mogućnost su iskoristile sve države članice europodručja. Nacionalna strana eurokovanice mora zadovoljiti tehničke standarde propisane Uredbom Vijeća 729/2014 o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj. Navedena mogućnost kovanja eurokovanica koje imaju nacionalnu stranu postoji samo za eurokovanice, a ne i za euronovčanice.

Članak 13. stupiti će na snagu na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj kada će euro postati kako službena novčana jedinica tako i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Trenutno je u Zakonu o Hrvatskoj narodnoj banci („Narodne novine“, br. 75/08., 54/13. i 47/20.) u članku 21. utvrđeno kako je kuna zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj i da je novčana jedinica Republike Hrvatske kuna, koja se dijeli na stotinu lipa. Međutim, ta odredba, kao i niz drugih odredaba Zakona o Hrvatskoj narodnoj banci prestat će važiti na dan uvođenja eura kao službene novčane jedinice Republike Hrvatske što je tako i izrijekom utvrđeno u članku 118. navedenog Zakona. Slijedom toga, ovim se člankom utvrđuje

da će na dan uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj euro postati zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Temeljem ovog općeg pravila u svim ispravama, uključujući i račune te svim pravnim instrumentima koji se donose, sastavljaju, izdaju nakon dana uvođenja eura cijene i drugi novčani iznosi vrijednosti moraju biti naznačeni u eurima jer će isključivo i samo euro biti službena valuta i službena novčana jedinica u Republici Hrvatskoj. Dakle, ako se primjerice račun izdaje nakon dana uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena), račun je potrebno izdati u eurima jer se isti izdaje u valuti koja je službena tj. u službenoj novčanoj jedinici, a to će nakon dana vođenja eura biti euro, dok kuna više neće biti službena novčana jedinica, niti službena valuta. Uz to, u ovom članku utvrđeno je još nekoliko odredaba općenite naravi koje će se horizontalno primjenjivati ako u bilo kojem pravnom instrumentu, podzakonskom aktu, registru, upisniku ili bilo gdje drugdje postoji pozivanje na kunu. Dakle, iznosi navedeni u kuni u pravnim instrumentima, podzakonskim propisima i registrima i (upisnicima) od dana uvođenja eura smatrat će se iznosima u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Ovo opće pravilo ne odnosi se na nominalnu vrijednost vrijednosnih papira te udjela i uloga u drugim subjektima što je uređeno u DIJELU ŠESTOM GLAVI V. ovoga Zakona. Pozivanje na kunu bez navođenja iznosa u pravnim instrumentima smatra se pozivanjem na euro. Važno je znati kako je pojam „pravni instrument“ definiran kroz odredbe Uredbu (EZ) br. 1103/97 koja utvrđuje da pojam „pravni instrumenti“ znači zakonske odredbe, upravni akti, sudske odluke, ugovori, unilateralni pravni akti, instrumenti plaćanja osim novčanica i kovanica, te ostali instrumenti s pravnim učinkom. Dakle, ovim je pojmom pokriven najširi krug instrumenata koji po bilo kojoj pravnoj osnovi imaju pravni učinak, na koje će se ako sadržavaju pozivanja na kunu primijeniti pravila preračunavanja i zaokruživanja te fiksni tečaj konverzije kako bi utvrditi iznos u eurima. Kako je u Republici Hrvatskoj u pravnim odnosima euro bio itekako prisutan i do sad je bilo uobičajeno u aktima navoditi iznose u eurima koji su se prilikom plaćanja preračunavali u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju. Od dana uvođenja eura iznosi navedeni u eurima u pravnim instrumentima koji su se do dana uvođenja eura preračunavali u kunsku protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke ili nekom drugom tečaju smatrat će se iznosima u eurima.

Vrijednosti i iznosi na potvrđi, uvjerenju, izvratku i drugom javnim ispravama o činjenicama o kojima tijelo javne vlasti i drugi (primjerice, poslodavac) vode službenu evidenciju, za razdoblja prije uvođenja eura, iskazuju se u kuni.

Također je propisano kako je numizmatička eurokovanica izdana u Republici Hrvatskoj zakonsko sredstvo plaćanja samo u Republici Hrvatskoj. Predloženom odredbom ispunjava se obveza Uredbom (EU) br. 651/2012 prema kojoj su države članice dužne poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi spriječile da se numizmatičke eurokovanice upotrebljavaju kao sredstvo plaćanja.

Člankom 14. definirana su pravila za preračunavanje i zaokruživanje. Ovaj članak je u odnosu na članak 14. iz Prijedloga zakona dorađen u skladu s mišljenjem Europske središnje banke od 14. travnja 2022. o uvođenju eura u Republici Hrvatskoj (CON/2022/15). Novčani iznosi koji se moraju platiti ili obračunati preračunavaju se uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97. Preračunavanje se pritom izvršava primjenom punoga brojčanog iznosa fiksnog tečaja konverzije te zaokruživanjem dobivenog iznosa u skladu s matematičkim pravilima zaokruživanja, pri čemu se dobiveni rezultat zaokružuje sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97, i to na dvije decimale, a na temelju treće decimale. Pri preračunavanju sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97 primjenjuje se sljedeće matematičko pravilo

zaokruživanja:

- ako je treća decimala manja od pet, druga decimala ostaje nepromijenjena
- ako je treća decimala jednaka ili veća od pet, druga decimala povećava se za jedan.

Pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga članka, kao i posebna pravila utvrđena u članku 15. ovoga Zakona odnose se i na preračunavanje cijena i novčanih iskaza vrijednosti iz ovoga Zakona, a poslovni subjekt, kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, pružatelj financijske usluge, tijelo javne vlasti, Hrvatska narodna banka, Hrvatska banka za obnovu i razvitak, Financijska agencija, HP-Hrvatska pošta d.d., Središnje klirinško depozitarno društvo d.d., Državni zavod za statistiku i drugi moraju preračunavati novčane iznose te cijene i druge novčane iskaze vrijednosti isključivo uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97 te kada je primjenjivo, sukladno članku 15. ovoga Zakona.

Članak 15. prepoznaje i određene iznimke od primjene pravila koje se odnose na zaokruživanje. Ta iznimka se odnosi na jedinične cijene roba i usluga (električne energije, komunalnih usluga, naftnih derivata, prirodnog plina, ukapljene nafte i plina i dr.) koje su i prije dana uvođenja eura bile iskazane na više od dvije decimale, koje će se nakon preračunavanja iz kune u euro zaokruživati i iskazivati s istim brojem decimala kao i prije preračunavanja. Za jedinične cijene niske vrijednosti iskazane za obračunske jedinice roba i usluga koje se koriste kao množenik za izračun cijene robe i usluga, kao i druge cijene niskih vrijednosti preračunate iz kune u euro zaokružuju se i iskazuju na više od dvije decimale, a samo se konačni iznos koji se naplaćuje smije zaokružiti na dvije decimale. Bitno je istaknuti da se na jedinične cijene roba i usluga koje se ne iskazuju u decimalama ili se iskazuju u jednoj decimali temeljem drugih propisa koji se primjenjuju, prilikom preračunavanja iz kune u euro može primjenjivati matematičko pravilo zaokruživanja na dvije decimale od koji je druga decimala uvijek nula pri čemu ako je druga decimala manja od pet, prva decimala ostaje nepromijenjena, a ako je druga decimala jednaka ili veća od pet, prva decimala povećava se za jedan.

Člankom 16. utvrđeno je kako je obveznik plaćanja dužan prije plaćanja iznosa novčanih kazni i novčanih obveza, odnosno drugih novčanih iskaza vrijednosti u kuni izrečenih prije dana uvođenja eura, a koji nisu izvršeni, preračunati te iznose u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka prestaje objavljivati tečajnu listu Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na druge valute i počinje objavljivati tečajnu listu Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute. To je izrijekom propisano u **članku 17.** Srednji tečajevi Hrvatske narodne banke za euro u odnosu na druge valute objavljeni na tečajnoj listi moći će se upotrebljavati za sve potrebe za koje se trenutno upotrebljava srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na druge valute. Na taj će se način osigurati zaštita potrošača te kontinuitet upotrebe srednjeg tečaja Hrvatske narodne banke u svim pravnim instrumentima.

Člankom 18. propisana je obveza Hrvatskoj narodnoj banci da za potrebe predopskrbe i posredne predopskrbe osigurava pravodobnu proizvodnju eurokovanica, odgovarajuće količine i distribuciju gotovog novca eura na teritoriju Republike Hrvatske u skladu s Uredbom Vijeća 729/2014 i Uredbom (EU) br. 651/2012 i ovim Zakonom.

Člankom 19. uređuje se razdoblje trajanja predopskrbe banaka novčanicama i kovanicama eura. Razdoblje predopskrbe uređeno je Smjernicom Europske središnje banke od 14. srpnja

2006. o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2006/9) i Smjernicom Europske središnje banke od 19. lipnja 2008. o izmjeni Smjernice ESB/2006/9 o određenim pripremama za prelazak na gotovinu eura te o predopskrbi i posrednoj predopskrbi euronovčanicama i eurokovanicama izvan europodručja (ESB/2008/4) (u daljnjem tekstu: Smjernice). Predopskrba banaka gotovim novcem eura nužna je kako bi banke, počevši od dana uvođenja eura, mogle građanima i poslovnim subjektima pružati uslugu zamjene kune u potrebnom obujmu. S tim u vezi, Hrvatska narodna banka započinje predopskrbu banaka euronovčanicama najranije četiri mjeseca prije dana uvođenja eura, a predopskrbu eurokovanicama najranije tri mjeseca prije dana uvođenja eura. Propisana razdoblja predstavljaju dovoljan vremenski okvir za predopskrbu banaka gotovim novcem eura. Ovim se člankom propisuje i način prijevoza novčanica i kovanica eura od strane Hrvatske narodne banke u razdoblju predopskrbe. Obzirom na iznimno velike količine gotovog novca eura za koje će biti potrebno obaviti prijevoz tijekom predopskrbe, Hrvatska narodna banka će prijevoz euronovčanica obavljati vlastitim specijalnim vozilima, uz pratnju policije, a eurokovanica neobilježenim vozilima. Svaki prijevoz gotovog novca eura obavljat će se po strogo propisanim sigurnosnim procedurama Ministarstva unutarnjih poslova i zahtjeva koji, za potrebe redovne distribucije gotovog novca, proizlaze iz zakona kojim se uređuje zaštita novčarskih institucija. Za potrebe prijevoza gotovog novca Hrvatska narodna banka i Ministarstvo unutarnjih poslova sklapaju poseban sporazum kojim detaljno uređuju sve sigurnosne aspekte prijevoza gotovog novca eura.

Prije nego što se započne s predopskrbom banke gotovim novcem eura potrebno je da banka s Hrvatskom narodnom bankom sklopi ugovor o predopskrbi kojim će se detaljno urediti sva međusobna prava i obveze tih ugovornih strana te uvjeti predopskrbe i upravo je to regulirano **člankom 20.** Navedeni ugovor najmanje mora sadržavati odredbe kojima se uređuje financijsko osiguranje, način pohrane gotovog novca eura za predopskrbu, zabrana puštanja gotovog novca eura u optjecaj prije dana uvođenja eura, ovlast Hrvatske narodne banke da provodi kontrolu banaka u smislu postupanja u skladu s ugovornim obvezama te odredbe o ugovornoj kazni za kršenje tih obveza. Oblik prihvatljivog financijskog osiguranja propisan je Smjernicom. Novčana sredstva dana kao financijsko osiguranje temeljem ugovora o predopskrbi prenose se na račun Hrvatske narodne banke koji će služiti isključivo za predopskrbu te ne mogu biti predmetom ovrhe. Iznosi financijskog osiguranja, njegovo korištenje kao i povrat, ugovorne strane uređuju navedenim ugovorom.

Člankom 21. propisuje se da je banka dužna posredno predopskrbiti poslovne subjekte, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge gotovim novcem eura koji je prethodno primila i prije dana uvođenja eura. Ugovorom o posrednoj predopskrbi banka može kao financijsko osiguranje za euro primljen u posrednoj predopskrbi, primiti novčana sredstva poslovnog subjekta, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge. U tom slučaju, banke su ovlaštene na dan uvođenja eura namiriti se iz tih sredstava. Novčana sredstva koja su predmet financijskog osiguranja ne mogu biti predmetom ovrhe. Posredna predopskrba poslovnog subjekta gotovim novcem eura, posebice trgovca, potrebna je kako bi ga se osposobilo da, u skladu sa zakonskim odredbama, od dana uvođenja eura svojim klijentima vraća eure. Posrednu predopskrbu euronovčanicama banka može započeti najranije četiri mjeseca prije dana uvođenja eura, a posrednu predopskrbu eurokovanicama najranije tri mjeseca prije dana uvođenja eura što odgovara

rokovima predopskrbe kojima Hrvatska narodna banka obavlja predopskrbu banaka gotovim novcem eura. Dakle, banka može započeti posrednu predopskrbu neposredno nakon što sama primi gotov novac eura iz predopskrbe, poštujući pri tome obvezu prethodno sklopljenog ugovora o posrednoj predopskrbi. Banka je uz posrednu predopskrbu ovlaštena obavljati i pojednostavljenu posrednu predopskrbu kao i predopskrbu početnim paketima eurokovanica. Propisano je da banka posrednu predopskrbu i pojednostavljenu posrednu predopskrbu obavlja bez naknade za poslove obrade i isplate gotovog novca eura. Pritom je utvrđeno i da banka može ugovorom o posrednoj predopskrbi za iznos nominalne vrijednosti gotovog novca eura iz posredne predopskrbe onemogućiti raspolaganje novčanim sredstvima na računu poslovnog subjekta, tijela javne vlasti, stambene štedionice, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelja financijske usluge, a na dan uvođenja eura banka se namiruje iz tih sredstava na računu. Ta će se novčana sredstva smatrati financijskim osiguranjem i neće moći biti predmetom ovrhe.

Člankom 22. opisan je način na koji se mikro poslovni subjekt pojednostavljeno posredno predopskrbljuje gotovim novcem eura i u to najranije pet dana prije dana uvođenja eura. Mikro poslovni subjekt sudjeluje u postupku pojednostavljene posredne predopskrbe u kojoj će se moći opskrbiti gotovim novcem eura u iznosu do 10.000 eura. Preduvjet za pojednostavljenu posrednu predopskrbu je potpisivanje izjave kojom se mikro poslovni subjekt obvezuje da neće raspolagati gotovim novcem eura iz posredne predopskrbe prije dana uvođenja eura. Člankom se dodatno propisuje način osiguravanja i namire za eure koji su mikro poslovnom subjektu dani u postupku pojednostavljene posredne predopskrbe. Takva sredstva se smatraju financijskim osiguranjem i ne mogu biti predmetom ovrhe.

Člankom 23. propisuje se rok u kojem se potrošač, poslovni subjekt, tijela javne vlasti, stambena štedionica, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga mogu najranije opskrbiti početnim paketima eurokovanica. Početni paket eurokovanica je paket eurokovanica koji sadrži točno određenu količinu različitih apoena eurokovanica s nacionalnom stranom Republike Hrvatske u unaprijed određenoj vrijednosti za potrošače i unaprijed određenoj vrijednosti za poslovne subjekte. Početni paket omogućuje potrošačima, poslovnim subjektima, tijelima javne vlasti, stambenim štedionicama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac, drugim vjerovnicima sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružateljima financijskih usluga da se na jednostavan i brz način posredno predopskrbe određenom količinom različitih apoena eurokovanica s hrvatskom nacionalnom stranom i to dovoljno rano (najranije mjesec dana) prije uvođenja eura. Stavkom 2. je dodatno propisano da potrošač može nabaviti početni paket eurokovanica u bilo kojoj banci bez iznimke. Opskrbu početnim paketima eurokovanica mogu u ime i za račun banke obavljati HP-Hrvatska pošta d.d. i Financijska agencija.

Člankom 24. uređuje se da se gotov novac eura pušta u optjecaj na dan uvođenja eura. Navedena odredba izuzetno je bitna zbog zabrane ranijeg puštanja u optjecaj ili korištenja gotovog novca eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, opskrbe početnim paketima eurokovanica i pojednostavljene posredne predopskrbe.

Člankom 25. uređena su pravila i rokovi u kojima potrošač može zamijeniti gotov novac kune u gotov novac eura, kao i u kojim slučajevima banka može naplatiti naknadu za tu zamjenu. Osnovno načelo zaštite potrošača iz ovoga Zakona propisuje da potrošač ne bi trebao imati

dodatne troškove pri zamjeni kune za euro (potrošač ne smije biti u financijski nepovoljnijem položaju nego što bi bio da euro nije uveden) te je u skladu s tim načelom propisano da je banka dužna u prvih 12 mjeseci od dana uvođenja eura svakom potrošaču po jednoj transakciji bez naknade zamijeniti 100 novčanica kuna i 100 kovanica kuna za iznos. Zamjenu kune za euro banka obavlja uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje. Potrošač koji želi može od banke zatražiti zamjenu i većeg broja novčanica (više od 100) i većeg broja kovanica (više od 100), ali za tu zamjenu banka može naplatiti naknadu. Pritom će banka biti ovlaštena odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura. Sve informacije o uvjetima pod kojima banka zamjenjuje kunu za euro, banka je dužna jasno i čitljivo istaknuti na vidljivim i lako uočljivim mjestima u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici.

Člankom 26. utvrđena je obveza banaka da na zahtjev svojih klijenata koji kod nje imaju otvoren račun, tijekom razdoblja od 12 mjeseci nakon dana uvođenja eura provede uslugu zamjene gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Uslugu zamjene gotovog novca kune u euro na opisani način banka će biti dužna provoditi bez naknade.

Člankom 27. uređeno je da su uz banke, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. ovlaštene zamjenjivati gotov novac kune u gotov novac eura, temeljem međusobno sklopljenih ugovora. Zamjena gotovog novca kune za gotov novac eura u Financijskoj agenciji i HP-Hrvatskoj pošti d.d. provodi se samo u razdoblju prvih 12 mjeseci od dana uvođenja eura, pod istim uvjetima i na isti način koji su propisani i za banke. Isto kao i banke, i Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. će biti za te potrebe ovlaštene odrediti iznos iznad kojeg je obvezna najava zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura, o čemu su informaciju dužne jasno i čitljivo istaknuti na vidljivom i lako uočljivom mjestu u poslovnici i na svojoj internetskoj stranici. S obzirom na razgranatost poslovne mreže Financijske agencije i HP-Hrvatske pošte d.d. na ovaj se način omogućuje znatno veći broj mjesta na kojima će se provoditi zamjena kune u euro.

Člankom 28. propisano je da će Hrvatska narodna banka nakon proteka 12 mjeseci od dana uvođenja eura bez naknade zamjenjivati gotov novac kune za gotov novac eura uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Novčanice kune će se moći zamjenjivati bez vremenskog ograničenja, dok će se kovanice kune moći zamjenjivati do isteka tri godine od dana uvođenja eura. Tijekom tog razdoblja od tri godine od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka će bez naknade zamjenjivati numizmatičke kovanice kuna.

Člankom 29. uređena su pitanja vezana uz primjenu odredaba zakona kojim se uređuje pranje novca i financiranje terorizma prilikom zamjene gotovog novca kune u gotov novac eura. Uređeno je da su za vrijeme zamjene gotovog novca kune u gotov novac eura i za vrijeme zamjene gotovog novca kune uz polog na račun u euru obveznici primjene navedenog zakona i podzakonskog propisa banke, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. S obzirom na veliki broj pravnih osoba koje će obavljati zamjenu kune za euro, kao i veliku količinu gotovog novca kune koji će biti potrebno zamijeniti, neophodna je primjena zakona kojim se uređuje pranje novca i financiranje terorizma. Dodatno, propisan je novčani prag od 15.000,00 kuna za identifikaciju stranke pri zamjeni gotovog novca kune za gotov novac eura, što je prag jednak pragu koji je u trenutno važećem zakonodavstvu propisan za ovlaštene mjenjače. Cilj navedene odredbe je rasteretiti proces zamjene gotovog novca od prikupljanja podataka kod transakcija

manjeg iznosa na način istovjetan onome koji je propisan za ovlaštene mjenjače. Ured za sprječavanje pranja novca, Hrvatska narodna banka i Financijski inspektorat mogu donijeti zajedničku smjernicu radi jedinstvene primjene propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma kod zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura. Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. obavljaju zamjenu gotovog novca kune za gotov novac eura, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi Financijska agencija ili HP-Hrvatska pošta d.d. Ako Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d. nakon obavljene zamjene gotovog novca izvršavaju polog na račun klijenta u euru u ime i za račun banke, odgovornost za postupanje u skladu s propisima kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma snosi banka. Naposljetku, s obzirom da će Hrvatska narodna banka nakon proteka 12 mjeseci od dana uvođenja eura bez naknade mijenjati gotov novac kune za gotov novac eura, važno je istaknuti kako iako Hrvatska narodna banka nije obveznik primjene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, ipak će, na odgovarajući način, primjenjivati Smjernice koje će biti donesene radi jedinstvene primjene propisa kojima se uređuje sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma kod obavljanja zamjene gotovog novca.

Člankom 30. uređeno je postupanje Hrvatske narodne banke i banaka prilikom zamjene oštećenog gotovog novca kune u euro, kao i postupanje sa sumnjivim gotovim novcem kune. Oštećenom novčanicom kune smatra se autentična novčanica kune koja je oštećena u uporabi prema standardima utvrđenima odlukom Hrvatske narodne banke kojom se uređuju minimalni standardi za strojno i ručno sortiranje novčanica prema prikladnosti. Oštećene novčanice kune imaju uvjete za zamjenu ukoliko se za zamjenu banci predoči više od 50% novčanice, a Hrvatskoj narodnoj banci 50% ili manje od 50% novčanice pod uvjetom da se predoči dokumentacija nadležne institucije (Ministarstvo unutarnjih poslova) zbog koje je došlo do uništenja novčanice. Oštećena kovanica kune jest autentična kovanica koja je oštećena u uporabi ili čiji je izgled značajno promijenjen. Oštećena kovanica kune ima uvjete za zamjenu u banci ukoliko se za zamjenu predoči cijela kovanica koja je strojno obradiva i koja je prepoznatljiva s lica i naličja, a Hrvatskoj narodnoj banci ukoliko se za zamjenu predoči cijela kovanica prepoznatljiva s lica ili naličja. Sumnjiv gotov novac jesu novčanice i kovanice čija autentičnost ne može biti jasno utvrđena ručnom obradom ili obradom pomoću uređaja ili za koji ima dovoljno razloga za sumnju da je krivotvoren. S oštećenim gotovim novcem kune postupa se u skladu s podzakonskim propisom Hrvatske narodne banke kojim se uređuje zamjena gotovog novca kune.

Kod zamjene oštećenog gotovog novca kune u gotov novac eura, primjenjuje se fiksni tečaj konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Dakle, oštećeni gotov novac kune može se zamijeniti za gotov novac eura, ali primjenom pravila za postupanje s oštećenim gotovim novcem kuna.

Člankom 31. uređena su pitanja povezana s povlačenjem gotovog novca kune. Povlačenje gotovog novca kune počinje od dana uvođenja eura i od tog dana banke više ne mogu redistribuirati gotov novac kune. S obzirom na planirane količine gotovog novca kune koji će biti povučen, propisan je i način na koji će Hrvatska narodna banka obavljati prijevoz do isteka godine u kojoj se uvodi euro. Ovim člankom propisana je i obveza Hrvatske narodne banke da osigura primjereno zbrinjavanje povučenog gotovog novca kune.

Nakon što banke predaju novčanica i kovanice kune u gotovinske centre, Hrvatska narodna banka će provjeriti zaprimljene količine te pohraniti novčanice u svoje trezore. Zatim će se u trezorima novčanice kune sukcesivno uništavati na sustavima za obradu i uništavanje novčanica.

Kovanice kune će se pohraniti u posebnom prostoru, čuvanom od strane Ministarstva obrane

Republike Hrvatske, na određeno vrijeme. Nakon toga će se, ovisno o situaciji na otvorenom tržištu metala, ili sukcesivno demonetizirati ili čuvati do isteka krajnjeg roka za zamjenu pa monetizirati kao sirovina.

Člankom 32. uređena je obveza provođenja kontrole Hrvatske narodne banke nad bankama stambenim štedionicama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac, drugim vjerovnikom sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružateljem financijskih usluga, poslovnim subjektom, uključujući i društvo za prijevoz gotovog novca kako bi se osiguralo postupanje u skladu s odredbama ovoga Zakona i podzakonskim propisima donesenim temeljem ovoga Zakona te sklopljenim ugovorima. Propisan je i obuhvat kontrole Hrvatske narodne banke. Obveza svih sudionika je da gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i početnih paketa eurokovanica drže pohranjen odvojeno od ostalog gotovog novca eura, ostalih valuta odnosno ostale imovine na primjeren način i u odgovarajućim vrijednostima kako bi se izbjegao njihov ulazak u optjecaj prije dana prelaska na gotovinu eura.

Člankom 33. propisuje se obveza Hrvatske narodne banke da nabavom odgovarajuće količine euronovčanica te osiguravanjem proizvodnje ili nabavom odgovarajuće količine eurokovanica osigurava opskrbu gotovim novcem eura na teritoriju Republike Hrvatske. Pritom je u ovom članku Hrvatska narodna banka određena kao zakoniti izdavatelj eurokovanica u granicama propisanim člankom 128. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Člankom 34. propisana je obveza banke da izvješćuje Hrvatsku narodnu banku o tijeku predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe i opskrbe početnim paketima eurokovanica. Način i rokove dostave izvješća Hrvatska narodna banka će urediti podzakonskim propisom, tj. svojom odlukom koja će biti donesena na temelju članka 37. ovoga Zakona. Propisani su i obveznici dostave izvješća s podacima o poslovanju s gotovim novcem eura te detalji, način i rokovi dostave izvješća. Obveznici dostave izvješća o poslovanju s gotovim novcem eura su banka, društvo za prijevoz gotovog novca, poslovni subjekt koji pruža usluge podizanja gotovog novca na uređajima za isplatu, Financijska agencija i HP-Hrvatska pošta d.d.

Člancima 35., 36. i 37. uređuju se autorska prava i propisuje se da je Hrvatska narodna banka nositelj isključivog prava iskorištavanja na sve načine i bez ograničenja u sadržaju, vremenu ili teritoriju iskorištavanja, autorskog djela koje je korišteno na nacionalnoj strani Republike Hrvatske na eurokovanici i autorskog djela koje je korišteno na gotovom novcu kune. Uz to, propisuju se slučajevi u kojima je dopuštena reprodukcija cijelog ili dijela autorskog djela koje je korišteno na nacionalnoj strani Republike Hrvatske na eurokovanici ili gotovom novcu kune bez prethodne suglasnosti Hrvatske narodne banke. Uz to, za potrebe Uredbe (EU) br. 1210/2010, Hrvatska narodna banka navodi se kao nacionalno nadležno tijelo za provedbu kontrole provjere autentičnosti kovanica eura. Temeljem Uredbe (EU) br. 1210/2010 Hrvatska narodna banka ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti kreditnim institucijama i drugim pružateljima usluga platnog prometa u okviru njihovih platnih aktivnosti, kao i svim drugim institucijama koje sudjeluju u obradi novčanica i kovanica i njihovoj distribuciji javnosti, uključujući ovlaštene mjenjače i prijevoznike financijskih sredstava, ali ne i drugim gospodarskim subjektima kao što su trgovci i casina kada sudjeluju u obradi novčanica i njihovoj distribuciji javnosti putem bankomata.

Kao podzakonski propis koji Hrvatskoj narodnoj banci osigurava mogućnost izricanja mjera za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti utvrđenih pri kontroli provjere

autentičnosti i prikladnosti euronovčanica navedena je Odluka ESB2010/14. Temeljem Odluke ESB2010/14 Hrvatska narodna banka ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti kreditnim institucijama i drugim pružateljima usluga platnog prometa u okviru njihovih platnih aktivnosti, kao i svim drugim institucijama koje sudjeluju u obradi novčanica i kovanica i njihovoj distribuciji javnosti, uključujući ovlaštene mjenjače i prijevoznike financijskih sredstava. Hrvatska narodna banka ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti i drugim gospodarskim subjektima kao što su trgovci i casina kada sudjeluju u obradi novčanica i njihovoj distribuciji javnosti putem bankomata.

Hrvatska narodna banka provodi posrednu i neposrednu kontrolu poslovanja s gotovim novcem kreditnih institucija i poslovnih subjekata koji su obveznici primjene propisa o poslovanju s gotovim novcem i ovlaštena je izreći mjere za otklanjanje nepravilnosti odnosno nezakonitosti u slučaju postupanja protivno propisima o poslovanju s gotovim novcem.

U **članku 38.** naveden je sadržaj koji će se detaljnije urediti odlukama iz nadležnosti Hrvatske narodne banke.

Člankom 39. definirano je da razdoblje dvojnog optjecaja traje 14 dana od dana uvođenja eura. Dvojni optjecaj je jedan od osnovnih pojmova iz Nacionalnog plana i jedan od najvažnijih u ovom cijelom procesu, a već je u pojmovima definiran kao optjecaj u kojem se prilikom transakcija gotovim novcem istodobno koriste kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja. To razdoblje će započeti danom uvođenja eura u 00:00 sati i završit će zaključno s četrnaestim danom u 24:00 sata. Ako dan uvođenja eura bude 1. siječnja 2023. razdoblje dvojnog optjecaja bit će razdoblje od 1. siječnja 2023. 00:00 sati do 14. siječnja 2023. u 24:00 sata. Tijekom tih 14 dana prilikom gotovinskih transakcija istodobno će se u optjecaju koristiti kuna i euro kao zakonsko sredstvo plaćanja i to na način i pod uvjetima koji su propisani u ovim Zakonom, dakle potrošači će tijekom tih 14 dana moći i dalje sve plaćati gotovim novcem kune, ali istovremeno i gotovim novcem eura.

Člankom 40. definirano je kako će tijekom 14 dana, koliko će trajati razdoblje dvojnog optjecaja, primatelj plaćanja npr. trgovac, pravna osoba s javnim ovlastima i svi drugi poslovni subjekti biti dužni potrošaču koji je platio gotovim novcem kune ostatak vratiti u gotovom novcu eura. Tijekom tih 14 dana dvojnog optjecaja primatelj plaćanja će u trenutku naplate biti dužan u jednoj transakciji prihvatiti do 50 komada kovanica kune i odgovarajući broj novčanica kune, primjenjujući propise o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma koji se odnose na ograničenja naplate ili plaćanja u gotovini. Iznimno ako primatelj plaćanja nije u objektivnoj mogućnosti ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura, može ostatak vratiti u gotovom novcu kune i gotovom novcu eura ili samo gotovom novcu kune. To bi se primjerice odnosilo na trgovine u ruralnim i slabije naseljenim mjestima, čiji je pristup bankama ograničen te na druge primatelje plaćanja koji će tijekom razdoblja dvojnog optjecaja ostatak moći vratiti u gotovom novcu kune i gotovom novcu eura ili samo gotovom novcu kune, ako nije moguće ostatak iznosa vratiti u gotovom novcu eura.

Članak 41. propisuje da tijekom razdoblja dvojnog optjecaja automati za igre na sreću, automati za zabavne igre, te samoposlužni uređaji za prodaju roba i usluga mogu koristiti gotov novac kune ili gotov novac eura. S druge strane, bankomati i drugi samoposlužni uređaji u bankovnom poslovanju od dana uvođenja eura isključivo isplaćuju gotov novac eura. Također je propisano da ovlašteni mjenjač ne može primiti gotov novac kune pri prodaji stranog gotovog novca tijekom razdoblja dvojnog optjecaja. Naime, sukladno ovom Zakonu ovlašteni mjenjači neće smjeti vršiti zamjenu gotovog novca kune u gotov novac eura, međutim nastaviti će

obavljati mjenjačke poslove i nakon uvođenja eura, odnosno vršiti će otkup stranoga gotovog novca (npr. američkog dolara) za gotov novac eura te će za gotov novac eura prodavati strani gotov novac. Nemogućnost vršenja zamjene gotovog novca kune u gotov novac eura, uz nastavak obavljanja mjenjačkih poslova, mogla bi dovesti, tijekom razdoblja dvojnog optjecaja, do nesporazuma između ovlaštenih mjenjača i njihovih klijenata (fizičkih osoba). Naime, ako bi ovlašteni mjenjači tijekom razdoblja dvojnog optjecaja mogli primiti kune i vraćati ostatak u kunu (npr. pri prodaji gotovog novca američkog dolara), ne može se isključiti mogućnost da bi njihovi klijenti očekivali da mogu vršiti i zamjenu gotovog novca kune u gotov novac eura.

Člankom 42. uređuju se opća pravila dvojnog iskazivanja na način da se izrijekom propisuje koji subjekti imaju obvezu dvojnog iskazivanja prema potrošačima. Pritom je utvrđeno i da se ne treba dvojno iskazivati prema osobama koje djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada i/ili u okviru političke aktivnosti i/ili političke promidžbe i/ili u okviru gospodarske djelatnosti izvan registrirane trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti), primjerice iznajmljivači za pružanje usluga smještaja i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koji imaju samo obvezu upisa samo u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava.

Osim obveze dvojnog iskazivanja koja se odnosi na potrošače, propisuje se i obveza dvojnog iskazivanja i za druge subjekte u specifičnim područjima koja imaju znatan utjecaj na prava i obveze građana (prilikom izdavanja pojedinačnih akata tijela javne vlasti kao što su, primjerice porezna rješenja te za poslodavce prilikom dostave isprave o isplati plaće i drugih iznosa koji se isplaćuju radniku), kao i Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ili drugog subjekta koji dostavlja obavijest o mirovinskim primanjima, kako bi se građane na transparentan i prikladan način upoznavalo s budućom službenom valutom. Uz to, zbog određenih sličnosti sa plaćama utvrđena je obveza dvojnog iskazivanja i u ugovoru o djelu te u autorskopravnom ugovoru, a dodatno je zbog značajnog utjecaja propisana obveza dvojnog iskazivanja u rješenju o ovrsi i to na način utvrđen u članku 53. ovoga Zakona.

U članku 43. utvrđena su razdoblja dobrovoljnog i obveznog dvojnog iskazivanja.

Razdoblje dobrovoljnog dvojnog iskazivanja počinje od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a to će uslijediti prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije. Od tada poslovni subjekti mogu krenuti s dvojnim iskazivanjem, a tada će nedvojbeno znati i fiksni tečaj konverzije što je podatak bez kojega se ne može ispravno primijeniti pravilo preračunavanja iz ovoga Zakona. Obvezno dvojno iskazivanje je razdoblje koje započinje prvog ponedjeljka u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca u kojem istekne 30 dana od dana donošenja uredbe koju će Vijeće EU donijeti u skladu s člankom 140. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a kojom će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije te završava protekom 12 mjeseci od dana uvođenja eura. Primjerice, ako navedena uredba Vijeća EU bude donesena u mjesecu srpnju 2022., rok od 30 dana će proteći u kolovozu i obveza dvojnog iskazivanja će nastupiti prvog ponedjeljka u rujnu, tj. 5. rujna 2022.

Dakle, nema zapreke da poslovni subjekti početi dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti i ranije tj. odmah nakon stupanja na snagu ovoga Zakona jer će tada nedvojbeno biti poznat fiksni tečaj konverzije koji je nužan kako bi se na ispravan način primijenile odredbe ovoga DIJELA Zakona. Prilikom dvojnog iskazivanja cijena i drugih novčanih iskaza vrijednosti, cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti iskazani koji nisu iskazani u službenoj novčanoj jedinici, tj. u službenoj valuti su informativnog karaktera tj. usmjereni su na informiranje koliko bi pojedina cijena ili drugi novčani iskaz vrijednosti iznosi u novčanoj jedinici koja je bila ili će biti službena novčana jedinica.

Odredbe **članka 44.** propisuju obvezu dvojnog iskazivanja cijena roba i usluga za poslovne subjekte u poslovnim prostorijama na prodajnom mjestu ili na robi, odnosno na cjeniku, na internetskoj stranici, u obavijestima koje se potrošaču daju prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija i ugovora na daljinu, u ponudi ili ugovoru na trajnom mediju, tijekom provođenja oglašavanja u bilo kojem obliku, kojim se nudi prodaja robe ili usluge te putem drugih oblika iskazivanja cijena. Dodatno, zbog važnosti potrebno je dvojno iskazati i ukupan iznos u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču, uključujući i obavijesti o cesiji te pojedinačne obavijesti koje se dostavljaju potrošačima nakon cesije o nepodmirenom dugu u kojima se dvojno iskazuje ukupan iznos za naplatu na tom aktu koji se dostavlja potrošaču. Obveza dvojnog iskazivanja se međutim ne odnosi na akte deklaratorne naravi kao što su izvodi otvorenih stavaka i konto kartice. Drugim riječima, prilikom dvojnog iskazivanja cijena prema potrošačima, potrebno je dvojno iskazati cijene na svaki dostupni način, te putem svih dostupnih medija, uz jednu iznimku, koju je bilo potrebno propisati uzimajući u obzir samu prirodu oglašavanja. Naime, propisano je da se obveza dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge ne odnosi na oglašavanje putem radijskih programa i glasovnih poruka u ostalim oblicima oglašavanja. Razlog tome jest da dvojno navođenje prilikom oglašavanja tim specifičnim medijima, koji se oslanjaju isključivo na usmeno prenošenje obavijesti, ne bi doprinijelo svrsi jasnog i transparentnog informiranja potrošača već bi, naprotiv, dovelo do konfuzije potrošača, a troškovi koje bi poslovni subjekti imali prilikom provođenja takvog oglašavanja bi se istovremeno povećali zbog povećanja minutaže prilikom takvog oglašavanja. Također, propisuje se razdoblje unutar kojeg poslovni subjekt ima obvezu dvojno iskazati cijenu te da to mora učiniti na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način. Dodatno, propisana je obveza poslovnog subjekta jasno, čitljivo, vidljivo i lako uočljivo istaknuti fiksni tečaj konverzije prilikom dvojnog iskazivanja cijena u poslovnim prostorijama, na internetskoj stranici, u obavijestima koje se potrošaču daju prije ili tijekom sklapanja ugovora izvan poslovnih prostorija, u ponudi na trajnom mediju koju poslovni subjekt dostavlja potrošaču nakon telefonskog razgovora tijekom kojeg mu je dao ponudu, tijekom provođenja oglašavanja u bilo kojem obliku, a usmjereno je na promociju robe ili usluge i putem drugih oblika iskazivanja cijena. Također, propisane su i iznimke od obveze dvojnog iskazivanja cijena prema potrošačima za određene poslovne subjekte za koje bi prilagodba dvojnog iskazivanja cijena bila teško ostvariva iz tehničkih, operativnih ili drugih razloga, ili bi isto bilo ostvarivo uz nerazmjerne troškove. Odredbama ovoga članka predviđeno je nekoliko kategorija iznimki od obveze dvojnog iskazivanja cijena prema potrošačima. Tako su sukladno stavku 4. podstavku 1. ovoga članka od obveze dvojnog iskazivanja oslobođeni poslovni subjekti koji prodaju robu i usluge na specifičan način i na specifičnim lokacijama, gdje bi, obzirom na način (primjerice, putem automata), ograničen prostor (na štandovima) i metode prodaje (OPG-ovi, objekti privatnih iznajmljivača koji pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, kiosci, pokretna prodaja, proizvodni objekti, prigodna prodaja na sajmovima, izložbama i slično), dvojno iskazivanje cijena rezultiralo većim troškovima za poslovne subjekte u odnosu na korist koju bi potrošač imao u slučaju da bi se cijene dvojno iskazivale, posebice iz razloga što bi, radi ograničenosti prostora prilikom provođenja prodaje na navedenim lokacijama, dvojno iskazivanje cijena moglo rezultirati dovođenjem potrošača u zabludu radi nepreglednosti iskazanih cijena. Nadalje, stavkom 4. podstavkom 2. ovoga članka utvrđeno je kako su od obveze dvojnog iskazivanja izuzeti oni oblici iskazivanja cijena gdje bi dvojno iskazivanje putem navedenih oblika uzrokovalo nesrazmjerne troškove poslovnim subjektima, posebice uzimajući u obzir da bi tehnička prilagodba softvera navedenih oblika iskazivanja iziskivala ne samo iznimne financijske troškove, već dugo vremensko razdoblje, radi čega bi postojala realna mogućnost da poslovni subjekti ne bi bili u mogućnosti pravovremeno osigurati dvojno iskazivanje cijena kako bi postupali u skladu s odredbama ovoga Zakona, kao što su primjerice totemi benzinskih postaja, fiksni paneli i ostali fiksni stupovi s iskazanim cijenama i agregati

te na uređajima koji služe kao električne punionice i drugo. Štoviše, za određene oblike iskazivanja prilagodba dvojnog iskazivanju rezultirala bi potrebom nabave potpuno novih uređaja, budući da se postojeći sustavi određenih oblika iskazivanja ne mogu prenamijeniti i prilagoditi dvojnog iskazivanju, što bi rezultiralo još znatnijim troškovima za poslovne subjekte. Naposljetku, stavkom 5. ovoga članka propisana je i treća kategorija iznimaka od obveze dvojnog iskazivanja cijena, koja se odnosi one situacije gdje je cijena u kuni već istaknuta na samoj robi, te bi ponovno tiskanje/puštanje u promet takvih artikala s dvojnog iskazanim cijenama predstavljalo nepotreban i prekomjeran trošak. Potrebno je naglasiti da, u slučaju gore opisanih iznimaka od obveze dvojnog iskazivanja za određene poslovne subjekte, poslovni subjekti i dalje imaju obvezu dvojnog iskazivati cijene na računu koji ispostavljaju potrošačima i to na način da na računu mora biti dvojnog iskazan ukupan iznos računa, ali i putem drugih oblika i načina iskazivanja cijena koji ovim podstavcima predmetnog članka nisu izuzeti (primjerice, u poslovnim prostorijama, na internetskim stranicama, prilikom oglašavanja i slično), čime će se potrošačima osigurati pravovremena, transparentna i potpuna informacija o cijenama robe i usluga u kuni i euru, što je i jedan od osnovnih ciljeva istaknutih u Nacionalnom planu zamjene, ali i u skladu je s načelom transparentnosti i informiranosti. Odredbe ovoga članka na odgovarajući način se primjenjuju na pravne osobe koje djeluju u svoje ime, a za račun poslovnog subjekta ili u ime i za račun poslovnog subjekta.

Članak 45. odnosi se na sve one akte i robu koja je izdana, odnosno tiskana i bila je u prodaji prije dana uvođenja eura, a na kojoj su iznosi iskazani u kuni. Izrijekom se navodi da nastavljaju vrijediti i nakon dana uvođenja eura do potrošnje zaliha uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakon. To se odnosi na legitimacijske papire, poštanske marke, frankirane markice, državne biljege, lutrijske igre s unaprijed utvrđenim rezultatom, kupone za popust, kupone u vrijednosti vraćene robe, ambalažu s iskazanim piktogramom povratne naknade, prepaid bonovi, vrijednosne kartice, poklon kartice, knjige i druge periodičke publikacije, službene obrasce i tiskanice. Za bolje razumijevanje ovoga članka valja napomenuti kako je pojam legitimacijski papiri pojam iz zakona kojim se uređuju obvezni odnosi. Iz članka 1158. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“, br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21.) proizlazi da se taj pojam odnosi na željezničke karte, kazališne i druge ulaznice, bonove i druge slične isprave koje sadrže određenu obvezu za njihova izdavatelja, a u kojima nije označen vjerovnik, niti iz njih ili okolnosti u kojima su izdane proizlazi da se mogu ustupiti drugome. U legitimacijske papire, osim željezničkih karata ubrajaju se i druge karte za javni prijevoz. U obuhvat ovoga članka ulaze i prepaid bonovi, kao i unaprijed plaćene kartice za telefonske govornice.

Člankom 46. definiran je obuhvat obveznika primjene dvojnog iskazivanja i to na način da uz kreditne institucije obuhvaća i ostale subjekte poput kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje. Isto tako ovim člankom Zakona je precizirano da obveza dvojnog iskazivanja postoji isključivo u odnosu s potrošačima. Ovim člankom propisan je dakle opseg informacija koje moraju biti dvojnog iskazane i to na način da se u vremenu dvojnog iskazivanja potrošaču koji je korisnik različitih usluga pruži korisna informacija koja ima dodanu vrijednost. Uz usluge koji potrošači koriste propisano je dvojnog iskazivanje bitnih informacija vezanih uz potrošačke kredite. Na taj način u potpunosti se primjenjuje jedno od načela zbog kojih dvojnog iskazivanje pri uvođenju nove valute i postoji, a to je da se potrošaču pruže one informacije koje će mu pomoći da lakše prihvati uvođenje nove valute te da se otklone sumnje da bi samo uvođenje nove valute imalo negativne posljedice na položaj potrošača u odnosu na obveznike primjene dvojnog iskazivanja. Upravo zato je odabir usluga za koje je taksativno propisana obveza dvojnog iskazivanja sveden na najčešće korištene i s aspekta potrošača

najbitnije usluge i kreditne proizvode iz široke lepeze proizvoda i usluga koje potrošačima pružaju kreditne institucije, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje koji su obvezni dvojno iskazivati. To su u prvom redu cijene i drugi novčani iskazi vrijednosti tarifa naknada. U izvješću o stanju i prometu na transakcijskom računu koji je do dana uvođenja eura bio kunski račun bit će potrebno dvojno iskazati početno i završno stanje računa te iznos prekoračenja. Pri pružanju usluge internetskog i mobilnog bankarstva za transakcijski račun koji je do dana uvođenja eura bio kunski račun potrebno je dvojno iskazati stanje računa i iznos prekoračenja ili raspoloživog stanja na najmanje jednom izborniku/ekranu u prikazu o računu. Na bankomatima pri isplati gotovog novca potrebno je dvojno iskazati ponuđene predefinirane iznose na ekranu, te stanje računa kod upita u stanje računa ako je dostupno na ekranu i ispisu, pod uvjetom da se gotov novac isplaćuje klijentu čiji račun vodi vlasnik/korisnik bankomata. Kod ugovora o potrošačkom kreditu u kuni koji je odobren ili se nudi prije dana uvođenja eura potrebno je dvojno iskazati ukupan iznos kredita i iznos obroka ili anuiteta u otplatnom planu i u Europskom standardiziranom informativnom obrascu (ESIS), kod godišnje obavijesti o stanju kredita u kuni potrebno je dvojno iskazati stanje nedospjelog dugovanja i dospjelo, a neplaćeno dugovanje dok je kod godišnje obavijesti o stanju depozita u kuni potrebno dvojno iskazati stanje depozita. Naposljetku, ovim člankom se propisuje i da je kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužan u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazati tarifu naknada i fiksni tečaj konverzije u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način.

Člankom 47. propisuje se posebna obveza za dvojno iskazivanje kod pružatelja financijskih usluga, kreditne institucije koja pruža financijske usluge, distributera osiguranja i osoba koje su uključene u distribuciju financijskih instrumenata u smislu posebnih propisa. Ovim se člankom detaljno propisuju koje je informacije potrebno dvojno iskazati kod osiguranja i to uključujući ugovore o osiguranju koji su sklopljeni ili se nude u kuni, u ugovoru o osiguranju i informacijama koje se dostavljaju za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju te u informacijama koje se dostavljaju prilikom isplate osigurnine odnosno naknade štete u kuni. U stavku 3. navedene su bitne informacije koje je potrebno dvojno iskazati kod ugovora o leasingu, s posebnim naglaskom na ugovore o leasingu u kuni koji je odobren ili se nudi prije dana uvođenja eura. Isto tako, propisane su i bitne informacije koje se dvojno iskazuju kod mirovinskih programa i ugovora o mirovini s članom obveznog mirovinskog fonda, prilikom upravljanja kako obveznim, tako i dobrovoljnim mirovinskim fondovima te prilikom pružanja informacija od strane Središnjeg registra osiguranika. Dodatno propisuje se koje su to bitne informacije koje se moraju dvojno iskazati prilikom pružanja investicijske i pomoćne usluge potrošaču kao malom ulagatelju u smislu posebnih propisa te prilikom upravljanja investicijskim fondovima koji se nude potrošaču kao malom ili kvalificiranom ulagatelju u smislu propisa koji uređuju osnivanje i poslovanje investicijskih fondova. Kada je riječ o Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. ono će morati dvojno iskazati iznose navedene u njegovom cjeniku usluga, dok će se bitnim informacijama koje je potrebno dvojno iskazati smatrati i iznosi navedeni u cjeniku usluga Zagrebačke burze i podaci o ukupnom prometu na mjestu trgovanja i zaključnoj cijeni pojedinog financijskog instrumenta koji je uvršten na mjesto trgovanja u Republici Hrvatskoj. Uz potrebu dvojnog iskazivanja tarife naknada odnosno cjenika usluga potrebno je u razdoblju dvojnog iskazivanja u poslovnim prostorijama i na internetskoj stranici na jasan, čitljiv i lako uočljiv način iskazati i fiksni tečaj konverzije.

U **članku 48.** razrađena je obveza dvojnog iskazivanja u tijelima javne vlasti. Pod pojmom tijela javne vlasti podrazumijevaju se proračunski i izvanproračunski korisnik kako je uređeno propisom kojim se uređuje sustav proračuna, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te pravne osobe s javnim ovlastima izuzev trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske i/ili u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i trgovačka društva koja je osnovalo takvo društvo. Tijelo javne vlasti dužno je u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u sudskim, upravnim i drugim pojedinačnim aktima koje donosi. U takvim će aktima biti nužno dvojno iskazati ukupan iznos novčane obveze ili prava uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Iznimno od obveza dvojnog iskazivanja neće se odnositi na ugovore koje tijelo javne vlasti sklapa sa poslovnim subjektima i drugim tijelima javne vlasti. Tijela javne vlasti koja posluju isključivo s poslovnim subjektima, kreditnim institucijama, kreditnim unijama, institucijama za platni promet, institucijama za elektronički novac, drugim vjerovnikom sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružateljima financijskih usluga koja nisu dužna dvojno iskazivati cijene i druge novčane iskaze vrijednosti u aktima koje donose s obzirom da je dvojno iskazivanje primarno usmjereno prema potrošačima prvenstveno zbog praćenja povećanja cijena. Nije u skladu s temeljnim načelima ovoga Zakona da spomenute institucije dvojno iskazuju prema svojim subjektima nadzora, primjerice jer je riječ o pravnim osobama. Tijelo javne vlasti, na potvrdi, uvjerenju, izvratku i drugoj javnoj ispravi o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju za razdoblje prije uvođenja eura, cijenu i drugi novčani iskaz vrijednosti iskazuje u kuni, a za činjenice koje se tiču razdoblja nakon uvođenja eura u eurima. Ostale novčane vrijednosti, dakle pojedine stavke temeljem kojih je utvrđen ukupan iznos obveze ili prava na pojedinačnom aktu nije potrebno dvojno iskazivati. Akte koje su tijela javne vlasti izdala prije početka dvojnog iskazivanja, nije potrebno ponovno izdavati u skladu s ovim Zakonom.

Člankom 49. utvrđeno je obveza da se u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja u prilogu uz državni proračun dvojno iskazuju novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna.

Općim dijelom državnog proračuna smatra se dio sadržaja proračuna u smislu zakona kojim je uređen proračun. Sukladno Zakonu o proračunu („Narodne novine“, broj 144/21.), koji je na snazi od 1. siječnja 2022., opći dio državnog proračuna dio je državnog proračuna koji sadrži sažetak Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja te Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja. Račun prihoda i rashoda proračuna sastoji se od prihoda i rashoda iskazanih prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji te rashoda iskazanih prema funkcijskoj klasifikaciji. U Računu financiranja iskazuju se primici od financijske imovine i zaduživanja te izdaci za financijsku imovinu i otplate instrumenata zaduživanja prema izvorima financiranja i ekonomskoj klasifikaciji. Novčani iskazi vrijednosti sadržani u sažetku Računa prihoda i rashoda i Računa financiranja iz općeg dijela državnog proračuna će se u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja iskazivati dvojno tj. i u kuni i u eurima. Preporuka će biti da, sukladno obvezi primjene načela transparentnosti, kao jednog od osnovnih proračunskih načela, ali i načela koja primjenjuju tijela javne vlasti, i općine, gradovi i županije iste iskaze vrijednosti dvojno iskazuju u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja. Što se tiče pravila za predlaganje proračuna i financijskih planova u razdoblju koje prethodi danu uvođenja eura, to je pravilo razrađeno kroz članak 69. ovoga Zakona.

Kako i tijela javne vlasti mogu na tržištu nuditi izvođenje radova ili posla, isporuku robe ili pružanje usluga radi ostvarivanja dobiti ili dohotka **člankom 50.** propisano je da će u takvim situacijama tijela javne vlasti morati u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja prilikom

iskazivanja cijena robe i usluga primjenjivati pravila koja su u članku 44. ovoga Zakona propisana za poslovne subjekte.

Člankom 51. se poslovnom subjektu i Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak propisuje obveza, pri ispostavljanju računa potrošačima, dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Ova se obveza odnosi i na tijela javne vlasti koja su također dužna pri ispostavljanju računa potrošaču, u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja dvojno iskazati ukupan iznos računa uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Kreditna institucija, kreditna unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac, drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje i pružatelj financijskih usluga dužni su u razdoblju dvojnog iskazivanja pri ispostavljanju fiskaliziranog računa potrošaču dvojno iskazati ukupan iznos na računu uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Iznimka je propisana pri ispostavljanju računa za obavljanje mjenjačkih poslova u kojem se slučaju na računu ne iskazuje dvojno niti se prikazuje fiksni tečaj konverzije.

Nacionalni plan definirao je kako će se osim na stavke potrošnje, kao što su računi u trgovinama, računi za komunalne usluge, cjenici i katalozi, dvojno iskazivanje primjenjivati i na primanja stanovništva (npr. izvješća o isplati plaća, mirovina ili socijalnih naknada, izvješća o stanju bankovnih računa, izvješća o vrijednosti udjela u investicijskim ili mirovinskim fondovima). Slijedom toga, u **članku 52.** navedeno je kako će u razdoblju dvojnog iskazivanja poslodavac biti dužan na ispravi o isplati plaće, naknadi plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju propisa kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen radniku na račun. Naravno poslodavci mogu sve iznose na navedenim potvrdama iskazivati dvojno, međutim u svakom slučaju je to dužan učiniti za ukupan iznos isplaćen radniku na račun. Iznimno od obveze dvojnog iskazivanja izuzet je putni nalog pri čemu je važno napomenuti kako zaposlenici mogu predujmove za službena putovanja koji su isplaćeni do dana uvođenja eura, a koji su obračunati nakon dana uvođenja eura, u prvih 14 dana od dana uvođenja eura vratiti u kuni ili u euru ako isti vraća uplatom putem blagajne. U tom razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja naručitelj koji sklapaju ugovore o djelu i autorskopravne ugovore bit će dužni u takvim ugovorima dvojno iskazati ukupan iznos koji će biti isplaćen izvršitelju uz prikaz fiksnog tečaja konverzije. Kako je naprijed i navedeno, a sukladno Nacionalnom planu u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ili drugi isplatitelj mirovine dužan je na obavijesti o mirovinskim primanjima dužan je dvojno iskazati ukupan iznos isplaćen umirovljeniku uz prikaz fiksnog tečaja konverzije.

Člankom 53. propisuje se kako je u razdoblju obveznog dvojnog iskazivanja potrebno dvojno iskazati novčane iskaze vrijednosti u rješenju o ovrsi koje donosi javni bilježnik ili sud te drugo tijelo javne vlasti pri čemu je u rješenju potrebno navesti fiksni tečaj konverzije.

Kako je i navedeno u članku 8. gdje je razrađeno načelo neprekidnosti pravnih instrumenata činjenica da će euro postati službena valuta ne smije dovesti do bilo kakvih promjena drugih odredaba tj. uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna. Ovo načelo (engl. *continuity of contracts and other legal instruments*) je utvrđeno kroz Uredbu (EZ) br. 1103/97 i sukladno njemu uvođenje eura ne smije utjecati na valjanost postojećih ugovora i drugih pravnih instrumenata u kojima se navodi nacionalna valuta. Drugim riječima, prelazak s nacionalne valute na euro ne daje pravo niti jednoj strani da jednostrano raskine valjani ugovor ili drugi pravni instrument ili mijenja njegove pojedine odredbe. To je razrađeno u **članku 54.** Naravno i ovdje je zadržano pravilo suglasnosti volja strana pa se

stranke mogu izrijekom drukčije dogovoriti, a neke od izmjena proizlaze i iz odredaba ovoga Zakona te mogu biti izrijekom drukčije uređeni i posebnim propisom. Dodatno, pojašnjeno je i da ugovor i drugi pravni instrument, dakle bilo koji akt koji ima pravni učinak koji je ugovoren u kuni s valutnom klauzulom u drugoj valuti koja nije euro, smatra se ugovorom koji je ugovoren u euru ili drugim pravnim instrumentom u euru s valutnom klauzulom u drugoj valuti.

Člankom 55. propisana je osnovna obveza institucija koje vode depozitne, štedne i transakcijske račune te druge račune za plaćanje, izdaju platne instrumente i vode ostale evidencije, da iznose na tim računima koji se vode u kuni preračunaju u eure bez naknade koristeći pri tome fiksni tečaj konverzije u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno odredbama ovoga Zakona. Pri izvršavanju preračunavanja izričito je propisano da ne smije doći do izmjene jedinstvenog broja računa kako se ne bi nametali dodatni zahtjevi imateljima tih računa. Obveza postupanja na navedeni način odnosi se jednako na Hrvatsku narodnu banku, Hrvatsku banku za obnovu i razvitak, kreditnu instituciju, kreditnu uniju, instituciju za platni promet, instituciju za elektronički novac, drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje u odnosu na sve korisnike njihovih usluga. Obveza preračunavanja ne primjenjuje se na ugovore o depozitu i ugovore o štednom računu koji su ugovoreni u kuni uz valutnu klauzulu u euru jer se iznos iskazan u kuni uz valutnu klauzulu u euru iskazuje kao iznos u euru koji proizlazi iz ugovornog odnosa. Ovakvom odredbom zapravo se računi koji su i prije dana uvođenja eura bili vezani uz euro, iskazuju u toj valuti.

Osiguranje kontinuiteta ugovora osim navedenim odredbama postiže se i odredbom kojom se osigurava da dane punomoći za raspolaganje sredstvima po određenim računima a na kojima je došlo do preračunavanja, ostaju valjane i samo preračunavanje na njih nema utjecaj.

Radi izbjegavanja nastanka dodatnih troškova u obliku naknada za vođenje računa, izrijekom je dana mogućnost imatelju računa koji je prije dana uvođenja eura imao račun i u kuni i u euru, da u roku od 60 dana od dana uvođenja eura iskoristi pravo da bez naknade zatvori jedan ili više računa i prenese sredstva evidentirana na tim računima na račun po njegovom izboru u kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac. Dakle, odredbom se omogućava svakom imatelju računa koji nakon preračunavanja ima dva računa u euru (raniji kunski koji je preračunat i euro i raniji eurski) da zatvori jedan od tih računa kako bi naknadu za vođenje računa sveo samo na naknadu za vođenje samo jednog računa. Naravno, ova mogućnost postoji samo za račune koji se vode u istoj kreditnoj instituciji, kreditnoj uniji, instituciji za platni promet i instituciji za elektronički novac.

Članak 56. uređuje postupanje s nalogom za plaćanje u kuni koji je izdan (ispostavljen) za plaćanje prije dana uvođenja eura a plaćanje po njemu provodi se nakon dana uvođenja eura. Člankom je propisan mehanizam za postupanja kreditne institucije s izdanim nalogom za plaćanje (uplatnicom) u papirnatom obliku, koje su pružatelji komunalnih usluga i drugi poslovni subjekti te tijela javne vlasti dostavili korisnicima svojih usluga. Na ovaj način osigurana je i mogućnost korištenja 2D bar koda koji je otisnut na takvom nalogu za plaćanje (uplatnici). Kreditna institucija je pri tome obvezne u razdoblju od šest mjeseci od dana uvođenja eura tj. do isteka šest mjeseci od dana uvođenja eura iznos s naloga za prijenos (uplatnice) koji je iskazan u kuni konvertirati u euro te ga u euru i izvršiti. Također, propisano je postupanje kreditnih institucija s nalogom za plaćanje u kuni koji je, najčešće elektronskim putem, zaprimljen prije dana uvođenja eura, ali sa zadanim rokom izvršenja koji slijedi nakon dana uvođenja eura, kao što su npr. nalog izravnog terećenja koji temeljem ovlaštenja korisnika usluga, u svrhu plaćanja izdanog računa, na izvršenje kreditnoj instituciji podnose pružatelji komunalnih, telekomunikacijskih ili drugih usluga. Kreditna institucija je u tom slučaju također dužna konvertirati kunski iznos u eure i izvršiti ga u euru.

Kako bi se osigurala primjena načela neprekidnosti ugovora kod ugovora o kreditu u kuni i kod ugovora o leasingu u kuni **člankom 57.** utvrđuje se kako je na dan uvođenja eura potrebno iznose iz tih ugovora preračunati iz kune u euro. Iz tog je razloga, ovim člankom detaljno propisano da se pravilo preračunavanja primjenom fiksnog tečaja konverzije i prema pravilima za preračunavanje iz ovoga Zakona, preračunavaju sljedeći iznosi: nedospjeli iznos glavnice u kuni, dospjeli obračunati a neplaćeni iznos glavnice u kuni, ostale nedospjele iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa i ostale dospjele obračunate a neplaćene iznose u kuni koji proizlaze iz ugovornog odnosa. Iznimno od tog pravila, kod ugovora o kreditu i kod ugovora o leasingu u kuni s valutnom klauzulom u euru te kod ugovora o osiguranju u kuni s valutnom klauzulom u euru svi iznosi koji proizlaze iz ugovornog odnosa a iskazani su u euru ostaju u euru kako je bilo ugovoreno prije dana uvođenja eura.

Budući da je Nacionalnim planom utvrđeno da kod ugovora o kreditu ugovorenih uz fiksnu kamatnu stopu ta kamatna stopa ostaje ista, **člankom 58.** propisano je pravilo za ugovor u kojemu je ugovorena fiksna kamatna stopa. U takvim ugovorima kamatna stopa ostaje nepromijenjena.

Člankom 59. propisuje se pravila za ugovore u kojima je ugovorena promjenjiva kamatna stopa. Kao opće pravilo navodi se da u ugovoru u kojemu je ugovorena promjenjiva kamatna stopa, parametar uz koji je ugovorena promjenjiva kamatna stopa nakon dana uvođenja eura ostaje kakav je bio ugovoren prije dana uvođenja eura. No, propisuju se i tri iznimke. Prva iznimka odnosi se na slučajeve kada je kao ugovoreni parametar korišten NRS za kunu, te se propisuje da će se u takvim ugovorima od dana uvođenja eura koristiti NRS za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti. Druga iznimka odnosi se na ugovore s promjenjivom kamatnom stopom kod kojih je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korišten prinos na trezorske zapise Ministarstva financija u kuni, te se propisuje da će se u takvim ugovorima kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope nakon dana uvođenja eura koristiti prinos na trezorski zapis Ministarstva financija u euru s početkom primjene tako izračunate kamatne stope pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od dana uvođenja eura. Treća iznimka odnosi se na ugovore s promjenjivom kamatnom stopom kod kojih je za izračun promjenjive kamatne stope kao ugovoreni parametar korištena prosječna kamatna stopa na depozite građana u kuni, u kojima će se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope nakon dana uvođenja eura koristiti prosječna kamatna stopa na depozite građana u euru.

Člankom 60. utvrđuje se kako će se prije dana uvođenja eura prilagoditi nacionalna referentna stopa i za nju vezane kamatne stope koje će se primjenjivati nakon dana uvođenja eura. Hrvatska narodna banka će najmanje 30 dana prije dana uvođenja eura objaviti privremenu Nacionalnu referentnu stopu prosječnog troška financiranja hrvatskoga bankovnog sustava (u daljnjem tekstu: privremeni NRS) izračunatu na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valutama kuna (bez valutne klauzule) i euro (uključujući i kunu s valutnom klauzulom u euru), za sve obuhvate i sve ročnosti za sva referentna razdoblja za koja je Hrvatska narodna banka prethodno već izračunala i objavila NRS odvojeno za valute euro, kuna, američki dolar i švicarski franak. Od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka će redovito tromjesečno objavljivati NRS za euro izračunat na osnovi svih izvora sredstava i troškova u valuti euro, uključujući i izvore sredstava i troškove u valuti kuna te kuna s valutnom klauzulom u euru za razdoblja prije dana uvođenja eura, za sve obuhvate i ročnosti, a od dana uvođenja eura Hrvatska narodna banka više neće objavljivati NRS za kunu za nove referentne dane.

Nadalje se u ovom članku propisuju obveze za vjerovnike.

Vjerovnik je dužan za sve ugovore o kreditu i ugovore o leasingu koji su sklopljeni s potrošačem

u kojima se kao parametar za izračun promjenjive kamatne stope primjenjivao NRS za euro ili kunu, najmanje dva tjedna prije dana uvođenja eura provesti izvanredan izračun kamatne stope. Taj će se izračun provesti tako što će se kamatna stopa izračunati kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata (NRS1, NRS2 ili NRS3) i ročnosti (3M, 6M ili 12M). Tako dobiveni iznos se mora prilagoditi na sljedeći način:

- ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu veća od vrijednosti privremenog NRS-a za odgovarajući obuhvat i ročnost, fiksna marža ostaje nepromijenjena i vjerovnik u tom slučaju mora smanjiti kamatnu stopu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti
- ako je za posljednje referentno razdoblje vrijednost NRS-a koji se primjenjuje po kreditu ili leasingu manja od vrijednosti privremenog NRS-a za odgovarajući obuhvat i ročnost, vjerovnik mora smanjiti fiksnu maržu za apsolutni iznos razlike između te dvije vrijednosti, a kamatna stopa se u tom slučaju ne mijenja.

Kamatna stopa koja je izračunata na opisani način počet će se primjenjivati pri prvom redovitom obračunu kamate počevši od dana uvođenja eura.

Dodatno je u ovom članku utvrđeno i kako će se za sve redovne promjene kamatne stope:

- prije prve objave NRS-a za euro koristiti vrijednost privremenog NRS-a odgovarajućeg obuhvata i ročnosti za posljednje referentno razdoblje
- nakon prve objave NRS-a za euro koristiti posljednja objavljena vrijednost NRS-a za euro odgovarajućeg obuhvata i ročnosti.

Člankom 61. propisuje se kontinuirana obveza obavještanja svih klijenata (dakle ne samo za potrošača) kreditnih institucija, kreditnih unija, institucija za platni promet, institucija za elektronički novac te drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje o svim bitnim elementima preračunavanja iz ovoga Zakona. Ova obveza će se provesti dostavom obavijesti putem minimalno jednog kanala komunikacije, pisanim ili elektroničkim putem. Općenitu obavijest o bitnim elementima preračunavanja koja sadržava najavu predstojećeg preračunavanja te, ako je primjenjivo, obavijest o mogućnosti zatvaranja računa navedene institucije će biti obvezne dostaviti svim klijentima najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura.

Uz to postojat će i obveza dostave individualne obavijesti.

Individualna obavijest će se najkasnije dva tjedna prije dana uvođenja eura morati dostaviti potrošaču, isključujući fizičke osobe kada djeluju kao suvlasnici stambenih zgrada, i to ovisno o tome koji proizvod koristi kako slijedi:

- korisniku kredita u kuni ili euru ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope bit će potrebno dostaviti s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, a ako je primjenjivo, potrebno je dostaviti novi otplatni plan
- vlasniku ugovora o depozitu u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura bit će potrebno dostaviti s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

Svim drugim klijentima koji nisu potrošači bit će potrebno najkasnije dva tjedna nakon uvođenja eura poslati individualnu obavijest i to:

- korisniku kredita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru, marži i visini kamatne stope, a ako je primjenjivo, potrebno je dostaviti i novi otplatni plan

- vlasniku oročenog depozita u kuni uz primjenu fiksne ili promjenjive kamatne stope ili uz valutnu klauzulu u euru uz primjenu promjenjive kamatne stope uz parametar koji prestaje ili se mijenja zbog uvođenja eura, s informacijom o preračunavanju, parametru i visini kamatne stope.

Svrha dostave obavijesti je na transparentan način obavijestiti klijente o njihovim obvezama, a sadržaj obavijesti će detaljnije propisati Hrvatska narodna banka svojim podzakonskim propisom. Individualna obavijest može sadržavati i obavijest o promjeni kamatne stope kada su ugovorene promjenjive kamatne stope, a koju su kreditna institucija, kreditna unija i drugi vjerovnik sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje dužni dostaviti potrošaču temeljem zakona kojima se uređuje potrošačko kreditiranje, stambeno potrošačko kreditiranje i poslovanje kreditnih institucija.

Hrvatska banka za obnovu i razvitak je pravna osoba osnovana posebnim zakonom (Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, „Narodne novine“, br. 138/06. i 25/13.) kojim se uređuju njezin položaj, poslovi, vlasništvo, ovlaštenja i ustroj. S obzirom na njezine specifičnosti i činjenicu da nije klasična kreditna institucija, u članku 62. je utvrđeno kako je Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna obavještavati klijente o svim bitnim elementima preračunavanja. Slijedom toga, Hrvatska banka za obnovu i razvitak će klijente s kojima je sklopljen ugovor o kreditu u kuni najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura putem općenite obavijesti informirati o predstojećem preračunavanju i 30 dana nakon dana uvođenja eura će ih putem individualne obavijesti informirati o provedbi preračunavanja. Pritom će općenita obavijest sadržavati informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja, a istu je Hrvatska banka za obnovu i razvitak dužna učiniti dostupnom putem internetske stranice i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima. Individualna obavijest će sadržavati informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja te stanje na dan po izboru Hrvatske banke za obnovu i razvitak, kao i ostale izmjene uvjeta poslovanja koje će za klijenta nastati kao posljedica preračunavanja, a koju će Hrvatska banka za obnovu i razvitak dostaviti na ugovoreni način. Sadržaj i strukturu navedenih obavijesti utvrdit će sama Hrvatska banka za obnovu i razvitak odlukom.

Na gotovo istovjetan način kako je to utvrđeno za kreditne institucije, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i drugog vjerovnika sukladno propisu kojim se uređuje potrošačko kreditiranje, u članku 63. utvrđeno je da su i pružatelji financijskih usluga i kreditne institucije koje su pružatelji financijskih usluga dužni obavještavati članove i klijente o promjenama stanja odnosno vrijednosti imovine do kojih dolazi radi preračunavanja. Navedene će institucije najkasnije tri mjeseca prije dana uvođenja eura putem općenite obavijesti članove odnosno klijente informirati o predstojećem preračunavanju i 30 dana nakon dana uvođenja eura putem individualne obavijesti o provedbi preračunavanja najkasnije. Pritom će općenita obavijest sadržavati informaciju o postupku i uvjetima preračunavanja koja je značajna za pojedinu kategoriju članova ili klijenata, a istu će pružatelj financijskih usluga biti dužan učiniti dostupnom putem internetske stranice društva i putem oglasa u tiskanim javnim glasilima. Individualna obavijest će sadržavati stanje na individualnom računu i izmjene u uvjetima poslovanja koji će za člana ili klijenta nastati kao posljedica provedenog preračunavanja, ako do takvih izmjena dolazi, a pružatelj financijskih usluga će biti dužan istu dostaviti članu ili klijentu na ugovoreni način. Pri tom, pružatelj financijskih usluga i kreditna institucija koja je pružatelj financijskih usluga izrađuju individualnu obavijest navodeći stanje na dan po izboru pružatelja financijskih usluga odnosno kreditne institucije koja je pružatelj financijskih usluga koji ne može biti raniji od dana uvođenja eura. Sadržaj, strukturu i način dostave opisanih obavijesti će detaljnije pravilnikom propisati Upravno vijeće Hrvatske

agencije za nadzor financijskih usluga.

Člankom 64. utvrđena su opća pravila preračunavanja nominalne vrijednosti nematerijaliziranih dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca. Zakonodavno uređenje iz Prijedloga zakona išlo je u smjeru da se ne bi primijenilo automatsko preračunavanje dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca te bi se dopustilo da dužnički vrijednosni papiri i instrumenti tržišta novca ostanu nominalno iskazani u kunama do njihovog dospijeca, pri čemu je predviđeno da će se svi novčani tokovi iz takvih instrumenata plaćati/podmirivati u eurima, primjenom pravila u svezi preračunavanja i zaokruživanja iz Zakona. Odredba je dorađena zbog činjenice da bi takvo zakonodavno rješenje izgledno imalo negativne posljedice na prihvatljivost državnih obveznica za programe otkupa javnog duga Europske središnje banke (u daljnjem tekstu: ESB). Naime, obveznice koje ostaju denominirane u eng. *legacy* valuti države koja uvodi euro (u slučaju Republike Hrvatske u kunama) ne bi bile prihvatljive za programe otkupa ESB-a, primjerice za programe kupnje javnog sektora, u prvom redu za programe kupnje vrijednosnih papira javnog sektora na sekundarnim tržištima (PSPP) i hitni program kupnje zbog pandemije (PEPP, eng. *pandemic emergency purchase programme*). Kod programa PSPP/PEPP kupnja nije dopuštena u eng. *legacy* valutama, a dopuštena je kupnja samo obveznica denominiranih u eurima. Odluka (EU) 2020/188 Europske središnje banke od 3. veljače 2020. o programu kupnje vrijednosnih papira javnog sektora na sekundarnim tržištima (ESB/2020/9, u daljnjem tekstu: Odluka PSPP-a) predviđa u članku 3. stavku 1. da obveznice koje ispunjavaju uvjete za kupnju trebaju biti „utrživi dužnički instrumenti denominirani u eurima“. Ista je situacija i kod korporativnih obveznica, u odnosu na program kupnje korporativnog sektora. Odluka (EU) 2016/948 Europske središnje banke od 1. lipnja 2016. o provedbi programa kupnje vrijednosnih papira korporativnog sektora (ESB/2016/16, u daljnjem tekstu: Odluka CSPP-a) zahtijeva u članku 2. stavku 4. da je „utrživi dužnički instrument denominiran u eurima“. Navedeno ograničenje može biti materijalno iz perspektive atraktivnosti državnog duga, s obzirom da bi nemogućnost sudjelovanja u ovakvim programima tržište zasigurno uzelo u obzir. S obzirom na ovakve negativne posljedice koje bi u kontekstu financijske štete bile zaista značajne jer je upravo sudjelovanje u programima otkupa javnog duga ESB-a jedna od najvećih prednosti uvođenja eura, u ovom je članku, uzevši u obzir načela učinkovitosti i ekonomičnosti koja su navedena kao jedna od temeljnih načela koja se primjenjuju u postupku uvođenja eura, a prema kojima se uvođenje eura i svi postupci i aktivnosti koji iz toga proizlaze provode se na način da se svima osigura što jednostavnije postupanje uz što manje troškova, za državne obveznice i instrumente tržišta novca koje izdaje Ministarstvo financija predloženo je automatsko preračunavanje nominalnih vrijednosti u sustavu Središnjeg klirinškog depozitarnog društva, primjenom metode koja se na temelju analiza stvarnih podataka pokazala kao najprimjerenija, s najmanjim negativnim ekonomskim učinkom na prava imatelja istih. Slijedom navedenog, doradama predmetnog članka pitanje preračunavanja dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca uređeno je kako slijedi. Stavcima 1. i 2. članka 64. propisana su opća načela preračunavanja dužničkih vrijednosnih papira i instrumenata tržišta novca. Njihova se nominalna vrijednost uvođenjem eura u pravilu ne mijenja, a sve novčane obveze na osnovi istih nakon datuma uvođenja eura izdavatelj je dužan preračunati u eurske iznose u skladu s odredbama Zakona o preračunavanju i zaokruživanju. Međutim, uzevši u obzir najprije opisane razloge, za državne obveznice i instrumente tržišta novca predlaže se automatska konverzija u središnjem depozitoriju vrijednosnih papira. Za preračunavanje nominalne vrijednosti državnih obveznica predlaže se metoda koja pretpostavlja (novu) nominalnu vrijednost od jednog centa umjesto dosadašnje od jedne kune, uz istovremeno povećanje količine izdanih dužničkih vrijednosnih papira s pretpostavkom da se uvijek radi zaokruživanje na nižu vrijednost, na razini računa ulagatelja tj. primjena eng. *bottom up* metode. Simulacije pokazuju da je ekonomski učinak predložene

metode takav da se na razini svakog računa ulagatelja neće rasporediti najviše jedna obveznica nove nominalne vrijednosti jedan euro cent, što predstavlja najmanji mogući utjecaj preračunavanja na prava imatelja državnih obveznica. Napominje se kako je tu metodu koristila i Litva, kada je uvela euro kao službenu valutu, a ESB je u svom odgovoru naglasio da i Republici Hrvatskoj preporuča ovakvu metodu. Uz to, predlaže se i automatsko preračunavanje nominalne vrijednosti instrumenata tržišta novca. Obzirom da je nominalna vrijednost trezorskih zapisa Ministarstva financija izražena u kunama u pravilu 100 000 kuna, za instrumente tržišta novca predložena je metoda preračunavanja koja pretpostavlja konverziju kunske nominalne vrijednosti u eursku dijeljenjem s fiksnim tečajem konverzije, pri čemu se nova nominalna vrijednost prikazuje zaokružena na četiri decimale, primjenom matematičkih pravila zaokruživanja, a bez promjene izdane količine (konverzija radi na razini računa ulagatelja te se onda tako dobiveni iznosi zbrajaju da se dobije ukupni (novi) iznos izdanja u eurima tj. primjena eng. *bottom up* metode). I za trezorske zapise je napravljen niz simulacija koje su pokazale kako je odabir opisane metode najprimjereniji i predstavlja najmanji mogući utjecaj preračunavanja na prava imatelja instrumenata tržišta novca. Posebno je trebalo urediti pitanje konkretnih državnih obveznica koje su indeksirane na kretanje tečaja kune prema euru, u odnosu na koje je propisano da će se njihova nominalna vrijednost iskazati na način da se ukupna indeksirana vrijednost za svako navedeno pojedinačno izdanje koja je zabilježena na pojedinom računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d., podijeli sa fiksnim tečajem konverzije, pomnoži s cijelim brojem 100, a tako dobiven rezultat će se zaokružiti na niži cijeli broj te tako preračunati iznos predstavlja novi broj izdanih dužničkih vrijednosnih papira koji su zabilježeni na pojedinom računu ulagatelja u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. za svako pojedinačno izdanje takvih konkretnih državnih obveznica novog nominalnog iznosa od jednog centa za svaki pojedinačni dužnički vrijednosni papir, sve radi ublažavanja mogućeg negativnog efekta na imatelje tih obveznica.

Stavcima 4. do 6. propisano je da preračunavanje državnih obveznica i instrumenata tržišta novca po službenoj dužnosti, na dan uvođenja eura provodi Središnje klirinško depozitarno društvo, te o istome obavještava sve zainteresirane strane. Kako bi se osiguralo da prava imatelja nisu narušena, Središnje klirinško depozitarno društvo dužno je izračunati i eventualnu razliku koja proizlazi iz preračunavanja i o tome Ministarstvu financija dostaviti sve potrebne informacije, a koje imateljima dostavlja na zahtjev. Stavkom 7. za korporativne obveznice predviđa se da nominalna vrijednost može ostati iskazana u kunama do njihovog dospijeca, pri čemu se predviđa kako će se svi novčani tokovi iz takvih instrumenata plaćati/podmirivati u eurima, s mogućnošću provedbe preračunavanje u roku od 18 mjeseci od dana uvođenja eura ili na način kako je propisano za državne obveznice ili na drugi način, ali zaokruživanjem na četiri decimale, pri čemu bi kod ovakvog opcionalnog preračunavanja odluku donosila skupština imatelja obveznica, po proceduri i uvjetima propisanim prospektom izdanja. Ako izdavatelj donese ovakvu odluku, dužan je prema stavku 8. tu odluku najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog donošenja dostaviti Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. Stavkom 9. propisano je da se prilikom isplate obveza provodi zaokruživanje na dvije decimale u skladu s ostalim odredbama Zakona, a kako bi se osigurala prava vjerovnika u slučaju automatskog preračunavanja nominalne vrijednosti državnih obveznica, instrumenata tržišta novca i odabrane metode od strane korporativnih izdavatelja. Stavkom 10. predviđeno je pravo vjerovnika u roku od 2 godine od provedenog preračunavanja da može potraživati od izdavatelja razliku, zahtjevom prema izdavatelju. Imatelji tih vrijednosnih papira o tom pravu trebaju biti obavješteni od strane skrbnika. Na kraju, radi pravne sigurnosti trećih osoba koje imaju založno ili fiducijarno pravo na dužničkim vrijednosnim papirima, stavkom 11. propisano je da se sva prava trećih osoba na istima prenose na odgovarajući način i u odgovarajućem omjeru na preračunate dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca.

Člankom 65. uređuje se preračunavanje tržišne vrijednosti dionica, nominalnog iznosa dionica i poslovnih udjela te temeljnog kapitala trgovačkih društava. Tržišna vrijednost dionica, nominalni iznos dionica i poslovnih udjela te temeljni kapital trgovačkih društava preračunava se primjenom fiksnog tečaja konverzije, u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Konačnog prijedloga zakona, zaokruženo na najbliži cent.

Tržišnu vrijednost dionica uvrštenih na uređenom tržištu ili primljenih u trgovanje na multilateralnoj trgovinskoj platformi koja je izražena u kuni, na dan uvođenja eura kao službene valute preračunava i iskazuje Zagrebačka burza d.d. koja je tržišni operater i upravitelj multilateralne trgovinske platforme u Republici Hrvatskoj.

Iznos temeljnog kapitala i nominalnu vrijednost dionica odnosno poslovnih udjela izraženim u kuni prema gore navedenim pravilima preračunava samo dioničko društvo odnosno društvo s ograničenom odgovornošću, uz obvezno pridržavanje zahtjeva iz Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 68/13., 110/15. i 40/19.) kojim će biti propisan minimalni iznos temeljnog kapitala i nominalne vrijednosti dionica i poslovnih udjela iskazano u eurima. Temeljni kapital ostaje u kunama sve dok društva ne provedu preračunavanje temeljnog kapitala u euro. Preduvjeti za preračunavanje će detaljno biti uređeni odredbama novelom Zakona o trgovačkim društvima čije donošenje se planira u drugoj polovici 2022. godine. Stipulacija odredbe koja glasi „na način kako je uređeno propisom kojim se uređuje osnivanje trgovačkih društava“ upućuje na to da će detaljna pravila o preračunavanju temeljnog kapitala i nominalnih iznosa dionica biti uređena novelom Zakona o trgovačkim društvima. Također, odredit će se novi minimalni iznosi temeljnog kapitala u eurima kao i minimalni nominalni iznosi dionica i poslovnih udjela u eurima, a ako su nominalni iznosi veći, odredit će se da moraju biti višekratnik nekog broja. Nije moguće iskazivanje temeljnog kapitala u euru prije nego što euro postane službena valuta.

U slučaju komanditnog društva, obzirom da Zakonom o trgovačkim nije propisan minimalni iznos temeljnog kapitala, propisuje se da se visina uloga komanditora koja je upisana u sudskom registru u kuni, preračunava se na dan uvođenja eura u euro, zaokruženo na najbliži cent uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i u skladu s pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, nakon čega će preračunati iznos registarski sud upisati u sudski registar po službenoj dužnosti.

Ovim Zakonom je isto tako bilo potrebno propisati rokove u kojima su dionička društva i društva s ograničenom odgovornošću dužna podnijeti zahtjev za upis promjene (koja se provodi na temelju ovoga Zakona i Zakona o trgovačkim društvima) u sudskom registru. Obzirom da je posebno za ona dionička društva koja su uvrštena za trgovanje na mjestima trgovanja važno da se osim tržišne vrijednosti dionica u eurima iskazuje i temeljni kapital i nominalna vrijednost dionica u eurima, propisuje se da se zahtjev može podnijeti najranije na dan objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije u roku od godine dana od dana uvođenja eura za dioničko društvo, odnosno najranije na dan objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura, a najkasnije tri godine od dana uvođenja eura za društvo s ograničenom odgovornošću. Posebno, za dionička društva propisano je da je registarski sud dužan provesti navedenu promjenu u hitnom postupku, te da je društvo dužno bez odgode takvu odluku po upisu dostaviti Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. radi upisa u sustav središnjeg depozitorija vrijednosnih papira, koji se također provodi u hitnom postupku. Također, predviđeno je da upis svih promjena koje se provode u sudskom registru i središnjem depozitoriju vrijednosnih papira radi usklađenja s odredbama ovoga Zakona i zakona kojim je uređeno osnivanje trgovačkih društava, registarski sud i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. provode bez naknade.

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. će provoditi upis promjena u središnji depozitorij vrijednosnih papira bez naknade samo za promjene za koje je prijava registarskom sudu podnesena u propisanom roku od godinu dana od dana uvođenja eura, a koje se provode radi

usklađenja s odredbama Zakona.

Na kraju, utvrđuje se i kako se pravila za preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i nominalnog iznosa dionica odnosno poslovnih udjela na odgovarajući se način primjenjuju i na preračunavanje i usklađivanje temeljnog kapitala i inicijalnog kapitala drugih pravnih osoba. To se odnosi i na preračunavanje i usklađivanje nominalnih iznosa kojima se u drugim pravnim osobama iskazuju sudjelovanje u njihovom temeljnom kapitalu.

Člankom 66. propisano je iskazivanje vrijednosti udjela u investicijskim i mirovinskim fondovima na način da se vrijednost obračunske jedinice obveznog mirovinskog fonda, cijena udjela u dobrovoljnom mirovinskom fondu, cijena udjela u UCITS fondu i cijena udjela u AIF-u koja se za dan koji prethodi danu uvođenja eura utvrđuje u kuni, na dan uvođenja eura iskazuje u eurima na temelju vrijednosti neto imovine fonda koja je preračunata u eure primjenom fiksnog tečaja konverzije, a dobiveni iznos zaokružuje se u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje tih fondova. Obzirom na to da se vrijednosti neto imovine svih navedenih fondova računa svaki dan na način propisan propisima kojima se uređuje poslovanje tih fondova te da se vrijednost odnosno cijena udjela računa također svaki dan na temelju vrijednosti neto imovine fonda od prethodnog dana, potrebno je bilo urediti samo pitanje izračunavanja vrijednosti odnosno cijene udjela samo na dan uvođenja eura, na predloženi način.

Člankom 67., poštujući načelo neprekidnosti pravnih instrumenata sukladno kojemu uvođenje eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna, utvrđeno je kako će se nakon dana uvođenja eura visina plaće utvrđena u ugovorima o radu i drugim aktima u kojima je utvrđena visina plaće ili naknada plaće (za vrijeme bolovanja, korištenja godišnjeg odmora, plaćenog dopusta i dr.), otpremnine i drugih materijalnih prava (jubilara nagrada, regres, božićnica i dr.) koji se radniku isplaćuju na temelju kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i ugovora o radu. druge naknade u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Dakle, neće biti potrebe mijenjati na bilo koji način ugovore i druge akte već će se iznos u kuni u ugovorima smatrati odgovarajućim iznosom u eurima, a prilikom isplata iznos u kuni će se preračunati u iznos u eurima uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje.

Člankom 68. utvrđena su pravila za isplatu i preračunavanje mirovina i drugih primanja iz mirovinskog osiguranja te socijalnih davanja i drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima. Socijalna davanja su naknade koje se isplaćuju na ime ostvarivanja prava u sustavu socijalne skrbi i druge naknade koje se isplaćuju temeljem posebnih propisa kojima se uređuju roditeljske i roditeljske potpore. Nakon dana uvođenja eura visina mirovine i socijalnog davanja preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Isto pravilo primjenjuje se i prilikom utvrđivanja iznosa zaostalih i preplaćenih mirovina i socijalnih naknada te drugih naknada koje se iz proračuna isplaćuju građanima i kućanstvima. Ako su isti prije dana uvođenja eura bili izraženi u kuni, nakon dana uvođenja eura preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Člankom 69. utvrđeno je da se proračuni, financijski planovi i drugi prateći dokumenti koji se u godini koja prethodi godini uvođenja eura, pripremaju za razdoblja nakon dana uvođenja eura, a čija obveza sastavljanja, donošenja i objavljivanja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje sustav proračuna, financijsko poslovanje neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa, kao i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njih sastavljaju, donose i

objavljaju na način da se vrijednosti u njima iskazuju u euru. Ako ti akti sadržavaju i usporedne podatke za godine koje prethode danu uvođenja eura podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Ova je odredba nužna zbog činjenice da je Zakonom o proračunu tj. načelom obračunske jedinice, koje je jedno od osnovnih proračunskih načela utvrđeno kako se u proračunu, financijskim planovima i financijskim izvještajima iznosi iskazuju u službenoj valuti Republike Hrvatske. Kako će službena valuta Republike Hrvatskoj u godini koja prethodi godini uvođenja eura biti još uvijek kuna, kroz ovu odredbu je dana pravna osnova da se dokumenti proračunskog procesa koji će se donositi nakon objave odluke Vijeća Europske unije pripremaju i u euru. U ovom je članku dano i pravilo kako formulirati odredbe o novčanim kaznama i drugim novčanim obvezama u razdoblju prije dana uvođenja eura. Prilikom predlaganja općih akta koje sadržavaju prekršajne, kaznene i druge odredbe s novčanim kaznama te drugim novčanim obvezama njihov iznos preračuna se iz kune u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona nakon čega se dobiveni iznos zaokružuje na nižu desetnicu.

Poslovni događaji koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura će se temeljem **članka 70.** evidentirati u poslovnim knjigama u eurima, a po potrebi i u stranoj valuti. Stanja u kuni prenesena iz poslovnih knjiga za godinu koja je prethodila godini u kojoj je uveden euro, preračunavaju se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Knjigovodstvena isprava izražena u kuni ili u nekoj drugoj valuti, izdana prije dana uvođenja eura, a koja se odnosi na obračunsko razdoblje nakon dana uvođenja eura, preračunava se u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, odnosno uz primjenu tečaja eura prema toj drugoj valuti. Tu se posebno napominje i da se u svim knjigovodstvenim ispravama, uključujući i račune te svim pravnim instrumentima koji se donose, sastavljaju, izdaju nakon dana uvođenja eura cijene i drugi novčani iznosi vrijednosti moraju biti naznačeni u euru jer će isključivo i samo euro biti službena valuta i službena novčana jedinica u Republici Hrvatskoj. Dakle, ako se primjerice račun izdaje nakon dana uvođenja eura, a odnosi se na razdoblje prije uvođenja eura (usluga je izvršena), račun je potrebno izdati u euru jer se isti izdaje u valuti koja je službena tj. u službenoj novčanoj jedinici, a to će nakon dana uvođenja eura biti euro, dok kuna više neće biti službena novčana jedinica, niti službena valuta. Razlike do kojih će doći zbog primjene pravila za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona evidentiraju se u poslovnim knjigama u skladu s računovodstvenim standardom, odnosno u skladu s zakonima i podzakonskim propisima kojima se uređuje ovo pitanje. Isto tako propisuje se da će za dug ili dio ukupnog duga dužnika prema vjerovniku po pojedinom pravnom poslu koji je uslijed primjene fiksnog tečaja konverzije i pravila preračunavanja i zaokruživanja iz ovoga Zakona manji od jednog centa, obveza prestati te će se ta tražbina ili potraživanje odnosno taj dio ukupne tražbine ili potraživanja vjerovnika prema dužniku posljedično otpisati po službenoj dužnosti, odnosno po sili ovoga Zakona.

Člankom 71. uređeno je prijelazno razdoblje u odnosu na izvještavanje u sustavu proračuna. Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega, te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje koje završava prije dana uvođenja eura, sastavljat će se i objavljivati na način da se vrijednosti u izvještajima i izvješćima iskazuju u kuni. Izvještaji i izvješća čija obveza podnošenja proizlazi iz odredaba propisa kojim se uređuje proračun i podzakonski propisi koji su doneseni na temelju njega te iz odredaba propisa kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih

organizacija i podzakonskih propisa koji su doneseni na temelju njega, a koji se odnose na razdoblje nakon dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da su vrijednosti iskazane u euru. Ako navedeni izvještaji i izvješća sadržavaju i usporedne podatke za prethodne godine takvi se podaci prilikom sastavljanja izvještaja i izvješća za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Potaknuti pitanjima poslovnih subjekata čija poslovna godina ne odgovara kalendarskoj godini pa ista primjerice traje od 1. ožujka do 28. veljače i u tom smislu obuhvaća razdoblje prije odluke Vijeća Europske unije, razdoblje do uvođenja eura te razdoblje nakon uvođenja eura u **članku 72.** pojašnjena su pravila vezano za predaju godišnjih financijskih izvještaja. Kod poslovnih subjekata, čija je poslovna godina jednaka kalendarskoj godini, situacija je jasna, oni pripremaju financijske izvještaje za godinu koja je prethodila danu uvođenja eura, navodeći podatke u kuni. Poslovni subjekti iz primjera koji je naveden, a čija je poslovna godina različita od kalendarske godine i čiji posljednji dan financijske godine nastupa nakon dana uvođenja eura, navode podatke za prethodnu poslovnu godinu, u financijskim izvještajima u euru. U financijskim izvještajima poduzetnika koji svoje financijske izvještaje pripremaju sukladno Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, gdje su podaci prvi put iskazani u euru, usporedni podaci iz prethodnih izvještajnih razdoblja u kuni preračunavaju se i prikazuju u euru uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona, a poduzetnici koji su obveznici primjene Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja kao okvira financijskog izvještavanja, prikazuju usporedne podatke sukladno odredbama Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja. Na ovo pitanje se primjenjuje tumačenje Stalnog odbora za tumačenja (SIC) koji daje tumačenja Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) kako bi se osigurala usklađenost između međunarodnih financijskih standarda i to točnije MRS 21 SIC 7 - tumačenje za uvođenje eura.

U **članku 73.** detaljno se pojašnjava obveza prijave poreza i drugih javnih davanja u kontekstu uvođenja eura. Stavcima 1. do 4. propisuje se da se prijave poreza i drugih javnih davanja za obračunsko razdoblje koja završavaju prije dana uvođenja eura podnose u kuni. Obveznici poreza na dobit čije porezno razdoblje započinje prije dana uvođenja eura, a završava nakon dana uvođenja eura, prijavu poreza na dobit za to porezno razdoblje te sve druge obrasce i izvješća koje su dužni predati Poreznoj upravi dostavljaju se u euru. Obrazac JOPPD Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obvezna osiguranja koji, prema posebnim propisima koji uređuju oporezivanje dohotka, ima oznaku izvješća prije dana uvođenja eura podnosi se u kuni, a Obrazac JOPPD koji ima oznaku izvješća nakon dana uvođenja eura podnosi se u euru. Ispravak porezne prijave/obrasca podnosi se u valuti u kojoj je dostavljen izvorno.

Stavkom 5. propisuje se zaključivanje knjigovodstvene godine na zadnji dan godine koja prethodi godini uvođenja eura i prijenos/evidentiranje početnih stanja na dan uvođenja eura, kao i valuta za iskazivanje poslovnih događaja u poreznim evidencijama poreznih tijela. Nadalje, stavkom 6. propisuje se postupanje poreznih tijela s iznosima koji će preračunom u euro na zadnji dan godine koja prethodi godini uvođenja eura iznositi manje od jednog centa, na način da isti neće prenositi/evidentirati kao početno stanje na dan uvođenja eura, dok se stavkom 7. propisuje vođenje pozadinskih evidencija poreznih tijela u razdoblju dvojnog iskazivanja vrijednosti i iznosa te nakon dana uvođenja eura, na način da se podaci za razdoblja koja prethode danu uvođenja eura vode u kuni odnosno u valuti koja je iskazana na dokumentima temeljem kojih su iste bile evidentirane, a ovisno o poslovnom procesu (npr. povezivanje zaduženja s uplatama koje mogu biti uplaćene ranije u kuni ili nakon uvođenja eura u euru, iznosi za povrat.) iznosi se preračunavaju primjenom fiksnog tečaja po potrebi u

kunu ili euro. U stavku 8. utvrđuje se pravilo za postupanje s razlikama koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kune u euro. Npr. ako u pozadinskim evidencijama JOPPD obrazac ostane 'otvoren' zbog preračunavanje iz kune u euro ili obratno – smatrat će se 'zatvoren'. Ova odredba također je vezana uz opisani stavak 6., budući da se u poreznim evidencijama poreznih tijela iznosi manji od jednog centa koji nastanu zbog preračunavanja iz kune u euro na zadnji dan prije dana uvođenja eura neće prenositi kao početno stanje, već će se dugovna stanja zatvoriti otpisom, a pretplatna stanja zatvoriti pripisom. Dakle, eventualne razlike koje bi mogle nastati u poreznim evidencijama poreznih tijela i Središnjeg registra osiguranika zbog preračunavanja iznosa iz kune u euro, nadoknadit će se iz nadležnog proračuna, odnosno uplatiti u korist nadležnog proračuna. U stavku 9. propisuje se elektronička razmjena podataka između tijela. Servisi i slogovi razmjene ostaju nepromijenjeni, podaci o novčanim iznosima razmjenjivati će se u onoj valuti u kojoj su podaci evidentirani u izvorišnim bazama (do dana uvođenja eura u kuni, a nakon dana uvođenja eura u eurima) te se u vrijeme dvojnog iskazivanja cijena elektronička razmjena podataka neće iskazivati dvojno. Stavkom 10. propisuje se ujednačavanje postupanja tijela prilikom razmjene podataka kao i, u slučaju potrebe, način preračunavanja valute dostavljenih podataka i naposljetku stavkom 11. daje se pravni temelj za donošenje pravilnika kojim će ministar financija detaljnije razraditi prikupljanje, razmjenu i obradu informacija iz ovoga članka.

Člankom 74. utvrđeno je da Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike preračunavaju vremenske serije u kojima su podaci iskazani u kuni u euro uz primjenu fiksnog tečaja i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Novi statistički podaci tj. statistički podaci koji se odnose na razdoblja nakon dana uvođenja eura prikupljaju se obrađuju i iskazuju u euru dok se statistički podaci koji se odnose na razdoblje prije dana uvođenja eura prikupljaju, obrađuju i iskazuju na način da se vrijednosti iskazuju u kuni. Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i druga tijela javne vlasti koja su određena nositeljima službene statistike podzakonskim propisom utvrđuju za koliko će se godina unazad pojedine serije preračunavati iz kune u euro. Odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju se i na preračunavanje povijesnih podataka o tržišnoj vrijednosti vrijednosnih papira uvrštenih ili kojima se trguje na mjestima trgovanja.

U **članku 75.** utvrđuju se tijela koja će svako u svom djelokrugu i prema području za koje su mjerodavni, nadzirati primjenu ovoga Zakona.

Člankom 76. utvrđeno je da će tijela ovlaštena za nadzor međusobno surađivati te razmjenjivati podatke i informacije potrebne za postupak nadzora te se obavještavati o nepravilnostima i nezakonitostima koje utvrde tijekom obavljanja nadzora/kontrole/provjere i izrečenim mjerama za njihovo otklanjanje ako su ti nalazi i izrečene mjere bitni za rad drugog tijela ovlaštenog za nadzor. U tu svrhu tijela ovlaštena za nadzor mogu potpisati sporazum o suradnji i razmjeni informacija te koordinirati svoje djelovanje.

U **članku 77.** propisana je ovlast tijela ovlaštenih za nadzor da prilikom provedbe nadzora subjektu nadzora rješenjem ili na drugi način propisan posebnim zakonom narede otklanjanje utvrđenih nepravilnosti ili nezakonitost određujući ujedno i rok u kojem se nepravilnosti ili nezakonitosti moraju ukloniti i to ako tijekom nadzora utvrde da subjekt nadzora nije u razdoblju dvojnog iskazivanja cijene robe i usluge na jasan, čitljiv, vidljiv i lako uočljiv način iskazao cijene u euru i kuni. Isto tako će nadzorna nadležna tijela moći postupiti ako utvrde da subjekt nadzora nakon dana uvođenja eura preračunava novčane iskaze vrijednosti iz kune u

euro primjenom bilo kojeg drugog tečaja osim fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona. Protiv takvog rješenja moći će se podnijeti žalba, odnosno moći će se pokrenuti upravni spor sukladno propisima kojima je uređen rad tijela ovlaštenih za nadzor, a kako bi se na učinkovit i dosljedan način primjenjivalo načelo zaštite potrošača ako subjekt nadzora izjavi žalbu protiv takvog rješenja, odnosno ako pokrene upravni spor takva pravna radnja neće odgoditi izvršenje rješenja. Također valja napomenuti da se rješenje neće donositi ako su utvrđene nepravilnosti otklonjene tijekom nadzora, odnosno do donošenja rješenja, što će tijela ovlaštena za nadzor onda posebno utvrditi u zapisniku o obavljenom nadzoru.

U **članku 78.** utvrđene su pretpostavke za provedbu Uredbe (EU) br. 1214/2011 kojom se uređuje profesionalni prekogranični cestovni prijevoz gotovog novca u eurima između država članica europodručja. Slijedom toga ovim se člankom utvrđuje kako dozvolu za prekogranični prijevoz gotovog novca tj. dozvolu koja ovlašćuje imatelja za obavljanje prekograničnog cestovnog prijevoza gotovog novca u eurima između država članica sudionica u skladu s uvjetima koji su utvrđeni u navedenoj Uredbi (u daljnjem tekstu: dozvola) u Republici Hrvatskoj izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove sukladno propisima o privatnoj zaštiti. U skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1214/2011 Ministarstvo unutarnjih poslova može suspendirati dozvolu na razdoblje od 14 dana do dva mjeseca, ako nije poštivan dio Uredbe (EU) br. 1214/2011 koji se odnosi na broj osoblja ili postupke s oružjem ili obavlja poslove prijevoza kojima ugrožava javni red ili je u ponovljenom prekršaju u skladu s člankom 22. točkom 3. Uredbe (EU) br. 1214/2011. U slučaju višestrukog kršenja postupaka propisanih Uredbom (EU) br. 1214/2011, Ministarstvo unutarnjih poslova može zabraniti imatelju podnošenje zahtjeva za novu dozvolu na razdoblje do pet godina u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011. U slučaju zlorababe postupka, koje podrazumijeva počinjenje kaznenog djela tijekom provedbe prekograničnog prijevoza gotovine u eurima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove trajno će suspendirati obavljanje prekograničnih poslova i ukinuti dozvolu u skladu s člankom 22. točkom 1. Uredbe (EU) br. 1214/2011.

Člankom 79. utvrđene su ovlasti i način postupanja prilikom provedbe nadzora od strane Hrvatske narodne banke, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti uz napomenu kako protiv rješenja tijela ovlaštenog za nadzor u postupcima nadzora nije dopuštena žalba, ali se protiv takvog rješenja može pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom.

U **članku 80.** utvrđeni su slučajevi u kojima se bez odlaganja započinje posredni nadzor, ali i način provedbe takvog nadzora.

U **članku 81.** utvrđeno je kako će tijelo ovlašteno za nadzor dostaviti obavijest o neposrednom nadzoru subjektu nadzora najkasnije tri radna dana prije početka neposrednog nadzora, a iznimno se obavijest o neposrednom nadzoru može dostaviti uoči početka obavljanja neposrednog nadzor ako je potrebno hitno provođenje nadzora ili nije moguće na drugi način postići svrhu pojedinog nadzora. Takva obavijest sadrži predmet nadzora, broj osoba koje će obaviti nadzor te druge informacije potrebne za obavljanje neposrednog nadzora.

U **članku 82.** pojašnjeno je postupanje vezano za dostavu i očitovanje na zapisnik o obavljenom nadzoru. Nakon zaprimljenog očitovanja tijelo ovlašteno za nadzor ako smatra opravdanim navode iz očitovanja, sastavlja dodatak zapisniku i dostavlja ga upravi odnosno osobi ovlaštenoj za zastupanje subjekta nadzora protiv kojeg subjekt nadzora nema pravo na očitovanje.

U **članku 83.** pojašnjeni su slučajevi u kojima će se donijeti rješenje kojim će subjektu nadzora naložiti mjeru za otklanjanje nezakonitosti i odrediti rok za njeno izvršenje. To će se dogoditi ako subjekt nadzora:

- ne obavijesti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE da je sukladno pozivu uklonio nezakonitosti
- nije otklonio nezakonitosti u skladu s pozivom ili
- ako tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi u skladu s odredbama ove GLAVE utvrdi neposrednim ili posrednim nadzorom nezakonitosti koje imaju ili bi mogle imati značajne posljedice.

U tom slučajevima će tijelo ovlašteno za nadzor u postupku pozvati subjekta nadzora da se očituje na nacrt rješenja u roku od tri radna dana, a subjekt nadzora bit će dužan izvršiti mjeru iz rješenja te izvijestiti tijelo ovlašteno za nadzor u postupku koji se vodi o izvršenju te mjere i tome priložiti dokaze o izvršenju te mjere.

Člankom 84. propisano je da su zaposlenici tijela ovlaštenog za nadzor dužni tijekom postupka sve informacije koje su saznali čuvati kao povjerljive, a te informacije tijelo ovlašteno za nadzor ne smije učiniti dostupnima nijednoj drugoj osobi ili državnom tijelu, osim u obliku skupnih podataka odnosno u slučajevima kada je obveza otkrivanja povjerljivih podataka propisana ovim ili drugim zakonom.

U **članku 85.** utvrđuje se kako je subjekt nadzora dužan na zahtjev tijela ovlaštenog za nadzor u roku koje ono odredi dostaviti izvješća i informacije o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad primjenom ovoga Zakona. Pritom je utvrđeno i da subjekti nadzora koji provodi Hrvatska narodna banka dužni imenovati osobu kojoj će povjeriti postupanje po pitanjima vezanim uz primjenu ovoga Zakona, kao i da kreditna institucija može u svrhu ispunjavanja te obveze imenovati osobu kojoj je povjereno rješavanje prigovora potrošača sukladno zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

U slučaju kada je subjekt nadzora pružanje usluge povjerio pružatelju usluge eksternalizacije ili osobi na koju je izdvojio poslovni proces u skladu s posebnim propisima, **člankom 86.** propisano je kako je tijelo ovlašteno za nadzor ovlašteno obaviti nadzor onoga dijela poslovanja koji se odnosi na postupanje u skladu s ovim Zakonom u prostorijama pružatelja usluge eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces te od njega zatražiti dostavu izvješća i informacija o svim pitanjima važnim za provođenje nadzora tijela ovlaštenog za nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Člankom 87. propisuju se prekršajne odredbe u kuni koje će biti na snazi do dana uvođenja eura.

Člankom 88. propisuju se prekršajne odredbe u euru koje će biti na snazi od dana uvođenja eura.

Člankom 89. detaljno je razrađeno načelo oportuniteta sukladno kojemu su dužni postupati inspektori i druge službene osobe. Oni neće podnijeti optužni prijedlog, odnosno izdati prekršajni nalog niti naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja u slučajevima utvrđenog prekršaja prvi put ako:

- nadzirana pravna ili fizička osoba tijekom inspeksijskog nadzora otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u inspeksijskom nadzoru, što će inspektor i druga službena osoba utvrditi u zapisniku

- nadzirana osoba očitovanjem na zapisnik preuzme obvezu da u određenom roku otkloni nepravilnosti i nedostatke utvrđene u inspekcijskom nadzoru.

Radi ispunjenja obveze otklanjanja nepravilnosti i nedostataka, odnosno posljedica tih nepravilnosti i nedostataka, utvrđenih u nadzoru inspektor i druga službena osoba će nadziranoj osobi izdati pisanu naredbu u kojoj će točno odrediti preuzetu obvezu i rok za izvršenje, ovisno o prirodi preuzete obveze. Ako nadzirana osoba ne postupi na taj način odnosno ne otkloni nepravilnosti i nedostatke, odnosno posljedice tih nepravilnosti i nedostataka u roku određenom u naredbi inspektora ili druge službene osobe, oni će biti dužni bez odgađanja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana završetka nadzora, odnosno u roku od 15 dana od isteka roka za ispunjenje obveze iz naredbe podnijeti optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka odnosno izdati prekršajni nalog odnosno naplatiti kaznu na mjestu počinjenja prekršaja.

Člankom 90. propisuje se da su dionička društva koja su na području Republike Hrvatske izdala dionice javnom ponudom u smislu zakona kojim je uređeno tržište kapitala, a koja su sukladno prijelaznim i završnim odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala („Narodne novine“, broj 83/21.) bila dužna središnjem depozitoriju vrijednosnih papira predati zahtjev za upis izdanih dionica u središnji depozitorij vrijednosnih papira u nematerijaliziranom obliku, a tu obvezu nisu ispunila do stupanja na snagu ovoga Zakona, dužna po upisu promjene središnjem depozitoriju vrijednosnih papira dostaviti i zahtjev za upis svih izdanih dionica u nematerijaliziranom obliku.

Člankom 91. propisano je će se najkasnije na dan koji prethodi danu uvođenja eura Financijska agencija za sve račune i novčana sredstva upisane u Jedinostveni registar računa, izmijeniti oznaku valute računa iz kune u euro.

Člankom 92. propisano je pravilo za tijela javne vlasti koja izriču novčane kazne ili nameću druge novčane obveze. Tijela javne vlasti bit će dužna u postupcima u tijeku, odnosno u postupcima u kojima nije donesena pravomoćna i/ili izvršna odluka po službenoj dužnosti sve novčane iskaze vrijednosti u kuni preračunati u euro uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz ovoga Zakona.

Člankom 93. propisuju se rokovi za izradu podzakonskih propisa i obavijesti.

Člankom 94. propisuje se da srednji tečaj Hrvatske narodne banke za kunu u odnosu na euro koji se primjenjuje na dan koji prethodi danu uvođenja eura treba biti jednak fiksnom tečaju konverzije radi računovodstvenog izvješćivanja, odnosno izrade financijskih izvješća na posljednji dan u godini prije uvođenja eura. Kako bi se izbjegli efekti tečajnih razlika, potrebno je izjednačiti tečaj na ova dva dana. I prakse drugih država u primjeni istog tečaja dokaz su neophodnosti ove odredbe.

Člankom 95. propisano je da na dan uvođenja eura prestaje važiti članak kojim su propisane novčane kazne izražene u kuni.

Člankom 96. propisuje se da će se Zakon objaviti u „Narodnim novinama“, a stupit će na snagu prvog dana od dana objave odluke Vijeća EU o usvajanju eura u skladu s člankom 140. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u Službenom listu Europske unije, osim dijela odredbi koje će stupiti na snagu danom uvođenja eura.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu i projekcijama za 2023. i 2024. godinu sredstva su osigurana u okviru redovnih rashoda poslovanja i u ukupnom iznosu od 32,8 milijuna kuna u 2022. godini, 3,6 milijuna kuna u 2023. godini i 0,9 milijuna kuna u 2024. godini. U financijskim planovima izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za 2022. godinu i projekcijama planova za 2023. i 2024. godinu sredstva su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske kako slijedi: u 2022. godini ukupno 13,3 milijuna kuna, a u 2023. godini 1,4 milijuna kuna. U proračunima županija za 2022. godinu sredstva su osigurana u ukupnom iznosu od 5,78 milijuna kuna, dok su u proračunima gradova za 2022. godina sredstva osigurana u ukupnom iznosu od 15,89 milijuna kuna.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOM U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Na 10. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 11. ožujka 2022., Hrvatski sabor donio je zaključak o prihvaćanju Prijedloga zakona o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

U nastavku se iznose nova rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona:

- članak 3. je premješten slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora prema kojoj je odredbu o rodnoj neutralnosti pojmova potrebno smjestiti iza članka u kojem se definiraju pojmovi ili u članak u kojem se definiraju pojmovi kao zadnji stavak, stoga je članak 3. premješten iza članka koji uređuje Pojmove
- u članku 4. dodan je pojam nepropisne reprodukcije, a izbrisan je pojam reprodukcije dok je slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora dodan pojam ovlaštenog mjenjača koji se koristi u Konačnom prijedlogu zakona. Dorađen je pojam dan uvođenja eura. Dodatno su dorađeni i drugi pojmovi radi veće jasnoće i preciznosti
- u članku 5. promijenjen je izričaj slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora te je datum uvođenja eura zamijenjen danom uvođenja eura, a jasnije je utvrđeno što će sadržavati odluka Vlade o objavi uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj povezujući je s odgovarajućim pravnim aktima koji će biti doneseni na razini Europske unije
- uz članak 8. Konačnog prijedloga zakona dorađeno je obrazloženje na prijedlog Marijane Puljak i Ivane Kekin, zastupnica u Hrvatskome saboru koje su zatražile da se dodatno obrazloži u Konačnom prijedlogu zakona načelo zabrane neopravdanog povećanja cijena, način na koji će se procjenjivati neopravdano povećanje cijena te u slučaju nepoštivanja postoje li sankcije, čime je primjedba zastupnica u Hrvatskome saboru djelomično prihvaćena
- u članku 9. radi veće jasnoće, navedena je Uredba (EZ) br. 1103/97 i to na način da postupak uvođenja eura ne utječe na valjanost postojećih pravnih instrumenata u kojima se navodi kuna u skladu s člankom 3. Uredbe (EZ) br. 1103/97
- članak 12. je izmijenjen kako bi bilo jasno da će Hrvatska narodna banka na svojoj internetskoj stranici, između ostaloga, objaviti i informacije o naličju kovanica eura s

- nacionalnom stranom Republike Hrvatske uz informacije o naličju kovanica eura koje su izdane u drugoj državi članici europodručja, kao i opise njihovih značajki
- u članku 13. brisani su registri i upisnici slijedom primjedbe Europske komisije prema kojoj su registri i upisnici već obuhvaćeni pojmom pravni instrument te su stavci 7. i 8. spojeni slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u odnosu na Prijedlog zakona
  - članak 14. dopunjen je slijedom primjedbe Europske središnje banke prema kojoj se u članku 3. Uredbe (EZ) br. 1103/97 uređuju opća pravila za preračunavanje i zaokruživanje na način da se odnose na novčane iznose vrijednosti koji se moraju platiti ili obračunati uz primjenu fiksnog tečaja konverzije sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz članaka 4. i 5. Uredbe (EZ) br. 1103/97. Također, dorađeno je obrazloženje uz članak 14. Konačnog prijedloga zakona što je bio prijedlog i upit Marijane Puljak, zastupnice u Hrvatskome saboru koja je postavila pitanje koliko i na koji način će zaokruživanje utjecati na konačnu cijenu čime je prijedlog zastupnice u Hrvatskome saboru djelomično prihvaćen
  - članak 15. je radi pravne sigurnosti nomotehnički dorađen
  - u članku 16. izmijenjen je naslov članka
  - u člancima 17. i 19. pojam datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
  - u članku 21. dodana je obveza posredne predopskrbe tijela javne vlasti
  - u članku 22. pojam datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
  - u članku 23. početnim paketima kovanica eura, uz ostale, opskrbit će se i tijela javne vlasti
  - u članku 24. dodano je da i tijela javne vlasti ne smiju gotov novac eura iz predopskrbe, posredne predopskrbe, pojednostavljene posredne predopskrbe te opskrbe početnim paketima kovanica eura, pustiti u optjecaj, odnosno koristiti kao zakonsko sredstvo plaćanja prije dana uvođenja eura
  - u članku 26. izbrisan je transakcijski račun jer je cilj omogućiti zamjenu gotovog novca kune u euro uz istovremenu uslugu pologa na račun u euro, na bilo kojem računu, a ne samo transakcijskom računu
  - u članku 27. dodano je s kime je sklopljen ugovor slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
  - u članku 28. pojam datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
  - u članku 29. u novom stavku 3. dodatno je propisan novčani prag od 15.000,00 kuna za identifikaciju stranke pri zamjeni gotovog novca kune za gotov novac eura s ciljem rasterećenja procesa zamjene gotovog novca od prikupljanja podataka kod transakcija manjeg iznosa
  - u članku 30. izmijenjena je terminologija te je neprikladni gotov novac zamijenjen oštećenim gotovim novcem te je skraćeno navođenje u stavcima 1. i 2. slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
  - u članku 31. pojam datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora. Također, dorađeno je obrazloženje uz članak 31. Konačnog prijedloga zakona u odnosu na prijedlog Davora Dretara, Urše Raukar Gamulin i Ivane Kekin, zastupnika u Hrvatskome saboru koji su predložili da se u Konačnom prijedlogu zakona pojasni procedura primjerenog zbrinjavanja gotovog novca kune povučenog iz optjecaja. Prijedlog je prihvaćen na način da je u obrazloženju uz članak 31. Konačnog prijedloga zakona pojašnjeno da će nakon predaje gotovog novca kune u Gotovinske centre, Hrvatska narodna banka

pohraniti gotov novac kune u svoje trezore. Novčanice kune će se sukcesivno uništavati, a kovanice kune će se pohraniti u posebnom prostoru do monetiziranja

- u članku 33. uređeno je da je Hrvatska narodna banka zakoniti izdavatelj eurokovanica u granicama propisanim člankom 128. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije
- članci 35. do 37. usklađeni su sa Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine“, broj 111/21.) te je prihvaćena primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na članak 37.
- u članku 38. dorađen je sadržaj podzakonskih propisa koje će donijeti Hrvatska narodna banka
- u članku 39. pojam datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u članku 41. dorađen je izričaj kako bi bilo jasnije da se stavak 2. odnosi samo na bankomate i druge samoposlužne uređaje u bankovnom poslovanju
- u članku 42. stavku 2. umjesto pojma potrošač koristi se pojam fizička osoba jer suvlasnici stambenih zgrada ili predstavnici suvlasnika stambenih zgrada i dr. nisu niti obuhvaćeni pojmom potrošača
- članak 43. nomotehnički je dorađen te je prihvaćena primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora uz pojašnjenje nastupa obveze dvojnog iskazivanja koji je vezan uz donošenje uredbe Vijeća EU u kojoj će biti utvrđen fiksni tečaj konverzije
- u članku 44. dodana je odredba iz koje proizlazi da se na pravne osobe koje djeluju u svoje ime, a za račun poslovnog subjekta ili u ime i za račun poslovnog subjekta na odgovarajući način se primjenjuju odredbe ovoga članka, pri čemu se želi omogućiti da, primjerice, kreditne institucije mogu primjenjivati odredbe koje se odnose na poslovne subjekte pri prodaji unaprijed plaćenih elektroničkih komunikacijskih usluga (eng. prepaid bonova) u razdoblju dvojnog iskazivanja. Dodatno, propisuje se da je potrebno dvojno iskazati i ukupan iznos duga u opomeni i drugoj obavijesti o nepodmirenom dugu koja se dostavlja potrošaču
- u članku 45. dodano je da se do potrošnje zaliha mogu koristiti vrijednosne kartice, poklon kartice, službeni obrasci i tiskanice
- u članku 46. datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- članci 47. do 50. nomotehnički su dorađeni
- u članku 51. određeno je da su u razdoblju dvojnog iskazivanja kreditna institucija i dr. dužni dvojno iskazivati fiskalizirane račune
- u članku 52. dodan je novi stavak kojim se uređuje iznimka od obveze dvojnog iskazivanja za putni nalog
- članak 53. je pravno i nomotehnički dorađen
- članak 54. usklađen je s primjedbom Europske komisije prema kojoj je ugovor obuhvaćen pojmom pravnog instrumenta stoga je ugovor izbrisan
- u člancima 55. i 56. datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- članak 57. je izbrisan jer je sadržajno već obuhvaćen člankom 16.
- u člancima 57. i 58. (članci 58. i 59. Prijedloga zakona) datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora te su nomotehnički dorađeni
- u članku 59. (članak 60. Prijedloga zakona) dorađen je izričaj slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora

- članak 60. (članak 61.) izričaj „ročnosti (3M, 6M ili 12M)“ je brisan slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u članku 61. (članak 62. Prijedloga zakona) pozivanje ispravljeno slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora. Osim toga, dodan je novi stavak 4. koji se odnosi na sadržaj individualne obavijesti
- u članku 63. (članak 64. Prijedloga zakona) rok za dostavu individualne obavijesti klijentima i članovima produljen je s 15 dana na 30 dana nakon dana uvođenja eura te je datum uvođenja eura zamijenjen pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u članku 64. (članak 65. Prijedloga zakona) stavak 3. premješten je na zadnje mjesto u članku slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora. Također zbog neprihvatljivosti državnih obveznica za programe otkupa od strane Europske središnje banke članak je izmijenjen na način da je predviđena automatska konverzija isključivo za državne obveznice
- u članku 65. (članak 66. Prijedloga zakona) u stavcima 8. i 10. brisana je riječ: „svih“ kao suvišna te je datum uvođenja eura zamijenjen pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u članku 66. (članak 67. Prijedloga zakona) datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u člancima 68. do 73. (članci 69. do 74. Prijedloga zakona) datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u članku 74. (članak 75. Prijedloga zakona) dodano je da se odredbe ovoga članka na odgovarajući način primjenjuju i na preračunavanje povijesnih podataka o tržišnoj vrijednosti vrijednosnih papira uvrštenih ili kojima se trguje na mjestima trgovanja te je datum uvođenja eura zamijenjen pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- u članku 75. (članak 76. Prijedloga zakona) brisana je odredba o primjeni posebnih propisa iz razloga što će se u nadzoru primjenjivati samo odredbe Končanog prijedloga zakona bez potrebe primjene posebnih propisa
- u članku 77. (članak 78. Prijedloga zakona) datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora te je pravno i nomotehnički dorađen izričaj pojedinih odredbi
- u članku 79. (članak 80. Prijedloga zakona) u stavku 6. ispravljeno je pozivanje slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora te je članak pravno i nomotehnički dorađen
- u članku 82. (članak 83. Prijedloga zakona) riječi: „kojim su utvrđene nezakonitosti“ brisane su kao suvišne slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- članak 86. (članak 87. Prijedloga zakona) dopunjen je kako bi se jasnije propisale obveze pružatelja usluga eksternalizacije ili osobe na koju je subjekt nadzora izdvojio poslovni proces u skladu s posebnim propisima
- članci 87. i 88. (članci 88. i 89. Prijedloga zakona) odnosno Prekršajne odredbe dorađene su sukladno izvršenim promjenama
- članak 91. (članak 92. Prijedloga zakona) datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- članci 93. do 95. (članci 94. do 96. Prijedloga zakona) datum uvođenja eura zamijenjen je pojmom dan uvođenja eura slijedom primjedbe Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora
- članak 96. (članak 97. Prijedloga zakona) prema primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora prema kojoj zakon treba stupiti na snagu određenog dana, a ne

datuma te je promijenjeno stupanje na snagu radi veće razine pravne sigurnosti, odnosno dio odredbi će stupiti na snagu kada bude objavljen odgovarajući pravni akt na razini Europske unije

- dodatno je uređen nenormativni dio Konačnog prijedloga zakona na prijedlog Borisa Lalovaca, zastupnika u Hrvatskome saboru koji je predložio da se u obrazloženju Konačnog prijedloga zakona navede status ispunjavanja kriterija nominalne konvergencije.

V. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM NEPRIHVATANJA

Sve upućene primjedbe s rasprave u Hrvatskome saboru pomno su razmotrene. Prijedlozi i mišljenja na Prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskome saboru, a koji su u obuhvatu predmeta ovoga Konačnog prijedloga zakona te koje predlagatelj nije prihvatio navode se u nastavku.

Nije prihvaćena primjedba Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na članak 35. prema kojoj je potrebno preispitati izričaj „sakati“ iz razloga što je riječ o izričaju koji se koristi u Zakonu o autorskom pravu i srodnim pravima („Narodne novine“, broj 111/21.).

Marijana Puljak, zastupnica u Hrvatskome saboru predložila je da se razmotri za društva s ograničenom odgovornošću mogućnost objave promjene uslijed preračunavanja temeljnog kapitala na internetskim stranicama prije evidentiranja promjene od strane registarskog suda s obzirom da će registarski sud potencijalno biti preopterećen. Alternativno, predložila je brisanje članka 66. stavka 6. Prijedloga zakona. Prijedlog nije prihvaćen budući da je nakon konzultacija s više dionika (Ministarstvom pravosuđa i uprave, Pravnim fakultetom u Zagrebu, Hrvatskom agencijom za nadzor financijskih usluga, sucima trgovačkih sudova i dr.) zaključeno da je predloženo optimalno rješenje za hrvatski pravni sustav.

Ivana Kekin, zastupnica u Hrvatskome saboru predložila je produženje roka za zatvaranje jednog ili više računa bez naknade u slučaju kada klijent ima otvoren račun i u kuni i u euru prije dana uvođenja eura i obavještanje klijenta o takvoj mogućnosti. Vezano za navedeno, u Konačnom prijedlogu zakona propisana je obveza kreditne institucije, kreditne unije, institucije za platni promet, institucije za elektronički novac i drugog vjerovnika (članak 61. stavak 2.) slanja općenite obavijesti najmanje tri mjeseca prije dana uvođenja eura koja će sadržavati najavu predstojećeg preračunavanja te obavijest o mogućnosti zatvaranja računa u skladu s člankom 55. stavkom 4. Konačnog prijedloga zakona.

Urša Raukar Gamulin, zastupnica u Hrvatskome saboru, predložila je ukidanje ograničenja zamjene gotovog novca kune za gotov novac eura (do 100 novčanica kune i do 100 kovanica kune po jednoj transakciji). Prijedlog nije prihvaćen. Banka će biti dužna svakom potrošaču zamijeniti do 100 novčanica kune i do 100 kovanica kune po jednoj transakciji, bez naknade. Takvo uređenje je predloženo radi optimalnog funkcioniranja poslovnih aktivnosti banke i pravovremene opskrbe odgovarajućom količinom gotovog novca eura.

**PRILOG - Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO FINACIJA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2022. godinu.
Rok: II. kvartal 2022.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 114.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba Vijeća (EZ) br. 1103/97 od 17. lipnja 1997. o određenim odredbama koje se odnose na uvođenje eura (SL L 162, 19.6.1997.)

31997R1103

Uredba Vijeća (EZ) br. 974/98 od 3. svibnja 1998. o uvođenju eura (SL L 139, 11.5.1998.)

31998R0974

Uredba (EU) br. 1210/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2010. o provjeri autentičnosti eurokovanica i postupanju s eurokovicama neprikladnim za optjecaj (SL L 339, 22.12.2010.)

32010R1210

Uredba Vijeća (EU) br. 729/2014 od 24. lipnja 2014. o apoenima i tehničkim specifikacijama eurokovanica namijenjenih za optjecaj (preinaka) (SL L 194, 2.7.2014.)

32014R0729

Uredba (EU) br. 651/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o izdavanju eurokovanica (SL L 201, 27.7.2012.)

32012R0651

2003/206/EZ: Smjernica Europske središnje banke od 20. ožujka 2003. o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2003/5) (SL L 78, 25.3.2003.)

32003O0005

2013/212/EU: Smjernica Europske središnje banke od 19. travnja 2013. o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2013/11) (SL L 118, 30.4.2013.)

32013O0011

Smjernica (EU) 2020/2091 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Smjernice ESB/2003/5 o izvršenju mjera protiv nepropisnih reprodukcija euronovčanica te o zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/61) (SL L 423, 15.12.2020.)

32020O2091

Odluka (EU) 2020/2090 Europske središnje banke od 4. prosinca 2020. o izmjeni Odluke ESB/2013/10 o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (ESB/2020/60) (SL L 423, 15.12.2020.)

32020D2090

Uredba (EU) br. 1214/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o profesionalnom prekograničnom cestovnom prijevozu gotovog novca u eurima između država članica europodručja (SL L 316, 29.11.2011.)

32011R1214

2013/211/EU: Odluka Europske središnje banke od 19. travnja 2013. o apoenima, specifikacijama, reproduciranju, zamjeni i povlačenju euronovčanica (preinačena) (ESB/2013/10) (SL L 118, 30.4.2013.)

32013D0010

Uredba Vijeća (EU) br. 827/2014 od 23. srpnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 974/98 u vezi s uvođenjem eura u Litvi (SL L 228, 31.7.2014.)

32014R0827

c) Ostali izvori prava Europske unije

-

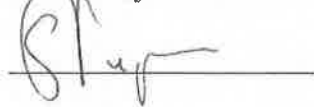
5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

Ne.

Potpis EU koordinатора stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Stipe Župan

Državni tajnik i EU koordinatore

(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica za Europu

(potpis)

2/2
2/2